

ŽELEZAR

TEDNIK — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZPSŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 12. APRILA 1974

ŠTEVILKA: 14. LETO: XVI

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, ZPSŽ Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: CP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

V spomin velikemu revolucionarju in metalurgu

V dvainšestdesetem letu, je v nedeljo, 7. aprila, po kratki in težki bolezni umrl dolgoletni generalni direktor metalurškega kombinata Železarna v Zenici NORBERT VEBER. Rodil se je leta 1912 v slovenski delavski družini v Trstu. Že v rani mladosti se je priključil naprednemu revolucionarnemu gibanju v Trstu, svojo revolucionarno pot pa je nadaljeval v Mariboru in Slavovskem Brodu. Leta 1937 je postal član KPJ. Takoj po okupaciji je stopil med borce narodnoosvobodilne vojne in revolucije ter že v borbi opravljal številne odgovorne in pomembne dolžnosti. Po osvoboditvi je bil pomočnik ministrstva v vladi LR Hrvatske in potem v centralnem svetu Zveze sindikatov Jugoslavije vse do leta 1958, ko je postal generalni direktor Železarnice Sisak.

Ves ta čas do svoje mnogo prerane smrti, je bil na številnih družbenopolitičnih odgovornostih v SR Hrvatski in SFR Jugoslaviji, stalni član konference ZKJ, funkcionar v Zdrženju jugoslovanskih železarn in drugo. Kot direktor železarnice Sisak in kasneje kombinata, je posebno pozornost posvečal razvoju samoupravljanja, sistemu delitve dohodka in nagrajevanju po delu, vso svojo nesebično in neizčrpno energijo — pa je posvetil borbi za dviganje standarda delavcev in izgradnji kombinata v moderni metalurški objekt. Njegove ogromne zasluge so, da se je podjetje, ki je ob njegovem priходу na mesto generalnega direktorja poslovalo na meji rentabilnosti in brez jasnega razvojnega programa, razvilo v čvrst in enoten kolektiv, v katerem se stalno izpopolnjujejo samo-upravni in drugi odnosi.

Norbert Veber je bil odlikovan s številnimi vojnimi in mirnodobnimi odlikovanji, med drugim ga je ob šestdesetletnici odlikoval predsednik SFRJ tovariš Tito s ordenom jugoslovanske zastave z lentjo, prejel pa je tudi nagrado AVNOJ.

Osebni dohodek za marec 1974

Čeprav bo Železar ta mesec preje na naših mizah kot pa ovojnicca z osebnim dohodkom za marec, že lahko posredujemo podatke, kateri nas med vsemi drugimi informacijami verjetno najbolj zanimajo. Osebni dohodek za marec bo znašal v povprečju 4.22 odstotka ali 110.— dinarjev na osebo več kot v februarju. Boljši rezultat bi bil sicer dosežen, če bi bolj enakomerno koristili proste sobote za dopuste. Tako pa je bilo v marcu koriščenih za približno 220.000.— manj prostih sobot in približno 90.000 dinarjev manj pribitka za nadurno delo, kar zmanjšuje povprečje za 50 dinarjev na osebo. Primerjalni podatki, iz katerih je razvidno gibanje osebnih dohodkov v prvem četrtletju 1974 so sledeči:

Obdobje	štev. ur. na osebo	din/h	din/os	poprečen % učinka	indeks l. 73 — 100
I. 1973	191.0	12.51	2.389	22.60	100
IV kvart. 73	191.9	12.99	2.493	23.95	104.4
jan. 74	195.2	13.68	2.670	25.24	111.8
febr.	178.2	14.62	2.604	25.36	109.0
marec	188.6	14.39	2.714	26.53	113.6
I. četrtl. 74	187.3	14.21	2.663	25.73	111.5

Podatki kažejo, da se osebni dohodki gibljejo zaenkrat v predvideni meji. Učinek pa vztrajno, čeprav počasi narašča.

Ker gibanje dejanskih osebnih dohodkov vedno primerjamo s teoretično izračunanimi (po indeksu) in

ker bodo podrobni podatki pripravljeni kasneje, je zanimiva primerjava po temeljnih organizacijah združenega dela in organizaciji skupnih služb za mesec marec:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet

Z ustanovitvijo samoupravne interesne skupnosti (SIS) za železniški in luški promet uresničujemo pomembno poglavje nove ustave, ki daje delovnim ljudem pravice in dolžnosti na področjih, ki so posebnega družbenega pomena na ta način, da ustanovijo samoupravno interesno skupnost.

KDO USTANAVLJA SIS ZA ŽELEZNIŠKI IN LUŠKI PROMET?

Delovni ljudje kot uporabniki storitev železniškega in luškega prometa ter delavci v prometu, ki neposredno upravljajo železniški in luški promet.

KAKŠNE SO NALOGE IN CILJI SIS ZA ŽELEZNIŠKI IN LUŠKI PROMET?

V bistvu gre za družbeno uravnavanje dejavnosti in razvoja luških in železniških storitev in zmogljivosti. Uporabniki bodo predlagali, kaj želijo od železnice in luke, obenem pa skupaj z njimi poiskali materialne možnosti za uresničitev svojih zahtev. Tako bi se dogovorili za skupna stališča, skupen program razvoja in skupne naložbe v razvojne programe in načrte. Zelo pomembna je tudi politika cen, ki bi se oblikovala z dogovori v okviru SIS.

KAKO BOMO IZVRŠEVALI NALOGE IN CILJE?

V skupščini SIS, ki bo najvišji samoupravni organ, naj bi bila dva zbora. Zbor, ki ga sestavljajo delegati uporabnikov železniških in luških storitev ter zbor, ki ga sestavljajo delegati delavcev v železniškem in luškem prometu.

Železarna Jesenice je največji porabnik železniških in luških storitev v Sloveniji in bo predvidoma imela v skupščini tri delegate.

KAKŠEN POMEN IMA SAMOUPRAVNA INTERESNA SKUPNOST ZA ŽELEZARNO JESENICE?

Izredno velik. Po železnici pripejemo v železarno na leto preko 800.000 ton rude, koksa, mazuta in drugih surovin ter materialov, odpejemo pa preko 300.000 ton naših izdelkov.

Železniški in luški promet sta za Železarno življenjskega pomena, zato si moramo v samoupravni interesni skupnosti za železniški in luški promet zagotoviti široke in neposredne možnosti za upravljanje na osnovi združevanja dela.

KAKŠNA JE NAŠA NEPOSREDNA NALOGA IN VLOGA PRI OBLIKOVANJU SIS?

Naloga kolektiva železarnice Jesenice je, da na sestankih samoupravnih delovnih skupin obravnava predloženi osnutek SIS za železniški in luški promet predvsem iz vidikov pristojnosti pravic in obveznosti. Posebna delovna grupa je iz vidika specifičnih interesov Slovenskih železarn pripravila pripombe na osnutek sporazuma. Te pripombe so bile posredovane samoupravnim delovnim skupinam skupno z osnutkom, s priporočilom, da jih osvoje in s tem zagotovijo železarjem več možnosti za neposreden in odločen vpliv na delo in razvoj železniškega in luškega prometa.

Kljub temu, da smo v marcu presegli skupno in blagovno proizvodnjo, smo po treh mesecih pod družbenim planom

Vse tri temeljne ORGANIZACIJE združenega dela so v mesecu marcu presegle svoje planske obveznosti tako v skupni kot v blagovni proizvodnji. Med petnajstimi obrati le dva nista dosegla planskih obveznosti v skupni oziroma gotovi proizvodnji.

Pregled nad uresničevanjem družbenega plana v prvem četrtletju pa nam pokaže, da sta dve temeljni organizaciji rahlo presegli planske obveznosti, medtem ko tretja zaostaja za 5,3 odstotka, pri gotovi proizvodnji pa je le ena presegla plan, drugi dve pa sta zaostali za pet oziroma 7,8 odstotka. Med petnajstimi obrati je osem preseglo trimesečno kumulativno, ostalih sedem pa zaostaja za planom od 0,5 do šest odstotkov, torej zaostanki, ki se nedvomno ob normalnih pogojih obratovanja še dajo nadoknaditi.

V TOZD TALILNICE so v marcu z doseženo skupno proizvodnjo 59.960 ton, planske obveznosti presegli za 6,4 odstotka, kljub temu, da so se ponovno srečevali z redukcijami električne energije in drugimi objektivnimi težavami. V posameznih obratih so presegli planske obveznosti: plavž za 9,6, SM jeklarna za 5,3, El. jeklarna za 5,6, livarne za 10,2 in šamotarna za 5,3 odstotka. Pregled skupne proizvodnje v prvem četrtletju in primerjava z družbenim planom 1974 nam pokaže, da so v TOZD Talilnice za 2,2 odstotka nad trimesečno kumulativno in da so v tem četrtletju proizvedle 4,7 odstotka več kot v istem obdobju lanskega leta. Razen obrata šamotarne, ki zaostaja za 1,1 odstotka za trimesečno realizacijo družbenega plana, so vsi ostali štirje obrati od 0,9 do 14,4 odstotka nad trimesečno kumulativno.

TOZD VALJARNE je v preteklem mesecu za 2,9 odstotka presegla svoje mesečne planske obveznosti v skupni proizvodnji in za 4,7 odstotka v blagovni proizvodnji. Razen valjarne debele pločevine 2400, ki je v skupni proizvodnji zaostala 6,3 odstotka za planom, so v valjarni bluming-štekel valjarni žice om valjarni profilov presegli obveznosti od 2,8 do 6,1 odstotka. Pri blagovni proizvodnji zaostaja za planom valjarna profilov za 29,9 in valjarna debele pločevine za 2,3 odstotka, medtem, ko je valjarna žice presegla plan za 44,4 in valjarni bluming-štekel za 5,7 odstotka. V trimesečni kumulativi TOZD Talilnice zaostajajo za planom za 5,3 odstotka, pri gotovi proizvodnji pa za 7,8 odstotka. Trimesečno kumulativno skupne proizvodnje sta presegli za 7,4 oziroma za 5,9 odstotkov valjarna žice in valjarna profilov, valjarni bluming-štekel sta zaostali za 8,4 in valjarna debele pločevine za 6,1 odstotka za trimesečnim družbenim planom.

TOZD HLADNA PREDELAVA je mesečne planske obveznosti v skupni proizvodnji presegla za 4,3 odstotka, v blagovni oziroma gotovi proizvodnji pa za 10,2 odstotka. V skupni proizvodnji mesečnega plana ni dosegel elektroodni obrat, ki je zaostal za 13,6 odstotka, vsi ostali obrati pa so plan presegli in sicer: hladna valjarna za 6,5, žičarna za 8,7, profilarna za 4,7, jeklovlek za 3,4 in žebljarna za 1,2 odstotka. Tudi pri blagovni proizvodnji je zostal elektroodni obrat, vsi ostali obrati pa so mesečni plan blagovne proizvodnje presegli od 1,1 do 27,2 odstotka. Trimesečno kumulativno so v skupni proizvodnji presegli za 0,4 odstotka, gotovo proizvodnjo pa za 2,7 odstotka. Trimesečno kumulativno sta v skupni proizvodnji presegli hladna valjarna in žičarna za 7,8 in 6,6 odstotka, ostali obrati pa zaostajajo za trimesečnim družbenim planom od 1,4 do 3 odstotka. Približno enako je tudi razmerje pri doseganju trimesečne realizacije plana gotove proizvodnje.

Številne objektivne težave so preprečile, da bi v marcu in prvem tromesečju dosegli še boljše rezultate. Podrobne rezultate in komentar direktorjev temeljnih organizacij združenega dela preberite na tretji strani.

PRIPOMBE NA OSNUTEK SPORAZUMA O USTANOVITVI SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI ZA ŽELEZNIŠKI IN LUŠKI PROMET

Delovna grupa za proučitev osnutka sporazuma v Železarni je na svojih sestankih sprejela nekatere ugotovitve in pripombe, ki jih v celoti objavljamo, kar bo nedvomno v veliko pomoč samoupravnim delovnim skupinam v Železarni, ko bodo obravnavale osnutek sporazuma.

Splošne ugotovitve
Samoupravni sporazum izhaja iz pravilne osnove, da železniški in luški promet ne more v celoti poslovati po tržni zakonitosti. V nasprotju s tem izhodiščem pa so v spora-

zumu elementi tržnih zakonitosti v posameznih členih preveč močno poudarjeni.

Stroškovni princip, ki je podan v poglavju o oblikovanju cen in naj bi

(Nadaljevanje na 2. strani)

3. a razred obiskuje bodoči strojni mehaniki, kovinostrugarji in vodovodni instalaterji, ki jih samo še kratak čas loči do zrelosti izpitov

Se ni dolgo od tega, ko smo izrekli največkrat upravičeno kritiko na račun delovanja sindikata, predvsem na račun njegove prevelike odmaknjenosti od članstva, njegovih problemov in interesov, na račun prevelike zaprtosti v forumske kroge in podobno. Različne pripombe in kritike smo slišali tudi, ko se je začela razprava in prizadevanja za reorganizacijo sindikata in njenega prilagajanja opredelitvam funkciji in vlogi sindikata v osnutkih zvezne in republiške ustave, ki sta bili v tem času z veliko podporo in soglasjem delavcev in vseh delovnih ljudi že sprejeti. V prvem primeru so nedvomno konstruktivne kritike pospešile razmišljanja in aktivnost v pogledu reorganizacije sindikata, ki so jo že precej jasno opredelila tako imenovana delavska ustavna dopolnila. Nedvomno pa so vzroki za različne pomisleke in pripombe na novo organizacijsko sestavo sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije bolj v nepoznavanju vloge in nalog sindikata, kot najširše organizacije delavskega razreda, kot v zavestnem odporu, ker najbrž ni dvoma, da bi vztrajanje na stari organiziranosti sindikatov pomenilo oviro v vsebinski rasti in demokratizaciji sindikata, na kar nas je predvsem po uveljavitvi delavskih ustavnih dopolnil opozarjala tudi praksa.

Ko govorimo o novi organiziranosti sindikata, moramo to razumeti kot iskanje najustreznejše oblike demokratičnega delovanja sindikatov pri uresničevanju ciljev in nalog, ki so opredeljene v novi ustavi. V temeljnih načelih nove slovenske ustave je v četrtem poglavju med drugim zapisano: »Za uresničevanje in usklajevanje svojih interesov in samoupravnih pravic v skladu s splošnimi interesi socialistične družbe ter za opravljanje določenih družbenih zadev in za razvijanje raznovrstnih dejavnosti se delovni ljudje in občani svobodno združujejo v družbenopolitične organizacije in druge družbene organizacije in društva kot sestavni del socialističnega samoupravnega sistema.« In dalje: »Družbenopolitične organizacije so kot oblika svobodnega političnega organiziranja delovnih ljudi na razrednih socialističnih temeljih dejavni razvojni in varstva socialistične samoupravne družbe.«

Če izhajamo samo iz teh dveh ustavnih opredelitev, potem je najbrž jasno, da mora biti sindikat kot ena izmed organiziranih socialističnih sil, kot najširša organizacija delavskega razreda, sama znotraj svoje organizacije demokratizirana, če hoče vplivati na demokratizacijo celotne družbe ter razvijati in graditi človeške samoupravne družbenoekonomske odnose. Potem moramo na organiziranost gledati kot na način in sredstvo, s katerima bomo uresničevali vsebinske cilje, korenite spremembe, ki jih prinaša nova ustava v družbenoekonomske in politične odnose. Te naloge in cilji namreč narekujejo določeno dograjevanje organizacijske strukture sindikata, ki se bo morala tudi v nadaljnjem razvoju prilagajati potrebam naših razvojnih ciljev in nalog. Če bomo tako gledali na organiziranost sindikata, potem bomo spoznali, da je zato, ker je to le način in sredstvo za uresničevanje nalog, vedno nedokončan proces.

Sindikati šola samoupravljanja - organizirana iniciativa delavcev

Mnogo lažje bomo razumeli opredelitev sindikata, če iz desetega poglavja temeljnih načel nove slovenske ustave citiramo njegovo vlogo in naloge:

»Delavci, prostovoljno organizirani v sindikat kot najširšo organizacijo delavskega razreda, se borijo: za tak položaj delavskega razreda, kot ga določa ustava, za uresničevanje socialističnih samoupravnih odnosov in odločilno vlogo delavcev pri upravljanju družbene reprodukcije; za uresničevanje interesov in samoupravnih in drugih pravic delavcev na vseh področjih dela in življenja, za zagotavljanje enakopravnosti delavcev pri združevanju dela in sredstev, pridobivanju in delitvi dohodka in pri določanju skupnih meril za delitev po rezultatih dela; za samoupravno povezovanje in združevanje različnih področij družbenega dela; za razvijanje proizvodnih sil in večjo produktivnost dela; za samoupravno usklajevanje posamičnih, skupnih in splošnih družbenih interesov; za višjo izobrazbo in usposabljanje delavcev za upravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij; za demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegate v organe upravljanja organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in kandidatov za delegacije v teh organizacijah in skupnostih ter delegate v skupščine družbenopolitičnih skupnosti; za najširšo udeležbo delavcev pri upravljanju funkcij oblasti in upravljanju drugih družbenih zadev; za uresničevanje interesov delavskega razreda v kadrovske politiki; za varstvo pravic delavcev; za zagotavljanje socialne varnosti in razvoj življenjskega standarda delavcev kot tudi za razvijanje in krepitev solidarnosti in za večjo razredno zavest in odgovornost samoupravljalcev.

Sindikati daje pobudo za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, neposredno sodeluje pri tem sporazumevanju in dogovarjanju in daje organom upravljanja samoupravnih organizacij in skupnosti, skupščinam družbenopolitičnih skupnosti ter drugim državnim in družbenim organom predloge za urejanje vprašanj, ki se nanašajo na materialni in družbeni položaj delavskega razreda.

Iz citiranih ustavnih določil torej izhaja opredelitev, da je v novi organiziranosti sindikata temeljni poudarek na delovanju osnovne organizacije sindikata, ki mora biti v vsaki temeljni organizaciji združenega dela, kjer pa so le-te številčno močne pa je organiziranih celo več osnovnih organizacij. To je najbrž povsem razumljivo, saj se večina interesov delavcev uresničuje tam, kjer delavci dela. Od tam izhajajo praktično v veliki večini ustavne pravice in dolžnosti delavcev. Zato bo predvsem od učinkovitosti osnovnih organizacij odvisna učinkovitost sindikata kot celote.

Neposrednost delovanja osnovnih organizacij sindikata pa zahteva tudi delitev osnovnih organizacij na sindikalne skupine na čelu s poverjenikom ali delegatom, ki bo prenašal stališča na izvršni odbor in konferenco osnovnih organizacij. Namreč tako organiziranost narekuje neposredno sodelovanje oziroma odločanje vseh članov o poglavitnih stvareh - samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, sporazum o združitvi v združeno delovno organizacijo in podobno ter informiranost vseh članov. V temeljnih organizacijah združenega dela in organizaciji skupnih služb Železarne organizacijsko formo v tem pogledu že imamo v samoupravnih delovnih skupinah, kjer pa bo potreben ustrezen dogovor v odnosu samoupravna delovna skupina in sindikalna skupina, da bi bila organizacija tudi čim bolj racionalna, obenem pa učinkovita.

Kot splošni princip v zgradbi našega družbenega in političnega sistema, se delegatski sistem in delegatska razmerja, kot posebna oblika neposredne demokracije, vključujeta tudi v organizacijo sindikata. Vsi organi sindikata, od osnovne organizacije do zveznih organov, bodo sestavljeni po delegatskem sistemu, v katerem je opredeljena tudi odgovornost, ki sega v vse faze dogovarjanja, odločanja in uresničevanja odločitev.

Nova organiziranost sindikata je torej pogojena s korenitimi spremembami, ki jih prinaša nova ustava, je torej prilagajanje organiziranosti sindikata novim razmeram. To pa seveda zahteva tudi korenite vsebinske spremembe v delovanju sindikata, da bo le-ta postal šola samoupravljanja, socializma, organizirana iniciativa delavcev, kot njihova neposredna akcija za uresničevanje lastnih interesov, kot tudi organizirana politična kontrola v tem smislu, kako se uresničujejo interesi delavcev.

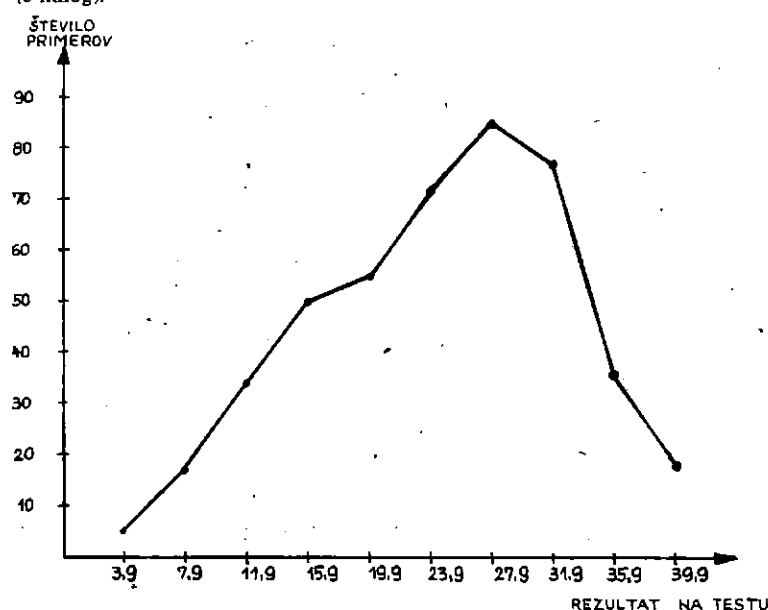
Rezultati drugega preizkusa znanja za vodje samoupravnih delovnih skupin

V Železarni smo o vlogi in izobraževanju vodij delovnih skupin že veliko pisali. Nazadnje smo objavili poročilo o prvem preizkusu, o poteku in razgovorih na seminarjih ter nekatere druge informacije. Na splošno smo ugotavljali, da je akcija v celoti lepo uspela, zlasti po zelo visoki udeležbi. Tokrat s precejšnjo zamudo (ki je nastala iz različnih razlogov) prikazujemo še končne rezultate drugega preizkusa znanja. Poglavitne ugotovitve so: skripta, seminar ter individualni študij so pomembno dvignili znanje s področja vodenja delovnih skupin. Boljše rezultate na preizkusu znanja so dosegli vodje, za katere je značilno, da so mlajši, s krajšim stažem, z višjo izobrazbo, s skupnih služb: vendar so vsi ti faktorji medsebojno prepleteni. Dokazana je visoka povezanost v uspešnosti znanja med prvim in drugim preizkusom ter med preizkusom iz leta 1971: uspešnejši po znanju iz leta 1971 so v povprečju svoj položaj ponovili tudi sedaj in narobe.

PRIKAZANO ZNANJE V CELOTI IN PO TOZD

Preizkus znanja je bil v skladu z zasnovo skript in seminarja razdeljen v štiri poglavja:

1. samoupravne delovne skupine v luči ustavnih dopolnil (9 nalog)
2. vodenje in obveščanje (8 nalog)
3. usposabljanje delavcev (15 nalog)
4. ekonomika poslovanja podjetja (9 nalog)

To pomeni, da je bilo največ vodij povprečnih in tem manj takih, kolikor bolj so se približevali skrajno nizkim in skrajno visokim rezultatom. Takšen izid je zadovoljiv in v skladu s pričakovani sestavljalcev preizkusa, čeprav je treba povedati, da je krivulja drugega preizkusa nekoliko drugačna kot krivulja prvega preizkusa - več je višjih rezultatov, kar je razumljivo in bo v

Maksimalni možni rezultat na celotnem testu je znašal 562 točk, minimalni pa - 35 točk. (Negativna vrednost je možna zato, ker so se ne-smiselni oz. absurdni odgovori točke odbijali.) Dosežki 449 udeleženi vodij na celotnem preizkusu, so se razdelili v približno »normalno« (Gaissovo) krivuljo, ki je prikazana na naslednjem grafikonu:

(Grafikon 1)

naslednjem poglavju podrobneje razloženo.

Vse vodje oz. njihove rezultate smo s posebnim statističnim postopkom razvrstili v 11 kategorij, ki smo jih nato združili v popularnih pet ocen od odlične do nezadostne, ker je pač tak način izražanja ocen večini najbližji. Podrobno kaže dobljene rezultate in iz njih izpeljane ocene naslednja tabela:

St. točk	Število vodij	Ocena	Število vodij	% vodij
do 67	5	nezadostno (1)	19	4,2
68-96	14			
97-133	30			
134-183	57	zadostno (2)	87	19,4
184-233	77			
234-281	92	dobro (3)	245	54,5
282-314	75			
315-347	46	prav dobro (4)	82	18,3
348-380	37			
381-407	13	odlično (5)	16	3,6
408 in več	3			
Skupaj:	449		449	100,0

Prikaz uspešnosti znanja po posameznih TOZD je podan v naslednji tabeli:

TOZD	OCENA	1	2	3	4	5	Skupaj	Povprečje ocene
Talilnice		6	28	42	10	—	86	2,65
Valjarne		7	16	36	8	1	68	2,71
Hladna predelava		2	12	46	12	6	78	3,10
VET		3	25	95	32	4	159	3,06
Organiz. skupne službe		1	6	26	20	5	58	3,38
Skupaj:		19	87	245	82	16	449	2,98

(Nadaljevanje na 4. strani)

Osebni dohodek

(Nadaljevanje s 1. strani)

TOZD	št. ur os.	Din/h	Din/os	po indeksu	odstop v %
Talilnice	188,7	14,47	2.730	2.667	+ 2,37
Valjarne	188,2	13,83	2.603	2.645	- 1,59
HL predel.	188,3	13,18	2.482	2.495	- 0,52
VET	191,0	14,98	2.864	2.857	+ 0,25
Sk. službe	185,1	14,97	2.772	2.761	+ 0,40
Železarna	188,6	14,39	2.714	2.714	0

Odmiki od indeksa so predvsem posledica boljšega ali slabšega doseganja učinka in operativnega programa, kot pa znaša povprečni za Železarno. Tako imajo napr. v TOZD Talilnice 3,16 % višji učinek in stimulacijo, TOZD Valjarne minus 1,47 % in TOZD Hladna predelava minus 0,85 % v primerjavi s povprečjem, ki znaša 26,53 + 8,00 tj. 34,53 %.

Razumljivo pa je, da so pri posameznih obratih večja odstopanja. V marcu je to v elektrodnom obratu, kjer znaša odmik kar -5,36 % ob učinku in stimulaciji 27,76 % in -5,13 % pri žebjarji, kjer znašata oba učinka 28,88 %. Iz tega lahko za-

ključimo, da je osebni dohodek le v precejšnji meri odvisen od prizadevanja posameznega obrata. Čeprav tudi n. moremo mimo tega, da za normalno proizvodnjo niso vedno dani tudi normalni pogoji.

Mesec marec, v katerem smo dosegli 143.379,8 ton skupne proizvodnje kaže, da smo se otresli težav, ki vedno spremljajo začetek leta. Treba bo le s tem nadaljevati. Ne smemo namreč prezreti, da večja količina izdelkov lažje pokriva stroške, ki niso vezani direktno na proizvod, pač pa so že tu, ne glede na to, ali proizvajamo ali stojimo.

S. M.

PRIPOMBE NA OSNUTEK...

(Nadaljevanje s 1. strani)

pokril enostavno ter razširjeno reprodukcijo, vključuje pa tudi prelijevanje dohodka iz ene v drugo dejavnost železniškega in luškega gospodarstva, v celoti ni sprejemljiv, saj v osnovi znižuje odgovornost za gospodarjenje in razvoj znotraj železniškega in luškega gospodarstva.

Dvodomni sistem je v načelu sprejemljiv. Porazdelitev pristojnosti in odgovornosti ločeno po obeh zborih pa kaže, da je vsa materialna odgovornost prenešana na zbor uporabnikov. To pa ni v skladu z osnovnim načelom enakopravnega pristopa k samoupravnim interesnim skupnostim.

Pripombe na posamezne določbe sporazuma

V preambuli sporazuma naj bo kot formalno pravna osnova navedena samo ustava in njena določila, ne pa ostali samoupravni akti železniškega in luškega prometa.

ČLEN 2: V tem členu je določena obveznost za člane, da združujejo sredstva na eni strani, na drugi strani pa imajo pravico, da »opredeljujejo« pogoje in način opravljanja dejavnosti ter samo »vplivajo« na oblikovanje cen. Članom skupnosti naj se da pravica, da določajo pogoje in oblikujejo cene.

ČLEN 11: Če skupnost sprejme sklep v interesu skupnosti, ki pa prizadene posamezno članico, potem mora breme prizadete članice prevzeti skupnost.

ČLEN 13: Sporazum bi moral bolj jasno definirati, katere obveznosti bodo temeljnimi organizacijam združenega dela črtane, oz. kakšne nove obveznosti bodo nastopile ne glede na to, da bodo programi jasni, vnaprej določeni in po skupnosti sprejeti.

ČLEN 15: V nasprotju kot je predlagano v členu, je potrebno, da se železniški in luški promet prilagodi potrebam uporabnikov.

ČLEN 16: Ne moremo sprejeti formulacije, da lahko železniške in luške organizacije ne izpolnjujejo zahtev skupnosti.

ČLEN 20: Politika cen in tarif določenih po skupnostih mora biti usklajena s cenami, postavljenimi po skupnosti jugoslov. železnice. Čigava je kompetenca odločanja o višini tarif.

ČLEN 21 in 22: Vprašanje cen in tarif je bistvenega pomena za odnose med uporabniki in transportnimi delavci. Iz danega gradiva ni moč oceniti ekonomskih učinkov in obremenitev za posamezne člane skupnosti.

To poglavje zahteva posebne in zelo obširne strokovne obravnave in analize.

Dejstvo je, da določila sporazuma glede cen in tarif slone na principu, ki premalo zavezuje delavce v železniškem in luškem prometu za gospodarno poslovanje.

ČLEN 25: Dohodek organizacij železniškega in luškega prometa naj temelji na dohodku iz ustvarjenega obsega prometa, ne pa na dohodku predvidenega obsega prometa.

ČLEN 26: Izgube lahko nastanejo tudi zaradi neracionalnega gospodarjenja znotraj transportnih organizacij. Ni predlagana rešitev, kdo naj pokriva te izgube.

ČLEN 30: Drugi stavek v členu naj se črta.

ČLEN 34: Zadnji stavek ni dovolj jasno formuliran glede na to, ali je mišljen celotni dohodek ali ostatak dohodka.

ČLEN 35: Zakonska prisila po podpisu sporazuma, ne bi smela biti prisotna za zbiranje sredstev, zato naj se izpusti beseda obveznost.

Ni sprejemljiva dikcija, da člani skupnosti jamčijo solidarno, kvečjemu subsidiarno in to samo do določene višine.

POGLAVJE III. Organizacija in upravljanje skupnosti: Odnose pri sprejemanju sklepov med obema zboroma je treba podrobneje določiti.

ČLEN 59: Mandat predsednika zbora ni določen.

ČLEN 61: Možnost sklica predsedstva skupščine naj bi bila dana tudi na podlagi zahteve predsednika zbora ali najmanj 3 članov predsedstva.

ČLEN 73: Člani skupnosti ne morejo prevzemati solidarnega jamstva za vse obveznosti skupnosti, kvečjemu subsidiarno in še to le do določene višine.

ČLEN 77: in 78: Organizacija za železniški oz. luški promet bi morala praviloma opravljati naloge oz. dela, navedena v teh dveh členih, brez posebnega vplačila, torej v okviru splošnih poslovnih stroškov.

ČLEN 79: Člani skupnosti ne morejo prevzeti obveznosti, ki jim niso poznane. Zato bo treba ta člen v tem smislu dopolniti oziroma spremiti.

Izvršitev programa skupne, gotove proizvodnje in odprave v marcu in prvem četrtletju 1974

IZVRŠITEV PROGRAMA SKUPNE, GOTOVE PROIZVODNJE IN ODPRAVE V MARCU 1974

Del. enota	SKUPNA PROIZVODNJA			GOTOVA PROIZVODNJA			Odprava
	program	izvršitev	%	program	izvršitev	%	
Plavž	13.000	14.248,3	109,6				
SM jeklarna	27.000	28.442,6	105,3				
El jeklarna	14.800	15.635,3	105,6				
Livarne	145	159,8	110,2	30	41,5	83,0	41,5
Šamotarna	1.400	1.474,0	105,3	250	641,5	256,6	641,5
TOZD TALIL	56.345	59.960,0	106,4	300	683,0	227,7	683,0
B. Štekel	45.500	47.284,7	103,9	6.500	6.868,2	105,7	6.854,2
Valj. žice	10.000	10.611,0	106,1	2.400	3.464,7	144,4	3.034,7
Valj. prof.	2.810	2.889,9	102,8	160	96,2	60,1	96,2
Valj. deb. pl.	8.560	8.020,0	93,7	8.500	7.963,3	93,7	8.214,8
TOZD VALJAR	66.870	68.805,6	102,9	17.560	18.392,4	104,7	18.199,9
Hlad. valj.	2.580	2.747,3	106,5	2.420	2.709,8	112,0	2.711,5
Žičarna	5.870	6.379,9	108,7	3.720	4.731,2	127,2	4.692,9
Profilar.	1.630	1.706,6	104,7	1.625	1.705,2	104,9	1.687,1
Jeklovlek	1.720	1.778,9	103,4	1.720	1.770,9	102,9	1.742,7
Elektroodni:	1.480	1.278,6	86,4	1.475	1.271,9	86,2	1.288,9
— elektrode	1.405	1.219,8	86,8	1.400	1.214,8	86,8	1.233,6
— prašek	75	58,8	78,4	75	57,1	76,1	55,3
Žebeljarna	1.170	1.183,6	101,2	1.165	1.178,3	101,1	1.084,2
TOZD HL. PREDEL	14.450	15.074,9	104,3	12.125	13.367,3	110,2	13.207,3
SKUPAJ:	137.665	143.840,5	104,5	29.985	32.442,7	108,2	32.090,2
Tuja predel.							
— profilar.	230	39,3	17,1	230	39,3	17,1	39,3
ZELEZARNA:	137.895	143.879,8	104,3	30.215	32.482,0	107,5	32.129,5

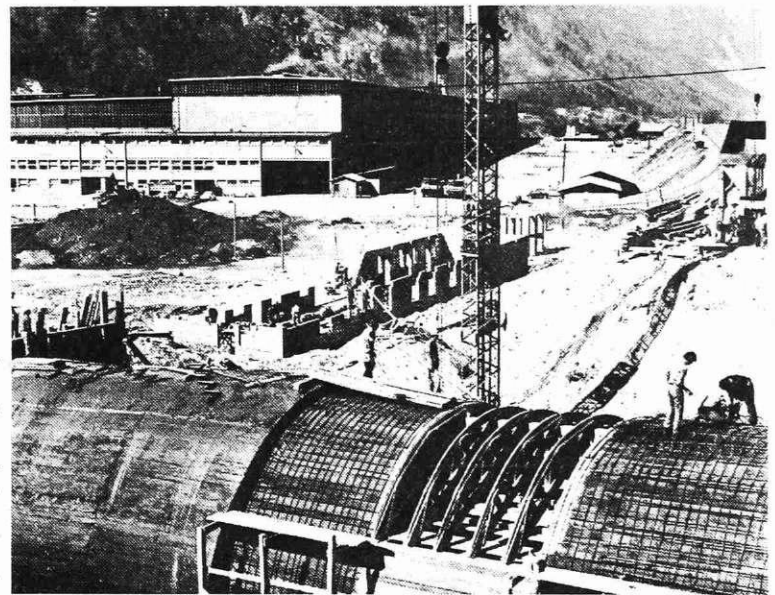
Planirana proizvodnja za dom je 1.350 ton, izvršeno pa 1.087,4 ton.

IZVRŠITEV SKUPNE IN GOTOVE PROIZVODNJE V PRVEM ČETRTLETJU 1974 IN PRIMERJAVA Z DRUŽBENIM PLANOM 1974 TER PRVIM ČETRTLETJEM 1973

Obrat:	SKUPNA PROIZVODNJA					GOTOVA PRIZVODNJA					Odprava 1974
	Plan 1974	Izvršitev 1973	Indeks 1974	3/1	3/2	Plan 1974	Izvršitev 1973	Indeks 1974	8/6	8/7	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Plavž	35.700	33.885,0	37.735,1	105,7	111,4						
SM jeklarna	79.300	80.784,7	80.400,9	101,4	99,5						
El. jeklarna	44.000	40.750,2	44.407,9	100,9	109,0						
Livarne	415	439,2	474,6	114,4	108,1	150	20,0	85,7	57,1	428,5	85,7
Šamotarna	4.260	3.913,0	4.214,6	98,9	107,7	750	733,7	769,1	102,5	104,8	769,1
TOZD TALILNICE:	163.675	159.772,1	167.233,1	102,2	104,7	900	753,7	854,8	95,0	133,4	854,8
Bluming—štekel	135.000	131.577,3	123.157,2	91,2	93,6	21.620	20.540,5	17.197,7	79,5	83,7	17.210,3
Valj. žice	27.330	29.848,2	29.345,4	107,4	98,3	7.140	11.037,8	9.462,2	132,5	85,7	8.856,9
Valj. prof.	8.170	8.623,5	8.648,5	105,9	100,3	820	872,5	287,4	35,0	32,9	295,8
Valj. deb. ploč.	25.080	22.822,8	23.538,4	93,9	103,1	24.900	22.631,8	23.276,8	93,5	102,8	24.133,9
TOZD VALJARNE:	195.580	192.871,8	184.689,5	94,4	95,8	54.480	55.082,6	50.224,1	92,2	91,2	50.496,9
Hladna valj.	7.540	7.825,0	8.131,5	107,8	103,9	7.410	7.708,4	8.042,5	108,5	104,3	8.046,6
Žičarna	17.070	16.757,3	18.193,9	106,6	108,6	10.565	10.732,9	12.416,7	117,5	115,7	12.376,7
Profilarna	5.240	4.653,1	4.587,8	87,6	98,6	5.230	4.651,7	4.583,6	87,6	98,5	4.802,2
Jeklovlek	5.180	5.266,6	5.109,5	98,6	97,0	5.140	5.239,0	5.070,3	98,6	96,8	5.213,7
Elektroodni:	4.465	3.948,1	3.817,7	85,5	96,7	4.450	3.923,4	3.796,8	85,3	96,8	3.845,6
— elektrode	4.250	3.857,1	3.663,2	86,2	95,0	4.238	3.833,5	3.645,4	86,0	95,1	3.702,7
— prašek	215	91,0	1.545,0	71,9	169,8	212	89,9	151,4	71,4	168,4	142,9
Žebeljarna	3.486	3.457,8	3.334,0	95,6	96,4	3.461	3.423,3	3.315,9	95,8	96,9	3.180,6
TOZD PREDELAVA:	42.981	41.907,9	43.174,4	100,4	103,0	36.256	35.678,7	37.225,8	102,7	104,3	37.465,4
SKUPAJ:	402.236	394.551,8	395.097,0	98,7	100,1	91.636	91.515,0	88.304,7	96,4	96,5	88.871,1
Tuja pred.—prof.	320	95,3	70,3	22,0	73,8	320	95,3	70,3	22,0	73,8	70,3
ZELEZARNA:	402.556	394.647,1	395.167,3	98,2	100,1	91.956	91.610,3	88.375,0	96,1	96,5	88.887,4

Dela pri gradnji novega križišča ob valjarnah Bela

Gradnja novega mostu čez potok Bela

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 15. 4.	RAVNIHAR PETER, inž.	SELJAK VINKO
TOREK — 16. 4.	MARKEŽ VALENTIN	KLOFUTAR PETER
SREDA — 17. 4.	BURJA ANTON, st.	PRAPROTNIK NIKO
ČETRTEK — 18. 4.	KOSLIJ ANTON, dipl. inž.	KRAPEŽ ALBERT
PETEK — 19. 4.	MENCINGER STANE	NOČ VINKO
SOBOTA — 20. 4.	BEGEŠ STANE	JELOVČAN JOŽE
NEDELJA — 21. 4.	ZIDAR JOŽE	JAKA SOKLIČ, dipl. inž.

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00—18.00 ure
nočni pa od 18.00—6.00 ure

Na prosti sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00—18.00 ure
nočni pa od 18.00—6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD VET.

Služba obratne ambulante

od 15. do 20. aprila

Dopoldan: dr. Branko Čeh in dr. Aleksander Rjazancev.
Popoldan dr. Branko Dražič
V soboto 20. aprila samo dopoldan dr. Branko Dražič.

ZOBNA AMBULANTA

Dopoldan: dr. Alojz Smolej
Popoldan: dr. Viktor Stražišar
V soboto 20. aprila samo dopoldan dr. Alojz Smolej.
Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

Personalne vesti

Sprejetih je bilo 75 delavcev, 48 pa je prenehalo delovno razmerje.
STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI:
Smajo Gluhič — 1910 — varnostna služba 23 in pol let v ŽJ, Franc Hodnik — 1913 — transport 36 let v ŽJ, Leopold Jensterle — 1913 — Jeklovlek 28 let v ŽJ, Marjan Kofol — 1925 — martinarna 23 in pol let v ŽJ, Metod Luzar — 1914 — VEN 28 in pol let v ŽJ, Janez Starman — 1921 — hladna valjarna 28 let v ŽJ.
INVALIDSKO SO BILI UPOKOJENI:
Ivan Ložar — 1918 strojno vzdrževanje 28 in pol let v ŽJ, Marija Potočar — 1924 elektroodni obrat 26 in pol let v ŽJ, Franciška Škrinjar — 1922 DE DP 14 let v ŽJ, Štefan Zadravec — 1920 strojne delavnice 25 in pol let v ŽJ.
UMRLI:
Nešad Popaja — 1949 martinarna 4 leta v ŽJ.
Svojcem naše iskreno sožalje.

IZKLJUČENI SO BILI:
Senad Amidžić — 1957 valjarna Bela, Gerasim Anakiev 1950 transport, Blaže Arsov — 1951 plavž, Esad Bečković — 1953 elektrojeklarna, Jarudin Čatak — 1953 transport, Halil Čizmić — 1952 plavž, Ivo-Alojz Čufer — 1951 strojno vzdrževanje, Vladimir Debeljak — 1944 valjarna 2400, Franc Endliher — 1951 žičarna, Ivan Erjavec — 1950 valjarna Bela, Džemal Hadžalić — 1954 transport, Šefik Hadžić — 1954 martinarna, Ibrahim Handanović — 1949 elektrojeklarna, Rudi Heberle — 1955 valjarna Bela, Jože Hozjan — 1953 žičarna, Mehmed Husić — 1950 šamotarna, Mirko Hošiković — 1951 martinarna, Ibrahim Karić — 1947 plavž, Peter Marijančević — 1956 valjarna Bela, Luka Medić — 1952 plavž, Irfan Nadarević — 1955 elektrojeklarna, Marko Ponjavić — 1950 jeklovlek, Sejfulah Salihović — 1953 profilna valjarna, Fadil Sažić — 1950 šamotarna, Anton Smolnikar — 1957 elektroodni obrat, Dušan Stajer — 1935 elektroodni obrat, Todor Tasev — 1950 transport, Sakib Trako — 1950 žebeljarna, Jože Trplan — 1956 profilarna, Hasan Zahić — 1955 žičarna.

TOZD Talilnice

PLAVŽ

Mesečni program, ki je predvideval proizvodnjo 13.000 ton grodlja, so sodelavci dosegli s 14.248 tonami ali v odnosu na program 109,6 odstotka. Kumulativno na družbeni plan za prvo četrtletje januar—marec, so plavžarji dosegli 105,7 odstotka obveznosti, v odnosu na isto obdobje lani pa so proizvedli celo 11,4 odstotka.

V tem mesecu je bila dosežena doslej največja mesečna proizvodnja in sta oba plavža povprečno dnevno proizvedla 460 ton grodlja. Tudi poraba koksa je ugodna in je v marcu znašala 660 kg na ton grodlja, medtem, ko je povprečna poraba v prvih treh mesecih 704 kg na ton grodlja. Zaradi prodora na plavžu I, tri dni plavž ni obratoval, sicer bi bili rezultati še boljši. Ugodni so tudi podatki o količini prahu.

Družbeni plan je presežen, ker smo v planu predvidevali remont, sicer pa je bila dosežena povprečna dnevna proizvodnja do sedaj 420 ton na dan, za dosego plana pa bi morala biti 437 ton na dan.

MARTINARNA

V martinarni je bil mesečni plan proizvodnje jekla presežen za 1.448 ton ali 5,3 odstotka. V prvih treh mesecih so sodelavci presegli družbeni plan za 1,4 odstotka, v primerjavi z istim obdobjem lani pa so zaostali za 0,5 odstotka.

Proizvodnja jekla je v tem mesecu sicer nekoliko manjša od dosežene v istem času lani, izdelanih pa je bilo več šarž in je le zaradi velikosti peči v obratovanju nastala omenjena razlika. Preveč je bilo zastojev zaradi vložka, ker ni bilo dovolj grodlja iz Smedereva, nekaj pa tudi zaradi okvare na plavžu I. Letos je dožena povprečna dnevna proizvodnja 905 ton, družbeni plan pa predvideva 884 ton na dan, kar kaže, da so se sodelavci v martinarni zavzelo lotili ureditve družbenega plana.

ELEKTRO JEKLARNA

Tudi sodelavci v elektro jeklarni so v marcu za 5,6 odstotka presegli svoje planske obveznosti, kumulativno pa so v prvem četrtletju dosegli 100,9 odstotka plana, v primerjavi s prvimi tremi meseci lanskega leta pa so dosegli celo devet odstotkov večjo proizvodnjo.

Doslej je to največja mesečna proizvodnja el. jeklarnice, čeprav niso obratovali 58 ur zaradi redukcije električnega toka in 19 ur zaradi istočasnega obratovanja peči. Preveč je bilo v tem mesecu okvar na Lectromelt el. peči. Poprečna dnevna proizvodnja je nekoliko manjša od januarja, vendar je bilo več proizvedenih visokolegiranih jekel.

Obe jeklarni bi ob takem prizadevanju in elanu presegli pol milijona ton letne proizvodnje surovega jekla. Seveda pa je to tudi odvisno od razpoložljive elektroenergije.

LIVARNA

Livarni so svoje mesečne planske obveze presegli za 10,2 odstotka, kumulativno pa so v prvih treh mesecih presegli družbeni plan za 14,4 odstotka. Tudi v primerjavi z istim obdobjem lani so v prvih treh mesecih letos dosegli za 8,1 odstotek večjo proizvodnjo.

Sodelavci v obratu dobro izpolnjujejo svoje planske obveznosti. V tem mesecu so odšli tudi navijalce za valjarno štekel na Asea električni peči.

ŠAMOTARNA

Svoje mesečne planske obveznosti so za 5,3 % presegli tudi sodelavci v šamotarni, medtem ko v kumulativu v prvih treh mesecih zaostajajo za družbenim planom za 1,1 odstotek. Letos pa so izdelali 397 ton opeke več kakor lani v istem obdobju, kar je vsekakor lep uspeh. Škoda je le, da so nastale težave s surovinami, ker jih ni vedno dovolj in pa pri razkladanju le-teh na oddaljenem prostoru.

dipl. inž. Stanko Čop

TOZD Valjarne

VALJARNA BLUMING

Ta valjarna je obratovala v marcu zelo dobro in je bilo zastojev na obratovalni čas samo 23,7 %. Proizvodni in vzdrževalni zastoji so bili zelo nizki. Izjema so bili samo zastoji zaradi čakanja na zahtevano temperaturo ogretega vložka. Teh je bilo 7,9 % na obratovalni čas. Vzrok je bil v tem, ker smo v tem mesecu založili 2.927 ton mrzlega vložka, ki ga imamo na zalogi. Dokaz za dobro delo v tem mesecu je tudi podatek, da smo izvaljali 40.147 ton materiala. Številka gotove robe, izražena v skupni proizvodnji je seveda nižja, vendar kljub temu rekordna.

Pri blagovni proizvodnji smo planirano količino tudi prekoračili.

Zaradi znanih težav v januarju in delno tudi v februarju (okvara globinske peči, okvara matice tlačnega vijaka itd.) v prvih treh mesecih tega leta nismo dosegli planirane skupne in blagovne proizvodnje.

VALJARNA ŠTEKEL

Vzporedno z valjarno bluming je tudi valjarna štekel v marcu delala dobro. Zato je skupna proizvodnja le malenkost pod planom, medtem ko je plan blagovne proizvodnje prekoračen.

Zaradi nižje proizvodnje bluming valjarne, tanjših dimenzij in manjših potreb (dobava TVT iz Siska in CSSR) v tej valjarni nismo dosegli v obdobju januar—marec planirane blagovne in skupne proizvodnje.

VALJARNA 2400

V tej valjarni bomo izvedli v drugi polovici aprila letni remont. To se pozna tudi pri zastojih, ki so v mesecu marcu narasli na 26,04 % obratovalnega časa (leta 1973 22,05 odst., januar '84 18,4 in februar 23,2 %). Predvsem so narasli mehanški zastoji na 6,06 % obratovalnega časa (1973—4,51 %), elektro zastoji 2,19 % (1973—0,66 %) in zastoji radi prenizke temperature vložka 8,49 % (Nadaljevanje na 4. strani)

TOZD Valjarne

(Nadaljevanje s 3. strani)

(1973—6,48 %). Mehanske okvare na progi smo imeli v marcu v glavnem na dvignjenih mizah, valjčnicah ter glavnih pogonskih vrtenjih. Čakanje na temperaturo vložka je bilo zaradi valjanja večjih količin Nionieral in Nioval jekel. Ti zahtevajo daljši čas ogrevanja zaradi prekrivanja slabov v ogrevni peči s pločevino. Asortiment debeline pločevine je bil v tem mesecu celo nekoliko ugodnejši kot planiran. Edini vzrok, da nismo dosegli planirane proizvodnje so bili previsoki zastoji.

V prvih treh mesecih letošnjega leta nismo dosegli planirane proizvodnje zaradi valjanja tanjših dimenzij pločevine v januarju in delno v februarju ter previsokih zastojev v februarju in marcu.

VALJARNA ŽICE

Ta valjarna je obratovala v marcu zelo dobro in je planirano skupno ter blagovno proizvodnjo močno prekorajčila. Dosegla je tudi letos najnižje zastoje na obratovalni čas in sicer 33,3 %.

PROFILNA VALJARNA

Profilne valjarne so v marcu delale dobro in so planirano skupno proizvodnjo presegle. Blagovne proizvodnje valjamo le manjše količine, saj pripravljamo ta valjarna v glavnem vložek za jeklovlek.

Tudi v prvih treh mesecih letošnjega leta so planirano skupno proizvodnjo presegle. Pri blagovni proizvodnji je situacija v celotnem obdobju ista kot v marcu.

Avugst Karba, dipl. inž.

TOZD Hladna predelava

HLADNA VALJARNA

Enako kot oba prejšnja meseca, je tudi proizvodnja v hladni valjarni višja od planirane. Dosežena proizvodnja je 6,5 % nad planirano količino. Rezultat je izredno zadovoljiv, če upoštevamo, da smo v tem mesecu dosegli rekordno količino dinamov HVT in sicer 617 ton ali 20 % več kot povprečno mesečno v lanskem letu. Debelina HVT znaša 0,95 mm in je v primerjavi z lanskim letom okrog 17 % tanjša, zato je rezultat proizvodnje izredno zadovoljiv.

V odnosu na plan je dosežena proizvodnja v prvem četrtletju 7,8 % nad planirano in znaša 8.131,5 ton, je pa tudi za 3,9 % višja kot v lanskem letu v enakem obdobju.

ŽIČARNA

Proizvodnja v žičarni je bila v mesecu marcu zelo uspešna, saj znaša 6.379,9 ton, kar je za 8,7 % nad planom. Proizvodnja VAC žice je znašala 204 tone in je nasproti doseženi mesečni povprečni proizvodnji v lanskem letu za 30 % večja, odnosno 13 % višja od lanskega leta v zadnjih mesecih.

Rekonstruirana progla za pocinkanje žice je takoj v prvem mesecu preseгла količino, ki je bila predvidena. Na progi II smo v letu 1973 dosegli povprečno 173 ton mesečno, v marcu pa 266 ton ali 54 % nad lanskim količino. Zato je tudi proizvodnja v pocinkovalnici porasla za 17,2 %.

Proizvodnja v prvem četrtletju znaša 18.194 ton, kar pomeni 106,6 % na planirano količino. V primerjavi s tromesečjem lanskega leta pa je ta količina 8,6 % višja.

PROFILARNA

Profilarna je v marcu operativni program dosegla odnosno preseгла za 4,7 %, vendar to ni družbeni plan.

Pomanjkljiva preskrba s vložkom predstavlja še vedno največji problem v proizvodnji. Razdrobljeni program in pomanjkanje ljudi pa k temu dodata še svoje in proizvodnja je vedno manjša kot je predvidena z družbenim planom.

Pomanjkanje delovne sile povečajo še dodatna dela pri proizvodnji profilov za TAM, odnosno KHD.

Tako kot v marcu, tudi v prvih treh mesecih proizvodnja ni dosegla predvidene z družbenim planom in znaša v prvem četrtletju samo 87,5 %.

JEKLOVLEK

V jeklovleku so v marcu dosegli odnosno presegli predvideno plansko proizvodnjo za 4,7 odstotka in znaša 1.778,9 ton. Težave pri proizvodnji so imeli predvsem zaradi pomanjkanja vložka, odnosno kasnitve pri dobavi vložka, ter slabše kvalitete vložka. Na manjšo proizvodnjo vpliva tudi razdrobljenost programa in poprečna dimenzija, ki je manjša od lanskega leta.

V prvem četrtletju smo v tem obratu dosegli 98,6 % proizvodnje predvidene z družbenim planom. To praktično pomeni, da je proizvodnja v planirani višini, pri enakih težavah kot so bile v marcu.

ELEKTRODNI OBRAT

Tudi v mesecu marcu proizvodnja zaostaja 13,8 % za predvideno z družbenim planom. Nove naprave, ki bodo sprostile nekaj zaposlenih za formiranje dodatne oplaševalne skupine, še ne obratujejo normalno.

Največjo težavo v proizvodnji elektrod pa nam povzroča pomanjkanje surovin (jedavec, kaolin, alginat, FeMn). Zaradi neredne preskrbe s surovinami, ne moremo organizirati dodatnega obratovanja ob prostih sobotah. Brez dodatnega dela pa družbeni plan pod takimi pogoji ni dosegljiv.

Proizvodnja tako kot v marcu, tudi v obeh prejšnjih mesecih ni potekala normalno, zato smo dosegli v prvem četrtletju samo 85,3 % planirane količine. Nove naprave, mešalec in avtomatska pakirna naprava sta pričela s poskusnim obratovanjem, zato je proizvodnja manjša. Naprava za pripravo praškov za

oplaščenje pa še ni pričela z obratovanjem tako, da so pogoji dela popolnoma nenormalni.

ŽEBLJARNA

Proizvodnja je v mesecu marcu dosegla planirano količino, odnosno preseгла za 1,1 %. Pri proizvodnji žičnikov imamo osnovni problem zaradi premika asortimenta k tanjšim dimenzijam. Naročil za debele žičnike praktično nimamo, pri srednji žici pa so povečana naročila v območju debeline od 2—3,4 mm na račun območja 3,7—5,0 mm.

V območju vlečene žice debeline od 2—3,4 mm, so kapacitete vlečenja v žičarni omejene in ta ne more preskrbovati žebeljarne z zadostnimi količinami srednje žice razreda «a».

Iz teh razlogov planirane količine v prvem četrtletju v tem obratu nismo dosegli in je ta nižja tudi v primerjavi z istim obdobjem lani. Franc Vičar, dipl. inž.

Rezultati drugega ...

(Nadaljevanje z 2. strani)

Vrstni red uspešnosti znanja po nazirju naslednji prikaz:

REZULTATI POVPREČNIH OCEN PO POSAMEZNIH TOZD-ih

OZD SKUPNE SLUŽBE	3,38
TOZD HL. PREDELAVA	3,10
TOZD VET	3,06
TOZD VALJARNE	2,71
TOZD TALILNICE	2,65
SKUPAJ	2,98

PRIDOBITEV NOVEGA

Rezultati 400 vodij, ki so opravili preizkus znanja pred izobraževanjem in po izobraževanju (skriptah, seminarju, študiju) so:

ZNANJA JE DOKAZANA

vanjem in po izobraževanju (skriptah, seminarju, študiju) so:

	Pred izobraž. (1. preizkus)	Po izobraževanju (2. preizkus)	Razlika
Povprečje na preizkusu (aritmetična sredina)	199,49 točk	248,04 točk	+ 48,55 točk
Standardna razpršitev rezultatov okoli aritm. sredine	71,30 točk	81,82 točk	+ 10,52 točk

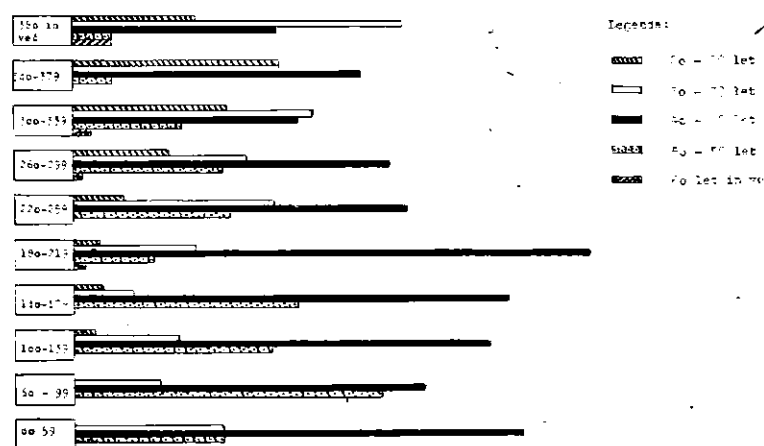
Statistično preverjanje je pokazalo, da je pozitivna razlika 48,55 točk visoko pomembna in da torej ni nastala slučajno. Rezultati drugega preizkusa so pomembno višji, učinek izobraževanja je dokazan. Zanimiva je tudi ugotovitev, da se je pomembno povečala standardna razpršitev okoli aritmetične sredine, ki nam kaže obseg individualnih razlik v znanju. To pomeni, da sta seminar in študij iz skript prvotne razlike v znanju povečala, kar je psihološko deloma razumljivo.

Primerjava, med prikazanim znanjem in nekaterimi značilnostmi vodij, kaže zelo slične odnose kot smo jih ugotavljali že ob akciji leta 1971. Naj naštejemo le nekatere:

Šolska izobrazba — ocena znanja. Vodje z višjim nivojem izobrazbe so v povprečju pokazali boljše znanje od vodij z nižjim nivojem izobrazbe.

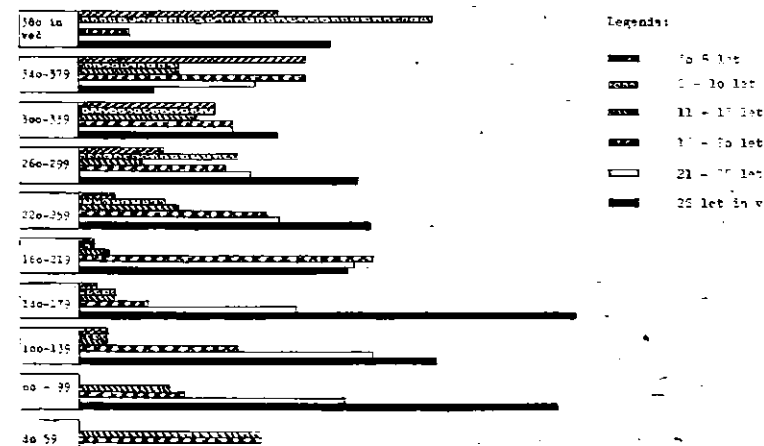
Starost — ocena znanja. Mlajši vodje so dosegli v povprečju boljše rezultate od starejših, medtem ko so vodje srednjih starosti dosegli večinoma povprečni nivo znanja. Podrobne odnose prikazuje grafikon: (grafikon 3)

PRIMERJAVA REZULTATOV Z NEKATERIMI ZNAČILNOSTMI VODIJ

Delovna doba — ocena znanja. Vodje s krajšim skupnim delovnim stažem so dosegli v povprečju boljše rezultate kot vodje z daljšim

stažem. Podrobne odnose glej na naslednjem grafikonu: (grafikon 4)

Iz teh rezultatov seveda nikakor ne smemo izpeljati zgrešen ali vsaj zelo poenostavljen zaključek: mladost in krajši delovni staž sama na sebi vplivata na boljši uspeh v preizkusu znanja. Podrobnejši podatki in križanja (ki jih tukaj ne bomo navajali) namreč kažejo, da so mlajši vodje s krajšim stažem tudi višje izobraženi in da torej vsi trije faktorji hkrati (starost, staž, izobrazba) v medsebojni povezanosti vplivajo na rezultate. Ti rezultati pa nas posredno učijo to, da bomo morali v

bodočnosti posvetiti še več pozornosti pri kadrovanju vodij.

REZULTATI USPEŠNOSTI ZNANJA SO POVEZANI

V naslednji tabeli prikazujemo povezanosti med rezultati posameznih poglavij ter skupnim rezultatom na testu znanja. (Poenostavljeno pojasnilo za razumevanje tabele: ničelna povezanost je izražena s koeficientom 0,00; popolna povezanost pa s koeficientom 1,00).

Kratica	Naziv poglavja	1.P	2.P	3.P	4.P	SR	SR 71
1.P	SDS v luči ustavnih dopolnil		0,208	0,298	0,273	0,458	0,439
2.P	Vodenje in obveščanje			0,464	0,432	0,638	0,411
3.P	Uvod v usposabljanje delavcev				0,568	0,786	0,602
4.P	Ekonomika poslovanja podjetja					0,745	0,497
SR	Skupni rezultat na testu						0,713
SR 71	Skupni rezultat na testu iz 71						

Rezultati kažejo, da je uspeh v znanju med različnimi poglavji dokaj visok: tisti, ki so uspeli na enem poglavju, so relativno uspešnejši tudi na drugih. Zanimiva je zlasti visoka povezanost (r = 0,713) med skupnim rezultatom na preizkusu iz leta 1971 in 1973. To pomeni, da so bili tisti vodje, ki so pokazali boljše znanje iz vodenja delovnih skupin v letu 1971, v povprečju relativno uspešnejši tudi v letu 1973 in obratno. Podobno smer kaže tudi povezanost med doseženimi rezultati pred seminarjem in po seminarju (r je 0,772): tisti z boljšim predhodnim znanjem so v povprečju dosegli boljše rezultate tudi po učenju oz. seminarju.

Dandanes si nobena napredna organizacija ne sme več privoščiti stihije v izobraževanju, ampak ga mora načrtno usmerjati, spodbujati in kontrolirati. Zavedati se moramo, da je novosti v dneva in dan več in da torej pridobljeno znanje vse hitreje zastareva. To pa pomeni, da moramo sprejeti princip permanentnega (trajnega, neprestanega) izobraževanja, ki se vse bolj proklamira po svetu in doma. Permanentno izobraževanje je zlasti pomembno za vodje, kar nas obvezuje, da tudi v prihodnosti še pripravimo kakšno izobraževalno akcijo, ki bo nudila nekatera nova znanja izven ozkega tehnološkega oz. strokovnega področja vsakega vodje.

Franc Belčič, dipl. psih.

Samoupravni organi v preteklem tednu

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

10. seja odbora za gospodarstvo

Na seji odbora za gospodarstvo TOZD VET, ki jo je predsednik sklical 2. aprila so člani iz poročil šefov najprej ugotovili sledeče:

1. Zastoji na proizvodnih napravah so pod predvidenim normativom in je tako TOZD VET ta mesec realizirala sklep odbora in nalogo akcijskega plana.

Večji zastoji sicer nastajajo na posameznih agregatih, vendar vzrok za to ni v slabem vzdrževanju, ampak v drugih okoliščinah. Odbor je na predlog direktorja predlagal in priporočil nekaj ukrepov za zmanjšanje teh težav.

2. Na transportu se je stojnina nekoliko povečala, stroški pa so nižji, predvsem na kamionskih prevozi. Zastojev zaenkrat ni bilo, obratom pa grozi slabše posluževanje zaradi velikega pomanjkanja delovne sile. Odbor čaka na realizacijo zadolžitve kadrovskega sektorja glede delovne sile za transport.

3. Šef energetskih obratov je razložil energetskega situacijo, kjer ni posebnih problemov, razen občasnih redukcij električne energije. Člani odbora so precej podrobno obravnavali organizacijski predpis koriščenja sredstev investicijskega vzdrževanja (IV) in amortizacijskih

zamenjav (AZ). Pri tem pa se je pojavilo nekaj nejasnosti, zato je odbor zadolžil direktorja, da se dogovori za revizijo nekaterih določil.

Na seji so odobrili nabavo stroju za novo delavnico transporta v vrednosti 250.000 din in dve risalni deski za potrebe TI.

Člani odbora so se dogovorili, da bodo v prihodnjih desetih dneh imeli naslednjo sejo, ko bo že koriščenje in aktiviranje sredstev IV in AZ, ker je občutiti resno pomanjkanje sredstev in bo potrebno skrbno pretehtati prioriteto predlogov IV in AZ.

F. J. ml.

Poškodbe v marcu

Po podatkih službe za varstvo pri delu je bilo v marcu na delovnih mestih v Železarni poškodovanih 21 naših sodelavcev in izgubljenih 665 dni. V TOZD Talilnice so imeli šest poškodb in 186 dni, v TOZD Valjarne tri poškodbe 127 dni, v TOZD Hladna predelava osem poškodb 198 dni, TOZD VET tri poškodbe 126 dni ter v skupnih službah eno poškodbo in sedem izgubljenih delovnih dni. V obratu družbene prehrane poškodb na delovnih mestih niso imeli, pač pa so izgubili 23 delovnih dni zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev.

Na poti v službo smo imeli v Železarni tri poškodbe in 172 izgubljenih delovnih dni. V TOZD Talilnice poškodb na poti ni bilo, pač pa so izgubili enajst delovnih dni zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev. Prav tako v TOZD Valjarne na poti v službo niso imeli poškodb in so izgubili 23 dni iz prejšnjih mesecev. V TOZD Hladna predelava so imeli eno poškodbo in izgubili en dan, v TOZD VET dve poškodbi in 49 izgubljenih dni, ter v skupnih službah 48 izgubljenih dni iz prejšnjih mesecev.

Železarski globus

ROMUNIJA

V letu 1973 so romunske železarne proizvedle več kot osem milijonov ton surovega jekla kar je za 725.000 ton več kot v letu 1972. Že letošnje leto pa predvidevajo, da bodo proizvodnjo povečali za nadaljnjih 400.000 ton.

PORTUGALSKA

V mestu Maria v pokrajini Douro bodo zgradili novo mini železarno. Investicijski stroški znašajo 40 milijonov dolarjev. Letna proizvodna zmogljivost te železarne bo 300.000 ton surovega jekla.

Skupna seja odbora za dohodek in nagrajevanje ter odbora za gospodarstvo

V četrtek, 28. marca, je bila skupna seja odbora za dohodek in nagrajevanje in odbora za gospodarstvo TOZD VET, na kateri so potrdili planske cene za vzdrževanje, energijo in transport za leto 1974. Sprejeli so tudi rebalans plana dohodka za leto 1974 z ugotovitvijo, da bo zaradi nastalih podražitev težje gospodariti kot so pričakovali. Z ozirom na to odbora naročata kolektivu TOZD VET, da strogo izvaja temeljne delovne cilje TOZD VET, sprejete na 7. redni seji DS TOZD VET, dne 8.2.1974.

Odbora sta na skupni seji obravnavala tudi sisteme plačevanja zavarovalnine od osnovnih sredstev. Zahtevala sta, da službe proučijo možnost, da se sredstva dobljena od zavarovalnine izkajo v obrat, kjer je okvara nastala.

V nadaljevanju se je sta odbora sprejela tudi predlog programa prodaje za mesec april 1974, ki ga je izdelal SEOP, odd. za ekonomske analize in planiranje in znaša v skupni vrednosti 1.179.862,00 din. Vsemu vodstvenemu kadru v TOZD VET in SDS odbora naročata, da spremljajo svoje delo tako, da bo plan dosežen.

Ob koncu sta odbora sprejela tudi proizvodni načrt in plan remontov za mesec april 1974. NZ

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Seja OK ZMS Jesenice

V četrtek, 4. aprila, je bila seja občinske organizacije ZM Jesenice. Poleg članov obeh konferenc, posameznih komisij in mladinskih aktivov, so se seje udeležili tudi predstavniki drugih občinskih družbenopolitičnih organizacij. Pred začetkom seje so predstavniki mladih iz naše občine poslali pozdravno pismo VII. kongresu ZKS, ki je v teh dneh zasedal v Ljubljani.

V prvi točki dnevnega reda so prisotni najprej poslušali poročila o dosedanjem delu obeh konferenc in komisij, ki delujejo pri OK ZMS. Iz posameznih poročil je bilo razvidno, da so mladi zelo kritično ocenili svoje delo. V poročilih so odkrito povedali, kje niso bili uspešni oziroma so opozorili na težave, s katerimi se najbolj pogosto srečujejo. Poleg tega so navedli še vrsto pobud, kako poživiti delo, predvsem tam, kjer do sedaj ni bilo uspešno.

V razpravi, ki je sledila, so prisotni največ pozornosti posvetili problemu neurejenih prostorov za mlade, s katerim se OK ZMS srečuje na vsakem koraku. Prisotni so se zavzeli, da se ta problem končno začne reševati bolj dosledno, pri tem pa bo potrebna tudi vsa podpora ostalih družbenopolitičnih organizacij. Ob tem so se dotaknili tudi jeseniškega disco kluba v Pikovi dami, ki zaradi raznih negativnih pojavov, ki se v njem dogajajo, ni primeren za razvedrilo in zabavo mladine.

V drugem delu četrtkov seje so ustanovili konferenco mladih iz krajevnih skupnosti, ki bo odslej povezovala vse mladinske aktivne na terenu. Podana so bila osnovna izhodišča za delo aktivov ZM na terenu, konferenca pa si je med prvimi nalogami zadala, da poživiti delo vseh aktivov v krajevnih skupnostih ter da jih ustanovi tam, kjer sedaj še ne obstojajo. Zatem so izvolili predsedstvo konference ter za predsednika Justino Celik iz krajevnih skupnosti Plavž in za sekretarja Igorja Lorenčiča s Hrušice.

J. R.

Neuspešno delo komisije za informiranje

Komisija za informiranje pri OK ZMS Jesenice, v zadnjem obdobju ne deluje zadovoljivo. Za neuspešno delo te komisije je v prvi vrsti vzrok v pomanjkanju ustreznih kadrov. Vsa prizadevanja za izpolnitev komisije so se izjalovila in sedaj sestav komisije obstaja le formalno na papirju.

Komisija se je v obdobju od septembra 1973 do letošnjega aprila sestala le trikrat. Seje so bile slabo obiskane, prav tako pa člani niso izvršili nalog oziroma sklepov, ki so bili sprejeti na sejah. Iz teh razlogov informiranje pri OK ZMS Jesenice ni zadovoljivo in je zato nujno, da o tem končno obširneje spregovorimo.

Za takšno stanje je potrebno iskati vzroke tudi v konferenci mladih delavcev in konferenci mladih v izobraževanju ter mladinskih aktivih, ki kljub številnim zahtevam, da v svoji sredi določijo predstavnika za informacije, vse do danes niso izvedli te naloge. Vse kaže, da se premalo zavedajo, kaj pomeni pri delu

uspešno obveščanje tako med aktivni kot med OK ZMS.

Ker je delo informatorja oziroma mladega novinarja izredno pestro in zanimivo, je še toliko bolj nerazumljivo, da med mladimi za takšno obliko dejavnosti ni zanimanja.

Komisija ima za mlade novinarje v programu seminar, ki ga bo pripravila v sodelovanju z jeseniško radijsko postajo. Na tem seminarju se bodo informatorji seznanili z osnovami novinarskega pisanja ter se skupaj s komisijo dogovorili o medsebojnem sodelovanju za pretok informacij.

J. R.

Kratke vesti

Kot smo poročali že pretekli teden, je tekmovalstvo med mladinskimi aktivni za najbolj urejeno volišče izredno uspelo. Posebna komisija, ki je pregledala in ocenila vsa volišča, je aktivne razdelila v dve skupini in sicer v prvo aktivne iz delovnih organizacij in šol ter v drugo aktivne iz krajevnih skupnosti. V prvi skupini so bili najboljši naslednji aktivni: 1. Obrat Planike v Zabreznici, 2. Elektrobrat Železarne, 3. Zarja TOZD Delikatesa. Med aktivni iz krajevnih skupnosti pa so bili najboljši: 1. Planina pod Golico, 2. Hrušica, 3. mesto si delita Plavž in Dovje—Mojstrana.

Kulturna komisija pri občinski organizaciji ZM Jesenice pripravlja v maju posebno dvodnevno prireditev, na kateri bodo člani mladinskih aktivov in ostali mladinci prikazali svojo dejavnost na kulturnem področju.

Ekpa mladih iz doma učencev ŽIC je na šahovskem turnirju med dijaškimi domovi Gorenjske osvojila prvo mesto. Kot predstavnik Gorenjske se je ekipa tega doma preteklo soboto udeležila tudi republiškega turnirja dijaških domov ter osvojila odlično tretje mesto.

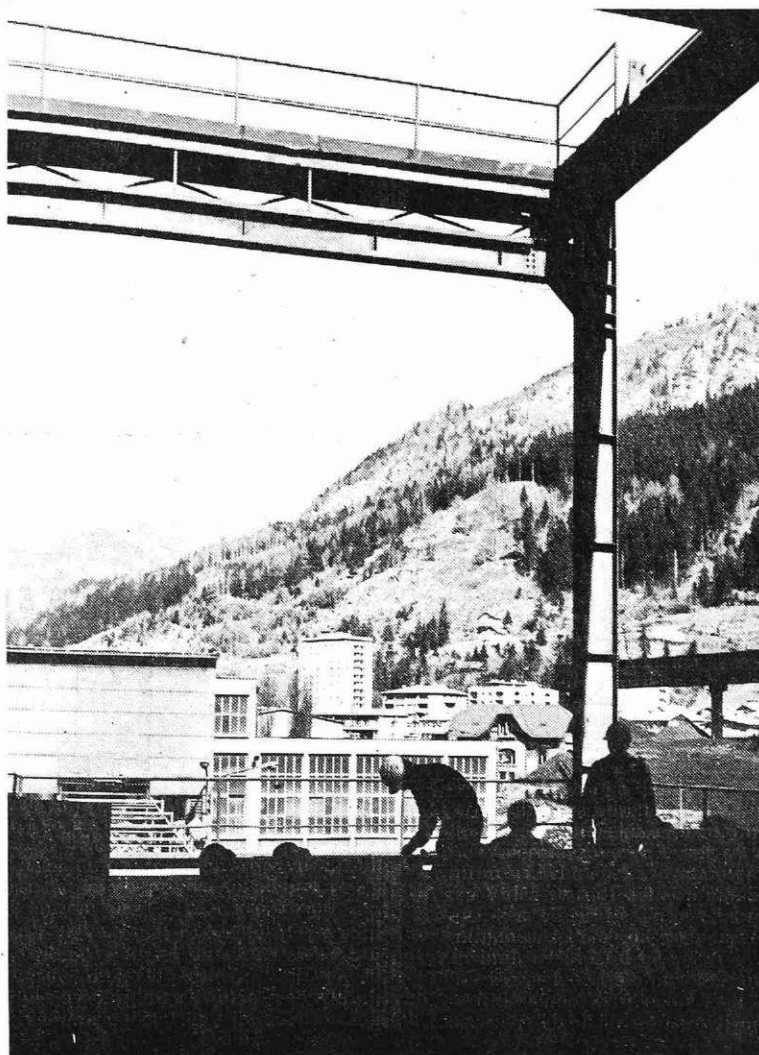
J. R.

Prometna vzgoja na ŽIC

V okviru prometne vzgoje imamo v ŽIC tečaj o cestno prometnih predpisih.

V tečaj je vpisanih 60 učencev, ki so razdeljeni v dve skupini. Tečajniki bodo po 35 učnih urah opravili teoretični test. Prvih šest, ki bodo najboljše opravili test, bo nagrajenih. Za nagrado bo občinska zveza povrnila polovico stroškov za praktično vožnjo avtomobila.

Jošt Novak

Kako majhen je človek proti tem velikanom, ki ga obkrožajo, pa vendar on gospodari z njimi in njemu služijo

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje... 7

Tito

NAVADNA SRAČICA (FILIPENDULA VULGARIS)

Zelo podobna je predhodni in prav tako užitna. Visoka je le do 30 cm. Listne krpe imajo suličaste.

Mlade liste lahko pripravimo v solati, pozneje pa jih zaradi značilnega okusa le kuhamo in sicer mešano z drugo divjo zelenjavo. Gomolji imajo grenko sladke okus, ki spominja na grenke mandlje. Jemo jih presne ali kuhane, lahko pa jih uporabljamo tudi kot dodatek za pripravo kaš in kruha.

NAVADNI REPIK (AGRIMONIA EUPATORIA)

Zeljната rastlina, visoka do 60 cm, ima pernato deljene, temno zelene in na videz grobe liste. Listne krpe so nazobčane, cvetovi so rumeni. Cvetje od junija do avgusta. Raste v suhih svetlih gozdovih, na suhih travnikih in ob poteh od nižih do gorskega pasu po vsej Sloveniji.

Mlade liste nabiramo pred cvetenjem in kuhamo iz njih vitaminski, blago aromatičen čaj. Uporabljamo jih tudi kot zelenjavo in sicer mešano z drugimi zelnatimi rastlinami za juhe in prikuhe.

SRČNA MOČ (POTENTILLA ERRECTA)

Zeljната trajnica, visoka do 20 cm, z močno odebeljeno koreniko. Listi so dlanoasto deljeni v tri, po robu nazobčane krpe. Cvetovi so rumeni in imajo samo po štiri venčne in čašne liste.

Srčna moč cvete od maja do junija. Raste v zakisanih gozdovih, med rušjem in v resavah, pa tudi na travnikih in suhih sotnih tleh od nižih do subalpskega pasu pri nas.

Srčna moč je predvsem zdravilna ne pa užitna rastlina.

GOSJI PETOPRSTNIK (POTENTILLA ANSERINA)

Večletna zeljnata trajnica z močno odebeljeno pogosto gomoljasto in precej mesnato koreniko. Steblo je plazeče. Do 20 cm dolgi listi so pernato deljeni v sedem do enaindvajset krp, ki so ostro in precej globoko nazobčane in na spodnji strani gosto srebrno belo dlakave. Cvetovi so posamični — rumene barve in cvete od maja do avgusta. Raste na vlažnih travnikih, ob bregovih voda, na vlažnih močvirskih tleh in ob poteh. Dobimo jo po vsej Sloveniji, najpogosteje v nižinskih in hribovitih predelih ter gorah.

Iz listov kuhamo okusen, vitaminski čaj, mešane liste pa uporabimo za juhe in prikuhe. Gomolje kuhamo ali pečemo ter dodajamo surovinam za kaše in kruh.

NAVADNI JAGODNJAK (FRAGARIA VESCA)

Nizka zeljnata trajnica z močnim podzemnim stebлом, iz katerega vsako leto poženejo tridelni, dlanoasti listi. Po več belih cvetov se razvije od maja do junija na vrhu cvetnega stebela. Plodovi so mesnati, rdeči, kislodolgi in zelo aromatični, zorijo od maja do avgusta. Raste v redkih, svetlih gozdovih, na posekah in krčevinah ter kamnitih travnatih pobočjih po vsej Sloveniji do nadmorske višine 1500 m.

Kuhani listi dajejo zelo okusen, aromatičen ter hkrati vitaminski čaj, medtem ko plodove uživamo bodisi presne, osušene uporabimo za kuhanje čaja. Predelani v kompot, džem ali sirup so izredno okusni.

PLAHTICA (ALCHEMILLA VULGARIS)

Zeljната trajnica visoka 10 do 60 cm. Listi so dlanoasto deljeni. Drobni cvetovi so zelenkasto rumene barve. Cvetje od junija do avgusta. Raste po travnikih, pašnikih in jasad skoraj po vsem slovenskem gorskem svetu in neredko pokriva večje površine.

Plahtica je skupinsko ime za veliko med seboj zelo podobnih vrst. Vse so zdravilne.

Mlade liste pripravljamo v juhah, prikuhah in pirejih. Lahko jemo samostojno ali pa pomešane z drugo divjo zelenjavo. Dalje nam služi za pripravo okusnega in zdravilnega vitaminskega čaja.

MALINJAK (RUBUS IDAEUS)

Do 150 cm visok grm s pokončnimi bodičastimi poganjki. Od maja do junija cveto na stranskih poganjkih beli cvetovi, iz njih pa se pozneje razvijejo v glavnem rdeči (nikoli črni) plodovi. Malinjak raste v gozdovih, med grmovjem, na posekah, pa tudi na ustaljenem gršču do subalpskega pasu po vsej Sloveniji.

Zelo okusne, kiselkasto sladke in aromatične plodove jemo presne in sušene ali pa jih predelujemo v marmelade, džeme, kompote, sirupe itd. Iz listov kuhamo aromatičen in okusen vitaminski napitek, ki spominja na pravi indijski oziroma ruski čaj.

mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja — mala šola samoupravljanja

Lenin o marksizmu in filozofiji

5

(Iz posebne izdaje Teoretične priloge komunista)

Trije izvori in trije sestavni deli marksizma

Dejstva, če jih vzamemo v njihovi celoti, v njihovi povezavi, niso le trdovratna, temveč so tudi brezpogojno dokazljiva. Faktike, če jih jemljemo zunaj celote, zunaj povezave, če so fragmentarne in samovoljne, pa so edinole igranje ali še kaj hujšega. Če denimo pisec, ki je bil prejšnje čase resen in želi, da bi ga za takega šteli, vzame dejstvo mongolskega jarma in ga izpostavi kot zgled za pojasnitev nekaterih dogodkov v Evropi 20. stoletja, je mar to mogoče imeti le za igranje, ali je pravilneje, če to štejemo za politično šarlatanstvo? Mongolski jarem je zgodovinsko dejstvo, nedvomno povezano z nacionalnim vprašanjem, prav tako kot tudi v Evropi 20. stoletja srečujemo vrsto dejstev, ki so prav tako nedvomno povezana s tem vprašanjem. Vendar bomo našli malo ljudi — iz tipa, ki ga Francozi imenujejo »nacionalni klovn« — sposobnih pretendirati na resnost, pa nastopati zaradi ilustracije dogajanja v Evropi 20. stoletja z mongolskim jarmom.

Sklep iz tega je jasn: potrditi se moramo za ugotovitev takega temelja iz točnih in nedvomnih dejstev, na kakršnega se bo mogoče opirati, s katerim bi bilo mogoče soočiti katerokoli

od teh »občih« ali »naprimernih« razglabljanj, ki jih dandanašnji v nekaterih deželah tako neizmerno zlorabljajo. Da bi to zares bil temelj, je potrebno, da vzamemo ne posamezna dejstva, temveč vso celokupnost dejstev, ki se nanašajo na obravnavano vprašanje, brez sleherne izjeme, zakaj sicer bo nujno nastal sum, češ da so dejstva izbrana ali pa prebrana samovoljno, da se namesto objektivne povezave in soodvisnosti zgodovinskih pojavov v njih celoti razklada neka »subjektivna« krparija, morda, da bi opravičili kako packarijo. To se namreč dogaja ... pogostejše, kot bi se zdelo. (...)

(Sočinenija, V. izdaja, zv. 30, str. 349—351.)

(1) Sicer pa je Trocki tudi tukaj v zmoti. Trocki misli, da je sindikat zveza, ki ima namen obvladati proizvodnjo. To ni pravilno. Sindikat je zveza, ki organizira delavce po panogah proizvodnje, kar je pri sedanjem stanju tehnike in kulture (tako v Rusiji, kakor na vsem svetu) neogibno.

(1) »Matters of fact are very stubborn things.« (Matthew Tindal, 1657—1733) — Uredn.

(2) Lenin tu loči »primer« (slovensko je zgled, vzor, primer) in »slučaj« (slovensko je primer, »slučaj«, zadeva). — Uredn.

Dialektika in sofistika

(Iz »O Juniusovi brošuri« 1916)

Samo sofist bi lahko zbrisal razliko med imperialistično in nacionalno vojno na podlagi tega, da se ena more spremeniti v drugo. Dialektika je več kot enkrat — tudi v zgodovini grške filozofije — rabila kot mostiček k sofistik. Mi pa bomo ostali dialektiki in se bojevali s sofistmi ne s pomočjo zanikanja

možnosti vsakršnih preobrazb sploh, temveč s pomočjo konkretne analize danosti v tem, kot je, in v njenem razvoju.

(Soč., V., zv. 30, str. 6)

Resnica je vedno konkretna

(Iz: »O Juniusovi brošuri« (1916))

Ko pravi Junius, da je razredni boj najboljše sredstvo proti agresiji, je uporabil marksovski dialektiko le napol, naredil je en korak po pravi poti in takoj z nje šel vstran. Marksova dialektika zahteva konkretno analizo vsake posebne zgodovinske situacije. Da je razredni boj najboljše sredstvo proti agresiji, — to je res tako glede na buržoazijo, ki ruši fevdalizem, kot glede na proletarijat, ki ruši buržoazijo. Prav zato, ker je to res glede na vsako razredno zatiranje, je presplošno in zato nedostojno glede na dani posebni primer.

(Soč., V., zv. 30, str. 13—14.)

Dialektika spoznanja

Pomen občega je protisloven: je mrtvo, je nečisto, nepopolno etc. etc., je pa tudi le stopnja k spoznanju konkretnega, zakaj konkretnega nikoli popolnoma ne spoznamo. Neskončna vsota občih pojmov, zakonov etc. podaja konkretno v njegovi popolnosti.

Gibanje spoznanja k objektu gre vselej lahko le dialektično: odstopiti, da bi točneje zadeli — reculer pour mieux sauter (savoir?). Shajajoče se in razhajajoče se črte: krogi, ki se dotikajo drug drugega. Knotenpunkt (vozlišče) je praksa človeka in človeške zgodovine. (Praksa je kriterij sovpadanja ene od neskončnih plasti realnosti). Ti Knotenpunkte predstavljajo enotnost protislovij, ko za trenutek sovpadata bit in ne bit kot izginjajoča momenta v danih momentih gibanja (je tehnike, zgodovine etc.).

KONEC

Razdelitev gradbenih posojil za leto 1974/75

Stanovanjska komisija pri delavskem svetu železarne Jesenice, je na svoji seji, dne 5. aprila 1974, obravnavala in potrdila predlog razdelitve gradbenih posojil prosilcem, ki so se prijavili na objavljeni razpis z dne 16. novembra 1973 in na dodatni razpis, objavljen, dne 31. januarja 1974. Na isti seji je obravnavala in potrdila dodatne kriterije, na podlagi katerih so bila razdeljena gradbena posojila. V rednem in dodatnem razpisnem roku se je prijavilo skupno 189 prosilcev, ki so zaprosili za odobritev gradbenega posojila in sicer pod:

1. točko razpisa	132 prosilcev, v skupni višini 5.609.000 din
2. točko razpisa	9 prosilcev, v skupni višini 550.000 din
3. točko razpisa	13 prosilcev, v skupni višini 730.000 din
Dodatni razpis	35 prosilcev, v skupni višini 1.385.000 din
Skupaj	189 prosilcev, v skupni višini 8.274.000 din

Stanovanjska komisija, je glede na veliko število prijavljenih prosilcev za odobritev gradbenih posojil, morala sprejeti dodatne kriterije, poleg kriterijev, ki jih vsebuje pravilnik o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev železarne Jesenice. Te kriterije je morala sprejeti vsled tega, da je finančna sredstva, ki jih je imela na razpolago, čim bolj pravično razdelila med prijavljene interese. Stanovanjska komisija je sprejela naslednje dodatne kriterije:

1. Gradbena posojila se lahko odobrijo posamezniku v letu 1974 največ do 60.000 dinarjev in ne sme preseči te vsote (limit za leto 1974 je 60.000 dinarjev);

2. Prosilec, ki jim je bilo v prejšnjih letih dodeljeno gradbeno posojilo, se lahko dodeli gradbeno posojilo le do višine, kolikor je znašal limit v letu, ko mu je bilo odobreno gradbeno posojilo;

3. Prosilec, ki so v prejšnjih letih dosegli postavljeni limit, do katerega so se odobravala gradbena posojila, se posojila ne odobri in so za železarno Jesenice rešeni;

4. Prosilec, ki so zaprosili za gradbeno posojilo in ga bodo koristili za večja adaptacijska dela na svojih hišah (dograditev odnosno obnova dotrajanih stanovanjskih hiš), odobri gradbeno posojilo največ do 30.000 dinarjev. Iz tega določila so izzeti tisti prijavljenci, ki gradijo na temeljih starih hiš povsem nove stanovanjske hiše. Upravičenost teh prosilcev je strokovna komisija ugotavljala na terenu.

5. Odobrena gradbena posojila se bodo koristila v dveh obrokih in sicer v letu 1974 in v letu 1975 v skladu s finančnimi sredstvi, ki so na razpolago. Pritožb posameznih prosilcev, ki jim bo odobren tak način koriščenja odobrenega gradbenega posojila, stanovanjska komisija ne bo mogla upoštevati;

6. Če sta v železarni Jesenice zaposlena oba zakonca ali njuni družinski člani, lahko dobi drugi zakonec ali družinski član gradbeno posojilo in sicer:

— za novogradnjo največ 30.000 din — za adaptacijo največ 20.000 din

7. Rok vračanja odobrenega gradbenega posojila in ostali pogoji:

— 60.000 din 15 let z 2 odstotno obrestno mero

— 50.000 din 15 let z 2 odstotno obrestno mero

— iz 1. točke razpisa 129 prosilcev 4.520.000 din

— iz 2. točke razpisa 11 prosilcev 460.000 din

— iz 3. točke razpisa 13 prosilcev 680.000 din

— iz dodatn. razpisa 34 prosilcev 930.000 din

Skupaj 187 prosilcev 6.590.000 din

Koriščenje odobrenega posojila:

	skupno	v letu 74	v letu 75
1. točka	129 prosilcev	4.520.000	1.060.000
2. točka	11 prosilcev	460.000	120.000
3. točka	13 prosilcev	680.000	—
dod. razp.	34 prosilcev	930.000	220.000
Skupaj	187 prosilcev	6.590.000	1.400.000

Opomba: priloženi spisek prosilcev, ki jim je bilo odobreno gradbeno posojilo je sestavni del predloga o razdelitvi posojil.

a) D-2	13 prosilcev ali 7 odstotkov
D-3	45 prosilcev ali 25 odstotkov
D-4	56 prosilcev ali 30 odstotkov
D-5	6 prosilcev ali 2 odstotka
U-2	10 prosilcev ali 4 odstotke
U-3	25 prosilcev ali 14 odstotkov
U-4	12 prosilcev ali 7 odstotkov
U-5	17 prosilcev ali 10 odstotkov
upokoj.	3 prosilci ali 1 odstotek
Skupaj	187 prosilcev ali 100 odstotkov

b) TOZD TALILNICE	16 prosilcev ali 9 odstotkov
TOZD PREDELAVA	26 prosilcev ali 14 odstotkov
TOZD VALJARNE	22 prosilcev ali 12 odstotkov
TOZD VET	76 prosilcev ali 41 odstotkov
Org. SKUPNE SLUŽBE	44 prosilcev ali 23 odstotkov
upokojenci	3 prosilci ali 1 odstotek
Skupaj	187 prosilcev ali 100 odstotkov

12. Stanovanjska komisija ni dodelila gradbenega posojila v letu 1974 naslednjim prijavljencem, ker so dosegli sprejeti limit v višini dodeljenega posojila v letu 1971, 1972 in 1973:

1. Anton Jensterle	transport	že odobreno 30.000 adaptacija
2. Franc Razinger	livarna	že odobreno 40.000 novogradnja
3. Anton Rešetič	FRS	že odobreno 40.000 novogradnja
4. Lado Šketa dipl. inž.	plavž	že odobreno 40.000 nakup stanov

Stanovanjska komisija je na podlagi sprejetih dodatnih kriterijev pooblastila pristojno službo, da objavi sprejeto razdelitev gradbenih posojil v javno obravnavo.

Zaradi velikega števila posojilojemalcev in obsežnega dela v tej zvezi, prosimo vse, ki jim je bilo odobreno posojilo, da se za podpis posojilnih pogodb, za kar bodo prejeli posebna obvestila, držijo določenih dni in ur.

Obenem prosimo, da zaradi obsežnega dela (izdelava odločb, pogodb

in vknjižb zastavne pravice) posojilojemalci ne motijo delavcev na referatu za stanovanja in prihajajo tja le takrat, ko bodo dobili pozive.

Kadrovski sektor
Oddelek za družbeni standard

RAZDELITEV GRADBENIH POSOJIL:

I. točka razpisa

Zap. št.	Priimek in ime	Obrat	Kvalif.	Zaprošeno posojilo	Odobreno posojilo	Koristi v letu	
						1974	1975
1.	Ambrožič Franc	strojno vzdrž.	D-4	100.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
2.	Arčon Danijel	VEN	D-4	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
3.	Ažman Janez	VEN	D-4	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
4.	Ažman Zvone	hladna valjarna	U-5	45.000.—	25.000.—	25.000.—	—
5.	Bajt Rado	VEN	U-3	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
6.	Baloh Frančiška	kadrovski sekt.	D-2	15.000.—	10.000.—	10.000.—	—
7.	Benčina Stane	strojne delav.	D-3	100.000.—	60.000.—	60.000.—	—
8.	Beravs Alojz	hladna valjarna	D-3	80.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
9.	Berc Milena	kadrovski sekt.	U-4	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
10.	Beretin Milan	žebljarna	D-3	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
11.	Bergant Janez	energet. gospo.	U-5	70.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
12.	Bernik Marjan	valjarna Bela	D-4	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
13.	Biček Franc	livarna	D-4	20.000.—	10.000.—	10.000.—	—
14.	Bizjak Zvone	strojno vzdrž.	D-4	40.000.—	30.000.—	30.000.—	—
15.	Bojanc Mihael	žičarna	D-3	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
16.	Brečko Vinko	valjarna Bela	D-3	30.000.—	20.000.—	20.000.—	—
17.	Čop Janko	martinarna	U-5	15.000.—	15.000.—	15.000.—	—
18.	Delopst Helena	FRS	U-3	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
19.	Dereani Slavko	valjarna Bela	D-4	30.000.—	20.000.—	20.000.—	—
20.	Dolžan Marija	OTK	U-3	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
21.	Egart Alojz	strojne del.	D-4	25.000.—	10.000.—	10.000.—	—
22.	Erzar Virgilij	strojno vzdrž.	D-4	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
23.	Fabjanič Marija	strojno vzdrž.	U-2	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
24.	Ferk Vilijem	strojno vzdrž.	D-4	70.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
25.	Fidermuc Boris	strojno vzdrž.	D-4	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
26.	Filipovič Peter	elektrodni odd.	D-3	50.000.—	50.000.—	50.000.—	—
27.	Galčič Jakob	valjarna Bela	D-4	40.000.—	30.000.—	30.000.—	—
28.	Gasar Marjan	strojne delav.	D-4	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
29.	Gasar Dita	žičarna	U-2	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
30.	Gluhar Matevž	jeklovlek	U-5	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
31.	Golob Florjan	transport	D-3	100.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
32.	Grohar Anton	valjarna Bela	D-3	70.000.—	60.000.—	60.000.—	—
33.	Horvat Stane	jeklovlek	D-4	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
34.	Hribar Tone	splošni sekt.	D-3	54.000.—	30.000.—	30.000.—	—
35.	Hrvatoš Ivan	valjarna Bela	D-3	25.000.—	25.000.—	25.000.—	—
36.	Jakopič Janez	žebljarna	D-4	40.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
37.	Jan Ivan	nabavni odd.	U-4	40.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
38.	Jančar Franc	PIV — energija	D-3	70.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
39.	Janša Anton	žičarna	D-3	25.000.—	25.000.—	25.000.—	—
40.	Janša Gregor	PIV — energija	D-4	40.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
41.	Jarkovič Janez	valjarna Bela	D-4	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
42.	Jasenc Marija	hladna valjarna	D-2	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
43.	Jelušič Jakob	valjarna žice	D-4	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
44.	Jensterle Anton	gradbeno vzdrž.	D-5	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
45.	Jereb Karel	hladna valj.	D-5	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
46.	Kapus Anica	šamotarna	U-3	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
47.	Kemperle Matevž	RTA	U-3	80.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
48.	Kenda Ida	gradbeno vzdrž.	D-3	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
49.	Kermc Rafael	strojno vzdrž.	D-3	80.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
50.	Kerštain Alojz	SEOP	U-3	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
51.	Klinar Stanko	žičarna	D-3	70.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
52.	Klinar Tončka	nabavni odd.	U-3	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
53.	Kmet Franc	transport	D-3	100.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
54.	Kocjan Branko, dipl. inž.	SEOP	U-5	80.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
55.	Kodrič Ivan	strojno vzdrž.	U-4	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
56.	Kolman Alojz	prodajni odd.	D-3	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
57.	Kopar Janez	žičarna	D-4	30.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
58.	Kordež Alojz	nabavni odd.	D-3	30.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
59.	Kos Mirko	strojne delav.	D-4	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
60.	Koselj Jože	strojno vzdrž.	D-4	20.000.—	10.000.—	10.000.—	—
61.	Košir Janez	el. topl. ener.	D-3	50.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
62.	Križaj Anton	žičarna	D-4	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
63.	Krmelj Maks	šamotarna	D-5	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
64.	Laharnar Franc	Steckel-adjust.	D-3	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
65.	Lamberger Edo	transport	D-2	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
66.	Leban Ivo	VEN	U-4	40.000.—	30.000.—	30.000.—	—
67.	Legat Jakob	gradbeno vzdrž.	D-3	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
68.	Lipovec Janez	strojno vzdrž.	D-4	40.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
69.	Marenk Vinko	transport	D-3	20.000.—	10.000.—	10.000.—	—
70.	Markelj Franc	lahka proga	D-5	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
71.	Markovec Janez	strojno vzdrž.	D-4	15.000.—	15.000.—	15.000.—	—
72.	Mavrič Avgust	elektrodni odd.	D-3	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
73.	Mencinger Alfonz	transport	D-4	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
74.	Mencinger Anton	valjarna Bela	D-3	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
75.	Mencinger Milena	livarna	U-2	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
76.	Mertelj Franc	PIV — energija	D-4	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
77.	Mežik Ivan	strojno vzdrž.	U-3	60.000.—	30.000.—	30.000.—	—
78.	Mežnarc Lovro	valjarna Bela	D-3	40.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
79.	Mikelj Stane	transport	D-4	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
80.	Mrakar Janez	strojno vzdrž.	D-4	50.000.—	30.000.—	30.000.—	—
81.	Mravljje Jože	DE družb. preh.	D-3	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
82.	Nose Jože	martinarna	D-3	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
83.	Novak Marija	elektrodni odd.	D-2	30.000.—	20.000.—	20.000.—	—
84.	Osvald Jože	livarna	U-5	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
85.	Otrin Janez	transport	U-4	25.000.—	25.000.—	25.000.—	—
86.	Peternelj Peter	žičarna	D-4	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
87.	Petrič Franc	VEN	D-4	20.000.—	10.000.—	10.000.—	—
88.	Pezdimnik Jože	strojno vzdrž.	D-4	15.000.—	15.000.—	15.000.—	—
89.	Pikon Helena	VEN	D-4	40.000.—	25.000.—	25.000.—	—
90.	Pintar Alojz	žičarna	D-4	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
91.	Pintar Božena	FRS	U-3	10.000.—	5.000.—	5.000.—	—
92.	Podlesnik Peter	SEOP	U-4	30.000.—	10.000.—	10.000.—	—
93.	Pokljukar Janez	strugarna valjev	D-4	30.000.—	10.000.—	10.000.—	—
94.	Pretnar Anton	VEN	D-4	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
95.	Preželj Pavla	elektrodni odd.	D-2	40.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
96.	Pristov Božidar	strojno vzdrž.	U-3	50.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
97.	Pristov Stanko	livarna	D-4	25.000.—	25.000.—	25.000.—	—
98.	Ravnik Jože	RTA	U-4	15.000.—	15.000.—	15.000.—	—
99.	Rekar Jože	transport	D-3	100.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
100.	Sekardi Stanko	strojno vzdrž.	D-3	40.000.—	40.000.—	30.000.—	10.000.—
101.	Simonšek Lado	Javornik I	D-3	30.000.—	10.000.—	10.000.—	—
102.	Smolej Andrej	VEN	D-3	50.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
103.	Smolej Zdravko	prodajni odd.	U-4	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
104.	Sodja Janez	valj. Bela — Stekel	D-3	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
105.	Stojkovič Vukašin	martinarna	D-3	50.000.—	25.000.—	25.000.—	—
106.	Strmole Jože	energet. gospo.	U-4	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
107.	Svetina Pavel	valjarna 2400	D-3	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
108.	Škrjanc Zvone	el. topl. energ.	D-3	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
109.	Slajmar Jože	transport	D-3	50.000.—	30.000.—	30.000.—	—
110.	Šmid Viktor	martinarna	D-3	30.000.—	10.000.—	10.000.—	—
111.	Šori Cilka	HVŽ	D-3	20.000.—	10.000.—	10.000.—	—
112.	Teraž Franc	valjarna Bela	D-3	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
113.	Tomazin Bogomir	žičarna	D-3	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
114.	Tratnik Franc	HVŽ	D-4	20.000.—	10.000.—	10.000.—	—
115.	Tušar Edvard	VEN	D-4	40.000.—	30.000.—	30.000.—	—
116.	Tušar Janez, dipl. psih.	kadrovski sekt.	U-5	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
117.	Uršič Leopold	RTA	D-4	90.000.—	60.000.—	60.000.—	—
118.	Uršič Vlado	RTA	D-4	40.000.—	40.000.—	20.000.—	20.000.—
119.	Vavtar Alojz	transport	D-4	30.000.—	10.000.—	10.000.—	—
120.	Veskovič Ivica	knjigovodstvo nov.	U-3	30.000.—	10.000.—	10.000.—	—
121.	Vidmar Anton	martinarna	D-4	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—

Zap. št.	Priimek in ime	Obrat	Kvalif.	Zaprošeno posojilo	Odobreno posojilo	Koristi v letu 1974	1975
122.	Vilman Janez	RTA	D-4	20.000.—	10.000.—	10.000.—	—
123.	Zalokar Janez	gradbeno vzdrž.	D-4	100.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
124.	Zrim Marija	kadrovski sekt.	D-2	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
125.	Zupan Franc	upokojenec	—	70.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
126.	Zupan Ivan	transport	D-2	40.000.—	30.000.—	30.000.—	—
127.	Zupan Miha	livarna	D-4	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
128.	Zupančič Franc	RTA	U-5	40.000.—	30.000.—	30.000.—	—
129.	Rozman Aleksander	SEOP	U-4	60.000.—	60.000.—	60.000.—	—
Skupaj				5.439.000.—	4.520.000.—	3.460.000.—	1.060.000.—

II. točka razpisa

Zap. št.	Priimek in ime	Obrat	Kvalif.	Izpraz. ni st.	Zaprošeno posojilo	Odobreno posojilo	Koristi v letu 1974	1975
1.	Čufar Vinko	žičarna	D-4	II	100.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
2.	Dražič dr. Branko	obr. amb. ŽJ	U-5	III	60.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
3.	Kaloper Čamil	ŽIC	U-4	II	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
4.	Kapus Silvo	VEN	D-4	III	30.000.—	30.000.—	30.000.—	—
5.	Kišič Peter	transport	D-5	I	10.000.—	10.000.—	10.000.—	—
6.	Pikon Valentin	valjarna Bela	D-4	III	20.000.—	10.000.—	10.000.—	—
7.	Rupnik Rado	el. topl. en.	D-4	II	50.000.—	50.000.—	30.000.—	20.000.—
8.	Soklič Jaka, dipl. inž.	strojne del.	U-5	II + G	80.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
9.	Šketa Martin, dipl. inž.	tehn. prip. del.	U-5	III	100.000.—	60.000.—	60.000.—	—
10.	Tušek Filip	transport	D-3	II	100.000.—	60.000.—	40.000.—	20.000.—
11.	Kos Rezka	DE družb. pr.	D-2	III	80.000.—	10.000.—	10.000.—	—
Skupaj					680.000.—	460.000.—	340.000.—	120.000.—

III. točka razpisa

Zap. št.	Priimek in ime	Obrat	Kvalif.	Izpraz. ni stan.	Zaprošeno posojilo	Odobreno posojilo	Koristi v letu 1976
1.	Arh Rado	VEN	D-5	II	50.000.—	50.000.—	50.000.—
2.	Bajt Franc	OPTIO	U-5	III	60.000.—	60.000.—	60.000.—
3.	Bajt Jožica	kadr. sekt.	U-2	—	30.000.—	30.000.—	30.000.—
4.	Dežman Jože	el. jeklar.	D-3	I	70.000.—	60.000.—	60.000.—
5.	Dobovišek Mira	kadr. sekt.	U-2	—	50.000.—	50.000.—	50.000.—
6.	Gaser Franc, dipl. inž.	stroj. vzdrž.	U-5	II	60.000.—	60.000.—	60.000.—
7.	Horvat Anton	OTK	U-3	—	50.000.—	50.000.—	50.000.—
8.	Kozjek Anton	OTK	D-4	II	50.000.—	50.000.—	50.000.—
9.	Kunšič Vinko	profilarna	D-3	II	60.000.—	60.000.—	60.000.—
10.	Mali Bogdan	transport	D-4	II	100.000.—	60.000.—	60.000.—
11.	Seljak Vinko	VEN	D-4	II	50.000.—	50.000.—	50.000.—
12.	Sitar Anton	stroj. vzdr.	U-5	II	50.000.—	50.000.—	50.000.—
13.	Smolej Miha	valjarna Be.	D-3	—	50.000.—	50.000.—	50.000.—
Skupaj					730.000.—	680.000.—	680.000.—

Dodatni razpis

Zap. št.	Priimek in ime	Obrat	Kvalif.	Izpraz. ni st.	Zaprošeno posojilo	Odobreno posojilo	Koristi v letu 1974	1975
1.	Arh Marjeta	stroj. del.	U-2	—	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
2.	Baloh Olga	SEOP	U-3	—	40.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
3.	Bregant Zinka	nabavni odd.	U-2	—	60.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
4.	Dolinar Štefka	elektroodni	D-2	—	30.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
5.	Franc Marjeta	nabavni odd.	U-2	—	35.000.—	20.000.—	20.000.—	—
6.	Grilc Bernarda	FRS	U-3	—	30.000.—	20.000.—	20.000.—	—
7.	Jančar Francka	DE druž. preh.	D-2	—	70.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
8.	Jelovčan Janko	plavž	U-5	—	30.000.—	20.000.—	20.000.—	—
9.	Jenštrle Ivanka	elektroodni	D-2	—	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
10.	Junež Marija	kadr. sekt.	U-3	—	50.000.—	20.000.—	20.000.—	—
11.	Kleč Jakob st.	upokojenec	—	—	60.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
12.	Koblar Marija	stroj. vzdrž.	D-2	—	50.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
13.	Križaj Olga	el. jeklar.	U-3	—	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
14.	Lipovšek Brona	OTK	U-3	—	30.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
15.	Lukan Ciril	žična valj.	D-4	—	40.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
16.	Markez Lilijana	VEN	D-4	—	50.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
17.	Mencinger Janko	stroj. del.	D-4	—	30.000.—	20.000.—	20.000.—	—
18.	Mrakar Olga	FRS	U-3	—	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
19.	Mlinar Olga	OTK	U-3	—	30.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
20.	Mrak Marija	valj. Bela	D-2	—	60.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
21.	Noč Emil	spl. sekt.	U-5	—	50.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
22.	Noč Marija	elektroodni	U-3	—	30.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
23.	Sajovic Kristina	kadr. sekt.	U-3	—	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
24.	Sekloča Majda	el. topl. en.	U-2	—	50.000.—	40.000.—	30.000.—	10.000.—
25.	Skumvač Jožefa	valj. Bela	D-3	II	30.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
26.	Smolej Boris	PIV — energ.	D-4	—	50.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
27.	Smolej Jožica	stroj. vzdr.	U-2	—	50.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
28.	Smolej Julijana	FRS	U-3	—	50.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
29.	Šketa Vlasta	OTK	U-3	—	60.000.—	30.000.—	30.000.—	—
30.	Škrjanc Helena	kadr. sekt.	U-3	—	40.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
31.	Tavčar Marija	kadr. sekt.	U-3	III	40.000.—	40.000.—	30.000.—	10.000.—
32.	Tušar Albina	kadr. sekt.	U-5	—	50.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
33.	Volontar Anica	upokojenka	—	—	40.000.—	30.000.—	20.000.—	10.000.—
34.	Zupančič Francka	VEN	D-4	—	20.000.—	20.000.—	20.000.—	—
Skupaj					1.355.000.—	930.000.—	710.000.—	220.000.—

Obisk pri bodočih strugarjih

V okviru Železarskega izobraževalnega centra Jesenice delujejo štiriletna tehnična šola, dveletna šola za metalurške delavce in triletna poklicna kovinarska, metalurška in elektro šola. Tako, kot smo enkrat že storili, bomo tudi letos bralcem Železarnja predstavili vse učence oziroma poklice zaključnih letnikov poklicnih šol.

Triletno poklicno šolo obiskuje 171 učencev. Lahko pa bi jih bili sprejeli še več. Pogoj za vpis je osem razredov osnovne šole, sprejmejo pa tudi učence, ki so negativno ocenjeni iz tujega jezika, vendar pa le-ti kasneje, če želijo, ne morejo v tehnično šolo. Lahko pa potem še vedno posebej opravijo izpit iz tega predmeta za sprejem v tehnično šolo. V dose-danjih letih je bilo veliko učencev, ki so se po pridobitvenem poklicu odločili za nadaljnje šolanje v večernih oddelkih tehnične šole.

Pouk na triletni poklicni šoli je razdeljen tako, da so učenci teden-sko tri dni na praksi v šoli ali v Železarni, dva dneva pa imajo teoretični pouk.

Prav vsi učenci prejemaajo od Železarnje štipendije, katerih višina je odvisna od letnika, učnega uspeha pri teoriji in posebej pri praksi.

V letošnjem letu je v I. letniku

najnižja štipendija 160 in najvišja 610 din, v II. letniku najmanj 180 in največ 630 din ter v III. letniku najmanj 200 in največ 650 din. Učenci, ki ponavljajo letnik, štipendije od Železarnje za tisto leto ne dobivajo, Železarski izobraževalni center pa jim daje polovico minimalne štipendije iz svojih sredstev.

Zaključni letnik triletna poklicne šole obiskuje 18 strojnih mehanikov, 6 kovinostugarjev, štirje vodovodni inštalaterji ter 14 obratnih elektri-karjev.

Za današnjo število Železarnja so povedali nekaj besed o sebi in svo-jem šolanju strugarji 3. a razreda.

Cvetka Fric je edino deklo med strugarji. Doma je iz Cezanjevcev pri Ljutomeru. Takole nam je pove-dala:

Za to šolo sem izvedela takrat, ko je prejšnji upravnik doma učencev tov. Merlak prišel na našo šolo, ter

nam pripovedoval o Jesenicah in tej poklicni šoli.

Če bi se še enkrat lahko odločila, bi šla raje v gimnazijo, kajti strugar je res bolj fantovski poklic. Toda vseeno mi ni preveč žal, saj mislim kasneje še naprej v šolo.

Za svoj poklic smo se v šoli teoretično in praktično dovolj naučili. Sama imam raje teorijo. To je poklic, ki zahteva veliko zbranosti in natančnosti.

V prostem času, ki ga je dovolj, precej berem, zanimam se za šah, gledam televizijo, obiskujem pa tudi gledališke predstave. Čeprav sem si našla nekaj prijateljev, mi je dolgčas po domu. Enkrat mesečno obiščem domače. Moram pa reči, da so ljudje pri nas bolj prijazni, bolj topli, kot pa tukaj.

Janez Gluhar je končal osem-letno šolanje na osnovni šoli Prežihov Voranc na Jesenicah. Upravitelj šole tov. Golmajer, je zanj povedal, da že pred pričetkom pouka pomaga vsak dan raznašati časopis. Pri praktičnem pouku je najbolje ocenjen učenec.

Ta poklic me res veseli in bi se zmeraj znova odločil zanj. Že oče je bil strugar. Mislim pa se izučiti še za avtomehanika.

Rad delam v delavnici. Raje imam prakso kot teorijo. Zdi se mi, da se pri teoriji učimo precej takih stvari, ki jih ne bomo potrebovali. Mislim pa, da bi bilo treba več ur za pred-met poklicno znanje. Tudi enega tu-jega jezika bi se lahko učili. Mislim, da smo dobro usposobljeni za svoj poklic.

Vsak ne more biti dober strugar. Pri stroju zahteva ta poklic celega človeka. Nikoli tudi ne sme misliti, da se opravljeno delo ne da narediti še boljše.

V prostem času igram košarko, rad popravljam avtomobile, veliko hodim v planine, pozimi pa na hokejske tekme.

Drago Benet je doma s Podkore-na, osemletko pa je dokončal v Kranjski gori.

S poklicem strugarja so me sezna-nili prijatelji in ni mi žal, da sem se odločil zanj. Mislim pa se šolati na-prej.

Pri pouku me praksa bolj zanima kot teorija, vendar je treba znati tudi to.

Na praksi sem v strojnih delavni-cah. Sodelavci mi pomagajo pri vsem, česar ne vem.

Vsak ne more biti dober strugar. Površen človek že ne.

Za svoj poklic smo dobro usposob-ljeni in mislim, da bomo lahko šli brez skrbi na svoje delovno mesto. Zavedam pa se, da bo treba sedanje znanje ves čas dopolnjevati.

Prostega časa je dovolj. Pozimi smučam, drsam, v toplejših mesecih pa gledam roket v Kranjski gori. Zabave v Kr. gori je dovolj, vendar ne za mlade s-plitvimi žepi. Imamo mladinski klub, ki pa bolj slabo dela. Rad bi, da bi imeli nekakšne krožke, v katerih bi se lahko zbirali.

Drago Šteblaj je končal osem razredov na OŠ Prežihov Voranc. V povprečju, v teoriji in praksi, ima najboljše ocene. Drago je predsednik razredne skupnosti in predsednik marksističnega krožka na šoli.

Brat me je nagovoril, da sem šel za strugarja. Ne bo mi treba veliko hoditi po terenu, pa tudi umazan nisi pri tem delu. Kasneje mislim v večerno tehnično šolo.

Naša šola je za ta poklic dovolj zahtevna. Vsi predmeti so potrebni. Premalo pa nas pripravijo na normi-rano delo. Pri praktičnem delu mi sodelavci pri vsem pomagajo. Stru-gar mora biti z mislimi ves čas pri svojem delu, mora biti spreten, na-tančen in tudi dobrih oči.

Po končanem pouku imamo do-volj prostega časa. Včlanjen sem v šahovsko društvo, letos sem pričel drsati. Kot predsednik marksistič-nega krožka bi rad, da bi bilo zanj več zanimanja. Predavatelji bi morali predavati v takem duhu, da bi pritegnili učence. Nekateri tudi ne najdejo dovolj časa za mlade ter je premalo kontakta med njimi med šolskim in po šolskem času. Krivda

Novice iz sindikalnih organizacij

SEJA KONFERENCE OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA ŽELEZARNE

V petek, 29. marca je bila v spod-njih prostorih Kazine na Jesenicah konferenca osnovnih organizacij sin-dikata Železarnje. Seje se je ude-ležil tudi sekretar občinske konfe-rence ZK Jesenice tov. Ludvik Kej-žar, ki je posredoval nekaj misli o re-soluciji sedmega kongresa ZK. Uvodni besedi sekretarja občinske konference ZK tov. Kejžarja je sle-dila razprava v kateri so sodelovali tov. Kobentar, Torkar, Sok in Mar-kelj.

V nadaljevanju seje so prisotni razpravljali o realizaciji proračuna za leto 1973 ter o predlogu proraču-na za leto 1974. O finančnem poslo-vanju sindikata Železarnje je poroča-la tov. Rihtaršičeva in obrazložila, kako se stekajo sredstva namenjena sindikalni organizaciji. Poleg čla-narine, dobi sindikalna organizacija tudi 0,36 odstotka neto osebnih do-hodkov na zaposlenega. V letu 1973 je bilo zbrane članarine v višini 879.600 dinarjev. Drugim forumom so oddali 583.366 dinarjev, tako da je sindikalni organizaciji ostalo še 458.359 dinarjev. Prav tako naj bi v letošnjem letu sprejeli predlog proračuna, ki bo razdeljen po posamez-nih postavkah in realizacija dohod-kov povečana v procentnem odnosu. Tudi članarino bodo obračunavali v enakem odstotku kot lani. Predvi-den izdatki so večji, ker je večji tudi delež sredstev, ki jih je treba odva-jati sindikalnim odborom, sindikal-nim organizacijam TOZD in sindi-kalni organizaciji združenega pod-jetja Slovenske železarnje. Razpravi je sledila obrazložitev proračuna za leto 1974. Predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Že-lezarnje je odgovoril na vprašanje, da o stopnji članarine razpravlja in jo

Učenec III. a razreda poklicne šole Drago Šteblaj, je po splošnem uspehu najboljši v razredu

za to pa je najbrž tako v učencih kot v predavateljih.

Stane Koren je zaključil osnovno šolanje na Bledu.

Najprej sem hodil na tehnično šo-lo, potem pa sem prestopil na poklic-no. Ni mi žal, da sem šel v ta poklic. Ni preveč naporen, zahteva pa veliko spretnosti, natančnosti. Za dosego norme je treba hitro delati. To delo me veseli, toda, če bom imel možnost, bom šel kasneje v tehnično šolo.

Zdi se mi, da je teorije v šoli preveč. Raje imam praktično delo. V šoli so nas naučili dovolj, da bomo lahko samostojno opravljali svoje delo. Sodelavci v strojnih delavnicah nam vsem, ki smo tam na praksi, radi pomagajo.

Prostega časa je dovolj. Sem član jadranskega kluba Bled, smučam, za-nimam pa se še za strelski šport.

Ido Brezovec je prišel v poklicno šolo z osnovne šole Tone Čufar na Jesenicah.

Imam nekaj prijateljev, ki so stru-garji in ki so me pritegnili v ta po-klic. Prav nič mi ni žal, da sem se od-ločil zanj. Čez čas pa bom vseeno šel še v tehnično šolo.

Po mojem mišljenju sta teorija in praksa dobro porazdeljeni. Le to se mi ne zdi prav, da mora nekdo, ki je sicer odličen strugar, zaradi negativ-nih ocen v teoriji, ponavljati razred.

Na praksi sem v orodjarni, kjer mi sodelavci zmeraj priskočijo na po-moč, če je treba. Zdi pa se mi, da bo potrebno še nekaj časa po zaključku šole, da bomo sposobni za samo-stojno delo. Zdaj smo navajeni, da nam v zagati vedno kdo priskoči na pomoč. Strugar je lahko vsak, ki se dovolj potru-di. Seveda pa mora imeti vsaj nekaj smisla za to.

Prostega časa zame nikoli ni dovolj, posebno pozimi ne. Igram hokej pri Kranjski gori in imam tre-ninge vsak dan. Ko se stopli, pa vozim motor, debatiram s prijatelji, igramo nogomet, če mi preostane še kaj časa, pa rad berem pustolovske knjige.

lahko spremeni samo kongres sindi-kata. O članarini naj bi spregovorili tudi delegati na bližnjem kongresu sindikata.

Navzočim so bili posredovani še podatki o predvideni članarini za leto 1974, ter o sredstvih, ki naj bi jih odvajali občinskemu sindikal-nemu svetu in osnovnim organizaci-jam sindikata v obratih.

Tov. Kobentar je povedal, da so o proračunu za leto 1974 razpravljali že na sestanku s predsedniki sindi-kalnih organizacij TOZD.

Sredstva za delo komisij bodo večja že v tem letu in bo tako delo v komisijah še bolj zaživel. Skladno s sindikalno listo uvajamo novo po-stavko za socialno pomoč članom kolektiva. V ta namen je predvide-nih 15 milijonov starih dinarjev. Iz razprave tov. Kobentarja je razvid-no, da na osnovi sindikalne liste pri-pravljajo samoupravni sporazum: ki bo tudi v javni razpravi v kolektiv-u. Sicer so socialno šibkim delavcem denarno pomoč občasno že dodelje-vali, v prihodnje pa bodo denarno pomoč lahko prejeli tudi delavci, ki so imeli težje poškodbe na delovnih mestih. O dodeljevanju denarne po-moči, ter o nedavni akciji za nabavo oziromne so razpravljali zelo živo. Beseda je tekla tudi o vzdrževa-nju Delavskega doma pri Jelenu. Samoupravnim organom v Železar-ni naj bi predlagali, da odobrijo več sredstev za ureditev zunanje izgleda delavskega doma. Ob koncu seje je tov. Kobentar posredoval in-formacijo, da bo v javni razpravi tudi samoupravni dogovor med Slo-venskimi železarnami, ki vsebuje višino regresa za letovanje oziroma dopust.

Brigade s hribov

»Kaj pa dekle, po njej ti ni nič dolga!«

»Nič,« je nabrto odvrnil. »Ker je nimam! Za dekle ne vem!«

»Ti pa tudi vse vprašaj,« je mati pokarala hčer.

Fanči je odšla iz sobe, oče pa je pomežiknil Tončiju, češ, to so pač ženske. Ne znajo prav vprašati, hudo so nerodne, da spravijo moškega v zadrego. Na to sta, pila. In še nekajkrat.

Ko je Tonči precej razmajan odhajal iz sobe, ga je v veži prestregla Fanči. »Z mano,« je tiho šepnila in ga prišla za pod pazduho. Peljala ga je po stopnicah v prvo nadstropje in ga potisnila v sobico. »Tu počakaj,« je rekla in že zaprla vrata za sabo.

Najprej se mu je zdela ta ugrabitelj čudna, potem že zabavna, dokler se ni naposled domislil, da je pravzaprav v Fančini sobi. In ne samo, da je v njej, ona sama ga je potisnila vanjo! Pa vendar ne bi... Ni si mogel predstavljati, da bi se v tej sobi s Fančko ljubila, čeprav si je tega zdaj močno želel. Ne bo napravila, če je Miheja, ki je prijeten, zabaven fant, počila po licu, ko je poprosil le za poljub. Pa vendar, zakaj ga je pripeljala v to sobo? Naj si je še tako premišljal, moral je čakati, da se bo Fančka naposled vrnila.

Zaslišal je hrup, karanje, ko sta ženski počitali moškemu, da se ga je preveč nabral. Zavrtno žganje mu je stopilo v noge, da sta ga morali podpirati po stopnicah, gospodar pa je razposajeno prepeval: »Gor čez izaro...« Na vse očitke se je le veselo krohotal. Tonči je ujel edino veselo mrmranje: »Podkurili smo jim, hitlerjancem! Brez žrtve — pobili!«

Poslil ga je smeh. Gospodar je že navijal zanje, kot kak kibic, ki bo zmerom rekel: »Kako smo jih našli!« čeprav sam razen grla ni prispeval k zmagi prav ničesar. Le poizvedel je.

»Nisem mogla prej,« je šepnila Fančka, ki se je tiho kot senca prikradla v sobico. Zaklenila je vrata za sabo in sedla na posteljo, nasproti Tončiju: »Saj nisi hud!«

Od kimal je, ko sam ni natanko vedel zakaj. Kako bo hud, če je v njeni sobi? Hotel pa je čimprej razčistiti glavno — kaj naj bi pravzaprav počel v tej sobi? Je vse skupaj res, kar je že začel misliti ali le nespornost, ki bi zelo bolela. »Pa misli, da bi prespal v tej sobi?« je previdno vprašal.

»Če hočeš,« je odvrnila in močno zavzdihnila. Sklenila je roke in

močno trznila z glavo. »Morebiti ni lepo, kar sem napravila, a kaj vemo, kako bo jutri z nami,« je rekla Fanči, kot da se opravičuje. Potlej je sedla nekoliko bliže. »Torej, zdaj mi moraš pa po pravici povedati nekaj stvari. Ne smeš lagati. Tudi jaz bom odkrita... Najbolj me zanima: Res nimaš dekleta? Nobene tam v Zagorju in nobene med partizani!«

»Nobene,« je skoraj jezljivo odvrnil. Potem ga je zgrabila čudna dobrot. Rad bi bil iskren, ne-skončno dober, tudi v svojo škodo. »Se nobene nisem imel. Prej so me zanimale druge stvari. Zdal v partizanih pa je bila z nami samo ena, Tanja. Nihče ni imel nič z njo; hudo tovariška punca.«

Fanči se je sklonila naprej. Prijela ga je za roke in skušala s tipanjem uganiti, kak človek je. Močno mu je stisnila dlani. »Me imaš vsaj malo rad?« je vprašala.

»Všeč si mi, Fanči. Zelo. Morebiti je to že ljubezen, ne vem. Veliko premišljam o tebi, rad bi bil kje blizu, da bi te vsaj videl. Več pa ne morem reči.«

Visoko je dvignila glavo. Črt na obrazu ni mogel dobro razbrati. Le medla svetloba je prihajala od zgoraj. Vseeno ga je dolgo opazovala. »Če bi bila tvoja, mi obljubiš, da boš samo moj, zmerom le moj,« je rekla kot da ga pripravlja k prisegi.

Vstal je. To ni dobro, si je govoril, a ni mogel zdržati, kot da ga nekdo pritiska ob zid. Tega tudi v ljubezni ni prenesel. Imelo ga je, da bi odšel. Ne bo zdaj nekaj obljubil, ko vendar ne ve, kako ga bo še vrtinčilo življenje? Lagal pa ne bo! Tudi za to ceno ne, da bi bil vso noč z njo! »Nič ne obljubim za naprej. Nobene obljube ne bom dal. Ne vem, kako bo jutri z mano, kako bo med nama. Vem samo za ta trenutek, zanj lahko tudi odgovarjam.« Čakal je, da bo še ona rekla kako ostro besedo in bo lažje odšel.

»Pa si res tako trd in trmoglav?« je zastokala in ga spet ulovila za roke: »Bi kar odšel?«

»Bi,« je trmoglavo pribil. Vstala je še Fančka. Z rokami ga je objela okrog vratu. Zdal je prvič začutil ob sebi žensko telo, ki ga je burilo. »Me ne boš poljubil?« je vprašala.

Poljubil jo je. In potlej se mu je zdela, kot da se vala po travnatem pobočju navzdol, nekam v neznano. Vrtinči ga, nič ne boli, le telo mu prešinja čudna vrtoglavica. Sprva se mu je zdela, da se poljublja nerodno, zadržano, a kmalu na to ni mislil. Ni tehtal občutij, predajal se

jim je z nenasitno ihto. Vzburilo ga je, kot je menil, da ga nikoli ne bo.

Med dolgimi poljubi je premišljal, če je vse, kar doživlja, že zadosten znak, da bi se lahko s Fančko ljubila. Sama mu je rekla, v njeni sobi je... Veliko majhnih znakov, a vseeno, ne bi se rad osmešil.

Zbežal bi, če bi mu oponesla, kako je neučakan. Vseeno, poskusil pa le bo. Počasi, stopinjo za stopinjo sta se premikala proti robu postelje.

Fanči se je izvila iz objema. Sedla je na posteljo. »Tonej, samo to mi obljubi: ne boš ljubil druge kot samo mene. Kakorkoli se bo že zgodilo, ljubil boš le mene.«

»Bom,« je obljubil. »Samo tebe!«

Začuden jo je gledal, kako je vstala in se začela slačiti. Naravno, nesramljivo, kot da je to že davno dometeno, znano. Misli je, da bo zastala, pa je odvrгла vse, kar je imela na sebi. »Sem lepa, Tonej,« je ljubko rekla.

»Lepa, lepa,« je dahnil. Ni bil prepričan, če bi jo lahko gledal pri svetlobi. Najbrž bi v zadregi umaknil pogled, saj je bilo to prvo golo dekliško telo, ki ga je videl.

»Ti, Tonej, se ne boš slekel?« je vprašala.

Koliko te šare je imel na sebi. Začel se je odpasovati, slekel si je bluzo, hotel je že hlače, a se je premislil. »Fanči, jaz ne smem povsem. Vsako sekundo se lahko kaj zgodi.«

»Dobro, Tonej. Že razumem,« je rekla in legla na posteljo.

Zdal se mu je zadelo njeno telo povsem spremenjeno. S strahom se ji je približeval. Se zmerom se je bal, da se bo zadnji hip zgodilo nekaj nepredvidenega in pričakovanja, sanje, se bodo razblinile. Pa je le trajalo. V spomin si je kradel besede, ki jih je ujel v pogovorih med fanti, s starejšimi možaki. Ti so bili v pogovorih polni izkušenj. In zdaj so bile te izkušnje edino, kar mu je preostalo, da bo ljubil svoje prvo dekle.

Potem se ni več dobro spominjal, kako je bilo. Vse se je spreminjalo v čudno pričakovanje, hitro izpolnjevanje, da je bil od tega zbežan.

»Tonej, si čutil, da si bil moj prvi fant,« je nežno rekla Fanči in mu močno stisnila roko.

»Ja, ja,« je potrdil, čeprav se tega sam ni ovedel. »Tudi ti si moja prva,« je priznal.

Dvignila se je nad njega in ga obula s poljubi.

Se sta se ljubila in noč jima je prehitro bežala. Ko se je skozi okno risala zarja, je Tonej sklenil, da bo odšel. Zaradi staršev in partizanov.

»Ni mi treba vedeti. Vsi vemo, kako je bilo. Ujeli ste rudarja Fakina in ga odpeljali v kamnolom. Tam mu je sodila neka vaša narodna dama in ga obsodila na smrt. Ubili ste ga. Ubil ga je orjunaški inženir Kranjc... Ja, ja! Tudi vi ste imeli mrtve. Delavci se niso pustili postreliti. Zobja zob! Glavo za glavo! Toda pred sodiščem vaši osumljenci niso bili obsojeni kot zločinci, saj je obrambo in morda tudi sodnike plačala Slavenska ali Jadranska banka. Samo rudarjem so sodili kot zločincem... Kaj hočemo: razredno sodišče! Prav je povedal te dni tisti Josip Broz,« Vipernik utihne, ker se odpro vrata, na vratih pa se pokaže zopet učitelj Kavrič.

»Tako prekinite pouk, kolega, in k upravitelju!«

Izraz na Kavričevem obrazu je privoščljiv, tako da učenci uganejo, da se za učitelja Miklavčiča pričenejo mučni trenutki.

»Zakaj pa k upravitelju? In jaz? Prav jaz?«

»Se vprašujete? Vi ste vendar poklicali policijo, oziroma zahtevali, da jo pokličejo. Jaz sem čist. Jaz si umijem roke,« ju je slišati s hodnika.

»Dnevnik je pozabil,« se oglasi Pleš.

»Ti, Štivec, daj mi tisto pismo,« se oglasi Vipernik in namigne Žefu, naj se stegne na kateder.

Žef za trenutek okleva, potem pa stori, kar mu je Vipernik ukazal.

»Jaz sem videl. Ne bom tiho. Dovolj sramote sem doživel. Joj, biti uklanjen in ne kriv,« se oglasi Krivec.

»Zakaj pa si povedal, da si Krivec. Rekel bi: nisem kriv. Sicer pa je bila vsaj vesela ura.«

»Ja, ja,« se reži sedaj tudi Krivec. »Ja, sam nisem vedel, kdaj sem imel železo na rokah. Znano, pa znajo ti policaji.«

Vipernik pa naglo prebira pismo.

»Glej, glej, tega pa še jaz nisem vedel. Arhiv Orjune je v pravih rokah. Marsikatero barabarijo si bomo lahko pojasnili. Na, zdaj ga pa Miklavčič lahko obdrži,« odnese Vipernik pismo nazaj v dnevnik.

Potem čakajo, da se bo vrnil učitelj.

Učitelja pa ni.

V njihovi šoli ne bo več učil. Nihče od učencev ne bo jokal za njim, a najmanj družina, ki se zbira okrog Vipernika in v katero so po zaključku šole povabili tudi Žefa.

»Včeraj si korakal z nami in tudi danes si dokazal, da nisi figar,« pravi Vipernik in misli na pismo, ki ga je Žef potegnil iz šolskega dnevnika. »Naši se niso varali ali govorili kar tako v prazno, da so kapitalisti plačali tisti orjunaški pohod v Trbovlje pred štirimi leti. Slavenska banka, Slavenska banka, to si zapomnimo! Plačala jim je

100 Miha Klinar
TIGROVEC ŽEF

vlak in žetje in pitje, da so si upali izzivati rudarje in moriti. Ti najbrž še ne poznaš, kaj vse so počeli ti zlikovci,« se Vipernik obrne k Žefu.

»Slišal sem, nekaj od tebe nekaj od drugih,« Žef noče imenovati Grebenca. »V kamnolomu so ubili tistega rudarja,« bi Žef rad zopet primerjal rudarjevo smrt s smrtjo svojega očeta, a mu Vipernik seže v besedo še ves pod vtisom tistega pisma.

»Učitelj Miklavčič je bil med morilci, pa se ga oblast še dotaknila ni. On je mučil nesrečnega rudarja Fakina. Vkljenjenega so mučili med svojim zločinskim pohodom. Potem pa so mu sodili, kakor da imajo oblast v rokah in ga umorili. In kdo jim je to naročil? Bankir in industrialec Avgust Praprotnik, zločinski pajdaš Nemca Westna in drugih bogatih barab, ki so sedle na pleča prav te dni delavcem v jeseniškem železarskem revirju. Pa jim bomo že še dali misliti. Le taki bi morali postati, kakršni so bili pred nekaj leti pripadniki proletarskih akcijskih čet. Hm, videti je, da nam delavcem manjka ljudi, kakršni je bil Vulč.«

Tudi to ime Žef je poznal. Slišal ga je v tovarni ali v šoli, ne ve več kje, baje so ga v zaporu mučili do smrti in ga potem vrgli v Donavo.

»Primorec je bil kakor ti,« pravi Vipernik, ki se je ta hip domislil, da mora to poudariti. »Ne, niso vsi Primorci pri policiji! Niso vsi petolizniki gospode, da bi bili obsijani od gosposke milosti in milosti oblasti. Nam vsem je prav Vlado za vzglad,« imenuje Vipernik ilegalno Vulčevo ime, ker se ga pod tem imenom spominjajo sodrugi, ki so ga osebno poznali. »Ja, zgled! Taki bi morali biti vsi delavci. Ja, vsi mi bi morali znati biti tako neuklonljivi pred razrednim sovražnikom in prav tako pripravljeni na žrtve, kakor je bil Franjo Vulč,« ga imenuje zdaj s pravim imenom, potem pa pripoveduje, kar je v začetku letošnjega leta bral o tem v časopisih, saj se je novica, da so komunista Vulča januarja 1926 v beograjski Glavnjači do smrti trpinčili in ga potem zašili v vrečo in ga vrgli v Donavo razširila šele konec leta 1927, ko je pogumni novinar Otokar Keršovani (to ime si je Vipernik zapomnil, ker so ga večkrat imenovali) o tem napisal protestni članek, ki so ga potem prepisovali in razmnoževali, tako da za Vulča ve tudi sleherni mladi komunist, kakršni je Vipernik. »Kot otrok je bil sirota. To seveda ni nič posebnega, saj je od desetih ljudi najmanj sedem ali osem revežev. Toda on je mimo tega že pri sedmih letih ostal brez staršev. Stric, ki ga je vzel k sebi, tudi ta je bil iz vaših krajev, mislim,« pravi Vipernik, kakor da o tem pripoveduje samo Žefu in ne tudi Plešu in še nekaterim, s katerimi so zavili v Tivoli in se ustavili na neki stezi. »

Tomaž Iskra

11

Dežela bogov, filozofov, poetov
mornarjev in še kaj...

Predno prideš do same mikenske utrdbe, naletiš na levi strani poti na Atrijevo zakladnico, oziroma kasnejšo Agamemnovno grobnico. Ko stopaš proti mogočnemu vhodu, se začudeno zazreš v ogromne bloke, ki jo sestavljajo in imajo gigantske razsežnosti. Človek dobi vtis, da so jih lahko premikali sarmi klopki, ali pa neka druga nadnaravna bitja. Ta grobnica, ki bolj spominja na stožčast bunker, zakopana je namreč pod zemljo (in jo je po naključju odkril nek pastir), ima ogromne razsežnosti, visoka je 13,20 metra, premer pa znaša 14,50 metra. Mikenske grobnice datirajo iz 14. st. pr. n. št. Po tem obdobju je očitno Atrij dal zgraditi tako mogočno grobnico, da bi se kosala z veličastnimi grobnicami egipčanskih faraonov. Te grobnice delujejo sicer še danes zelo impresivno in veličastno v svoji mogočni kupolasti obliki iz masivnih blokov, toda egipčanskih piramid seveda ne presežejo. Ko se povzpneš proti griču, kjer je nekada stala utrdba in kjer so domovali kralji (Atrius, Agamemnon...), naletiš na Levja vrata, ki so še danes ena izmed najbolj občudovanja vrednih arheoloških in zgodovinskih ostankov mikenske dobe. Vrata sestavljajo ogromen masiven blok, na katerem je izklesan relief, ki ga krasita dva leva, ki izkazujejo moč in oblast mikenske vladavine. Na desni strani Levjih vrat, ob vznožju griča mikenskih utrdb, naletimo na šest kraljevih grobnic, od katerih jih je odkril Schliemann kar pet, zadnjo šesto pa grški arheolog Stanatakis. Če se zazreš z vrha utrdbe, kjer danes stojijo samo še ogromni bloki kamnov na sosednjo pokrajino, spoznaš, da je bilo ta hrib izredno težko zavzeti, kajti s severne strani se skalnata stena strmo spušča v globino nekaj sto metrov, tako da je ta severna

stran služila za naraven branik. Veličasten pogled se ti kaže po sosednjih gorah, kjer se stika modro nebo in nehotne se postaviš v Agamemnovno obdobje in kožo, nenadoma te prevzame osvajaški duh, da bi osvajač vse te pokrajine naokoli in gradil zakladnice, kolikor bi ti duša dala... Ko se vračaš po strmih robah kamnov, ki še pričajo o ostankih daljnih mogočnih utrdb, te mineva strupeni duh vzvišenosti.

EPIDAUROS

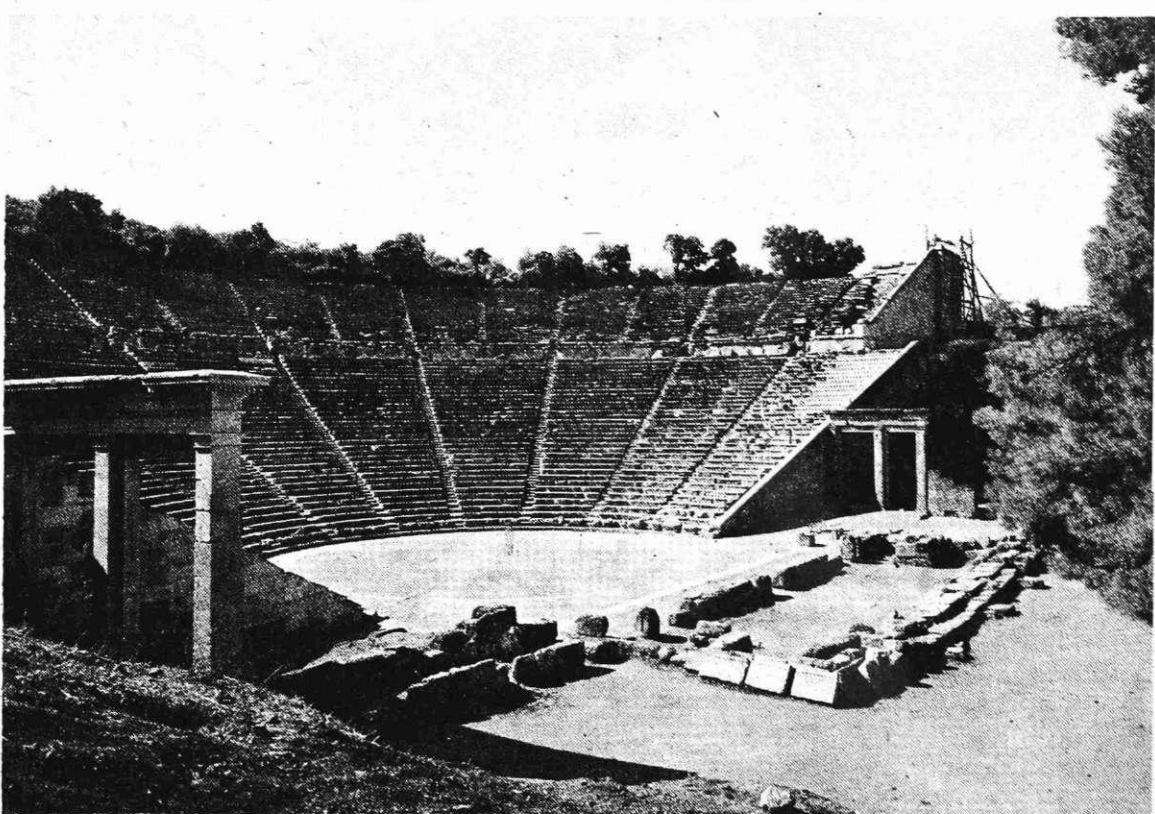
je bil zame eden najlepših krajev v Grčiji. Predno prideš do Epidaurusa, zdraviliškega in gledališkega kraja, pospešiš pot preko antičnega mesta Argosa in letoviškega kraja Nauplija, ki je pravzaprav obmorsko turistično mesto. Klima v tem mestecu je zelo prijetna, človek ima takoj občutek, da se bo tu dalo odpočiti od naporene vožnje. Res smo prenočevali v prijaznem hotelu, kjer so za večerjo ponujali celo dodatek.

SVETIŠČE ASCLEPIOSA
(BOGA ZDRAVJA)

Leži v Epidaurusu, približno 30 kilometrov vzhodno od Nauplija. To je v prelepi zeleni dolini, obkroženi s pustimi planinami naokrog, zaradi česar ima človek takoj vtis, da je odkril pravo oazo. Po tej oazi se razprostira prijeten, omamljiv duh lavandela in drugega mediteranskega rastlinja, da te že od vsega začetka spremlja blažen občutek notranjega miru. To je resnično romantičen kraj, kjer si človek lahko spočije telo in duha.

Asclepios je pomenil za Epidaurus to, kar je pomenil Apollo (bog zraka) za Delfi. Baje je živel v 13. st. pr. n. št., in je bil edini zdravnik, če izvzamemo Xenofona, ki je podaljševal ljudem življenje, jim napovedoval njihov konec, oziroma bolje povedano, bil je edini, ki je uspešno zdravil ljudi, ki so prihajali iz vseh

koncev in krajev. Veliko dela je imel seveda tudi v vojnah. Po njegovi smrti so ga ljudje proglasili za boga zdravja. Kasneje so se pletle različne legende o njegovem rojstvu in smrti, ki so jih pripovedovali nekateri antični pisci. Tako kroži zanimiva zgodba, kako je zdravil duševne bolnike. Porinil jih je v jamo polno kač, katerim so odvzeli strup. Bolniki so se jih silno prestrašili in pri tem doživeli močan šok.

Gledališče v Epidaurusu

Maratonska seja pred zaključkom mandata

Za 45. skupno sejo obeh zborov skupščine občine Jesenice, ki je bila v sredo, 10. aprila, je bilo napovedanih, skupaj z dodatno, 14. točk dnevnega reda, odbornikom je bilo poslanega gradiva za pet ur površnega branja, seja pa je trajala pet ur in pol, pa nič čudnega, če so nekatere pomembne stvari šle mimo brez potrebne kritične obravnave. Verjetno bi bilo prav, da bi v bodoče bolj pazili na primerno obsežen dnevni red, o katerem naj bi delegati kritično in temeljito razpravljali, predno bi posamezne stvari tudi potrdili. Sicer pa so na seji prevladovala komunalno urbanistične in finančne zadeve.

Na kandidacijskih konferencah so občani krajevnih skupnosti govorili o letošnjih komunalnih delih, ki so jih z manjšimi dopolnitvami tudi potrdili. V programu naj bi vključili še del ceste na Bregu, s čimer naj bi omogočili krožno vožnjo, proti prašno naj bi letos uredili Pionirsko ulico, od republiškega sklada za ceste pa naj bi zahtevali, da v začetek srednjeročnega programa vključijo ureditev ceste v Vrta in od Žirovnice do Begunj. Potem ko so brez pripomb sprejeli spremembe in dopolnitve odloka o davkih občanov, s katerimi določamo obremenitve, ki jih je do sedaj določal republiški zakon in po razpravi o poročilu komisije za ugotavljanje izvora premoženja, ki se je za razliko od drugih občin dosti sistematično lotila problema, istočasno pa ugotovila pomanjkljivosti, ki se kažejo še v neorganizirani delavski kontroli, so se odborniki dalj časa zadržali pri spremembah zazidalnega načrta Plavž I. Strokovnjaki, ki so načrtovali dve členjeni stolpnici ob starem jeseniškem pokopališču, so ju brez obravnave na ustreznem svetu pri skupščini občine, sprejemili v dva velika kolosa, na katerih je po ugotovitvah urbanističnih strokovnjakov treba narediti določene spremembe. Predlagajo, da namesto tretje členjene stolpnice, zgradijo dve manjši stolpnici, predstavili so garažni hiši, namesto križnih stolpnice predlagajo običajne stolpnice, predlagajo pa še nove objekte, tako da bi se glede gostote na Plavžu zelo približali maksimalni dopustni gostoti.

Očitno so na tem področju preveč preozki interesi, ki povzročajo, da je Plavž kot stanovanjsko naselje neurejeno. Morali bi enkrat dokončno izdelati urbanistični načrt Jesenic, kateri naj bi bil vodilo za nadaljnjo gradnjo, ne glede kdo bi opravljal gradbeno dela. Resnično bo treba bolj premišljeno načrtovati, da ne bomo nekoč tarnali — več zraka in sonca — kot je bilo rečeno na seji, kjer so tudi sklenili, da je treba skrbeti za premišljeno dinamiko gradnje.

Odborniki so potrdili tudi zazidalna načrta za Rodine II, ki na prostoru od sedanjega novega naselja Rodine do Smokuča predvideva 54 stanovanjskih hiš, ter zazidalnega načrta Belo polje na Hrušici, kjer načrt predvideva 103 stanovanjske enote od družbene gradnje, vrstnih hiš, montažnih hiš do klasičnih enodružinskih hiš. Ustrezni svet je pri tem priporočil, da naj občinske službe hitreje rešujejo zemljiške zadeve v že urejenih področjih ter da bo

treba nujno zagotoviti ustrezno gradbeno inšpekcijo, če bomo želeli še naprej veljati za urejeno občino. Odborniki so se strinjali tudi s tem, da planinsko društvo PTT modernizira Poštarski dom na Vršču, kar je v skladu s turističnim razvojem tega področja.

Drugi del seje je bil posvečen predvsem vprašanjem financiranja skupnih in splošnih potreb v republiki in občini. Strinjali so se s predlogom družbenega dogovora, tako republiškim kot tudi občinskim, vendar se je zataknilo ob konkretnih številkah oziroma odstotkih, koliko naj bi letos namenili za potrebe otroškega varstva, šolstva, kulture, telesne kulture, zdravstva, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zaposlovanja in raziskovalne dejavnosti. Ob ugotovitvi, da je sicer manjša obremenitev osebnih dohodkov, zato pa je bistveno večja obremenitev dohodka delovnih organizacij, so bili kritični do načina, ko drugi določajo, koliko je treba name-

niti za sicer skupne dejavnosti, pri čemer podpisnike dogovora, kot predstavnike delovnih kolektivov, postavijo pred izvršeno dejstvo.

Kljub temu, da so v osnovi kršeni delegatski odnosi, ki pa smo jim z minulimi volitvami šele dali osnovo in še niso uveljavljeni, pa nam verjetno enako kot koordinacijski komisiji, ki je morala še v času seje obeh zborov skupščine spreminjati odstotke, ne preostane drugega kot podpisati. Uvajamo nov način financiranja, ki bo šele v praksi pokazal, kako in kaj, zavedati pa bi se morali, da bomo z morebitnim nepodpisom dogovora škodovali le sami sebi, saj bomo bistveno prikrajšali dejavnosti, ki so v našem skupnem interesu. Zanesljivo bo ob programu za prihodnje leto že marsikaj drugače, pa tudi večji vpliv bomo imeli na programe in financiranje.

Podpis družbenega dogovora bomo v občini opravili v ponedeljek 15. aprila. Brez pripomb so odborniki potrdili posebni družbeni dogovor o višini splošne porabe v občinah, kakor tudi letošnji proračun občine, ki predvideva 22.937.000 din dohodkov. Na koncu seje so za vršila dolžnosti tajnika skupščine občine Jesenice imenovali prof. Pavla Dolarja, za tajnika občinske volivne komisije pa Jožeta Resmana.

T. L.

Z občnega zbora turističnega društva Jesenice

V soboto, 6. aprila, je bil redni letni občni zbor turističnega društva Jesenice, katerega se je udeležilo nad 70 članov in gostov.

V poročilu o delu v preteklem obdobju, je bilo med drugim povedano, da je bilo lani na področju od Potokov in Blejske Dobrave do Hrušice zabeleženih 24.128 nočitev, kar je za 14 odstotkov več kot leta 1972. Ob tej priliki so 36 posameznikom in stanovalcem zgradbe ob cesti 1. maja številka 40 ter hortikulturnemu društvu Jesenice podelili priznanja za izredno prizadevanje v akciji Lepe rože.

Na občnem zboru so izvolili nov 19 članski upravni odbor. V živahni razpravi so udeleženci zbora predlagali, naj se čimprej izboljša cesta čez Poljane, smeti odvažajo samo z zaprtimi vozili, da se med prevozom ne bodo stresale po mestu, popravili streha in del aparature vremenske hišice, prepreči odlaganje smeti v strugo Save ob cesti 1. maja, bolje poskrbi za odvoz smeti na Javorniku in drugo. Ogorčeni so bili in zahtevali, da se čimprej najde storilce, ki so prejšnji teden s koreninami vred odnesli na novo posajene tulipane v novem parku opuščeneja jeseniškega pokopališča.

Sprejeli so program dela v katerem med drugim predvidevajo

povečanje prenočitvenih zmogljivosti, popravilo dotrajenih in postavitve novih desk za plakiranje, povečanje parkirnih prostorov, še tesneje sodelovati z vsemi turističnimi društvi jeseniške občine in še nadaljnje prizadevanje za čim lepše ter zdravo okolje.

Na občnem zboru so sklenili, da bodo tudi v bodoče z akcijami »lepe rože«, »smeti na svoja mesta« in »reklame naj bodo v redu«, sodelovali v skupni akciji »olepšajmo naš kraj«, ki ga že več let organizira gorenjska turistična zveza.

Po končanem občnem zboru so za vse, ki so prejeli posebna priznanja in druge udeležence pripravili skromen sprejem.

B.

Predavanje o Avstraliji

Društvo upokojencev Jesenice je uvedlo z letošnjim letom po vsakomesečnem članskem sestanku predavanje. Dosedanjim zdravniškim predavanjem je sledilo v soboto zvečer potopisno predavanje. Naš bivši železar Vinko Oman iz Podkorena, ki je bil eno leto na obisku pri svojcih v Avstraliji, si je ogledal znamenitosti Avstralije, si nabavil mnogo barvnih diapozitivov in barvne filme. S temi oborožen je pripravil zelo zanimivo potopisno predavanje o lepota in običajih Avstralije.

S predavanjem, ki ga je imel v domu upokojencev, je navdušil več kot sto navzočih. Predavatelj, ki je znal navezati prijeten kontakt s poslušalci, je ob čudovitih ilustracijah svojega izvajanja zelo uspel.

Pionirji po poteh partizanskih kurirjev

V torek, dne 9. aprila, so ob 10. uri pionirji osnovne šole Žirovnica pri grobišču talcev v Dragi prevzeli kurirskovo pošto od svojih sovrstnikov iz občine Tržič.

Pionirji iz Žirovnice in Tržiča so ob sprejemu izvedli krajši kulturni program, ki je vseboval recitacijo in pevske točke ob spremljavi harmonike, pionirka iz Tržiča pa je prebrala najboljši spis na temo Moj kraj med NOB, ki ga je potem vložila v kurirskovo torbico. Ob tej priliki je pionirjem spregovoril tudi član predstva občinskega odbora ZZZB NOV France Treven, ki je med drugim poudaril pomembnost kurirskove pošte v prenašanju tradicij na mlade in ob tem oživil tudi spomine na ta kraj, kjer so med vojno trpeli in umirali naši ljudje.

Po prevzemu so mladi kurirji nesli pošto naprej in jo ob obeležjih in spomenikih izročili svojim sovrstnikom tako, da je ob 13. uri kurirskova pošta prispela na osnovno šolo Žirovnica, kjer je bil slavnosten miting s programom. Pošta je preko noči v šoli počivala, naslednji dan so jo kurirji-pionirji nesli naprej v Završnico, kjer so jo prevzeli pionirji osnovne šole Koroška Bela. Tako

pošta potuje naprej in je po programu predviden postanek na vseh šolah, kjer pionirji pripravijo mitinge, člani ZB NOV pa jim pripovedujejo o narodnoosvobodilni borbi in partizanskem življenju.

V torek, dne 16. aprila, bodo ob 16. uri pionirji osnovne šole Tone Cufar pred spomenikom NOV na Poljanah izročili pošto mladim kurirjem iz Gorij. Od tam bo potovala na Bled, Bohinjsko Bistrico, nadalje v Selško dolino, kjer je v programu večja slovesnost pri spomeniku v Dražgošah. Kurirskova pošta bo prepotovala dolgo pot mimo številnih zaprek, javk, mimo zgodovinskih obeležij in krajev, kjer so nekoč hodili pravi kurirji-partizani in s tisočimi nitmi povezovali najbolj nedostopne kraje s celoto.

V soboto, 18. maja letos je predviden zaključek kurirskove pošte z obširnimi programom. Deset pionirjev, predstavnikov nekaterih občin, bo v Ljubljani predalo pošto z raportom Janku Rudolfo, predsedniku republiškega odbora ZZZB NOV. Pred praznikom dneva mladosti, bo posebna delegacija slovenskih pionirjev nesla pošto v Beograd, da jo izroči tov. Titu za njegov rojstni dan.

Iv. Torkar

Novice iz radovljiske občine

Na skupni seji izvršnega odbora občinske konference SZDL in predsedstva občinskega sindikalnega sveta, v petek 5. aprila so obravnavali rezultate volitev 28. 3. za delegate zbora združenega dela in 31. 3. za delegate zbora KS in družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Tako priprave kot izvedbo volitev, zlasti pa rezultate udeležbe so na seji zelo ugodno ocenili in poudarili, da je ta pomembna politična akcija v primerjavi z volitvami 1969 bistveno boljše in uspešnejše opravljena. Za zbor združenega dela se je volitev delegatov udeležilo 90,40 %, za zbor KS in družbenopolitični zbor pa celo 94,16 % volivcev. Proti kandidatom je glasovalo 5,6 %, neveljavnih volilnih listkov pa so našli okoli 7 %. Zabeležen je bistveni premik v strukturi izvoljenih, predvsem v številu mladih, žensk in neposrednih proizvajalcev, saj je skoraj petina vseh delegatov tokrat iz vrst mladih oz. žensk in nad 60 % iz proizvodnje. Okoli 80 % vseh izvoljenih doslej ni opravljal nobenih volilnih ali odborniških funkcij. Največ zaslug za uspešne volitve so na seji prisodili krajevnim organizacijam SZDL in osnovnim organizacijam sindikatov.

Od ponedeljka 8. do srede 10. aprila so se v vseh KS in vseh TOZD, kjer so izvolili delegacije za zbor KS oz. zbor združenega dela, vršile prve seje teh delegacij in konferenc delegacij, kjer so izvolili predsednike in namestnike delegacij, v konferencah pa predsedstva konferenc delegacij. Povsod so tudi določili prvega delegata na sejo zasedanja občinske skupščine, ki bo 29. aprila. Hkrati so vse delegacije izvolile v zvezni zbor Jurajevič Antona iz Tržiča, Kapus ing. Jožeta iz Kroke in Zalokar Slavka iz Kranja, za zbor republik in pokrajin pa Jurančič Zdenko iz Kranja.

Delovni ljudje radovljiske občine so z veliko pozornostjo sledili poteku in razpravam 7. kongresa. V delovnih kolektivih in organizacijah ZK so imeli svečane seje od koder so poslali pozdravne brzojavke in pisma. Med prvimi so poslali brzojavne pozdrave s seje političnega aktiva Verige iz Lesc, trgovskega podjetja Murka iz Lesc, iz Plamena Kropa, Zezenin Bled, Elana Begunje, Iskra Otoče in Iskra Lipnica. Pisma s pozdravi delegatom in protesti proti italijanskim iredentistom so poslali aktivni komunistov kulturnih delavcev, prosvetnih delavcev, neposrednih proizvajalcev, mladih komunistov, razen teh pa se organizacije ZK upravnega organa občinske skupščine, osnovne šole dr. Josipa Plemlija Bled, svet KS in družbenopolitične organizacije Lesce in drugi. V kongresnih dneh so vse kraje okrasili z zastavami, trgovska podjetja pa so primerno okrasila svoje izložbe.

V četrtek, 8. 4. so na seji izvršnega odbora kulturne skupnosti Radovljica pretresali poslovno poročilo in zaključni račun za 1973. leto, ter sprejeli predlog programa in finančni načrt za 1974. leto. Medtem, ko je bilo lani porabljeno za kulturno dejavnost in naložbe v obnovitvena dela muzejev, knjižnic in kulturnih domov 2.361.000 din, bo po družbenem dogovoru dobila kulturna skupnost za svojo dejavnost in naložbe predvidoma 16,1 % več, kar znaša 2.742.000 din, razen teh sredstev je predvideno, da bo iz bruto osebnih dohodkov namenjeno še 0,18 % ali 851.000 din za republiško kulturno skupnost.

Glasbena šola Radovljica bo odslej tesneje sodelovala v programu glasbene dejavnosti ZKPO. V tej zvezi so že sprejeli konkreten program, ki ga bo za nastope solistov in skupin glasbene šole sofinancirala ZKPO. Gojenci te šole so imeli te dni več samostojnih nastopov v graščinski dvorani v Radovljici, sodelovali pa bodo tudi na vseh prireditvah ob sprejemu kurirskove pošte. V dogovoru z občinsko konferenco ZM bodo sodelovali tudi na proslavah za mesec mladosti v maju.

Občinski odbor Zveze rezervnih vojaških starešin je na zadnji seji sprejel letošnji program strokovnega usposabljanja rezervnih starešin in imenoval komisije za strokovno in družbeno politično vzgojo, za kadrovska vprašanja, za informacije in propagando, za tekmovanja in iniciativni odbor za organiziranje aktiva komunistov občinskega združenja.

V vasi Vrtnje pri Radovljici se že dalj časa kaže potreba za ustanovitev športnega društva, v katerem bi bili poleg mladih iz Vrbenj vključeni tudi vrstniki iz sosednje vasi Gorica. Poleg nogometašev, odbojkarjev, tekačev in smučarjev, bi lahko vključili tudi jahače, strelce in druge, kajti zanimanje za šport je izredno veliko. V kratkem bodo v ta namen s pomočjo TTKS Radovljica imenovali iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev športnega društva.

Občinski odbor RK je v okviru svetovnega dneva zdravja pripravil ta mesec več predavanj po šolah in KS. Zdravniki in sestre bodo na poljuden način seznanjali mladino in odrasle s pravilno prehrano. Pravilna prehrana — boljše zdravje, je letos tudi geslo svetovne zdravstvene organizacije.

V ponedeljek 8. aprila so na seji občinskega štaba za družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje potrdili dokončni predlog financiranja skupne in splošne porabe v občini za 1974. leto. Letos bo skupna in splošna poraba v občini znašala po sklepnem predlogu 195.934.000 din, kar je 19 % več kot lani, ko je znašala 164.559.000 din. Pri letošnji porabi je upoštevan tudi znesek 4.235.000 din za nadaljevanje gradnje osnovnih šol.

Po izvolitvi novih samoupravnih organov v tovarni Veriga Lesce so morali prenoviti sejno dvorano, ki bo služila za seje in konference delavskega sveta in drugih samoupravnih teles, družbeno političnih organizacij in delegacij združenega dela. Dvorano so prepletkali, parketna tla lakirali in nabavili 60 novih foteljev.

Na pobudo sveta KS in KO SZDL so prejšnji teden začeli asfaltirati vse poti v naselju Brezje. Asfaltna dela izvaja krajsko cestno podjetje in bodo stala okoli 400.000 din, od katerih bo skoraj polovico dalo TD Brezje, ostalo pa bodo zbrali iz sredstev občinske skupščine, KS in občanov s prostovoljnimi prispevki.

Po nekajletnem odlašanju so pred dnevi začeli delavci Cestnega podjetja Kranj asfaltirati tudi cesto od križišča na glavni cesti pri Podvinu do Zapuž po kateri bo najbližja povezava z gorenjske magistrale v Begunje. Asfaltirano cestišče je široko 4,5 m, poleg pa je še polmetrska bankina. Obnovitvena dela na cesti bodo gotova še ta teden, financira pa jih občinska skupščina.

V okviru lanske letošnje kulturne akcije je obiskalo 20 gledaliških predstav gostujočih gledališč iz Ljubljane, Kranja in Jesenic 7.839 delavcev iz delovnih organizacij, ali poprečno 392 na eno predstav, kar predstavlja izjemno število v primerjavi s predhodnimi leti in dokazuje visoko stopnjo zavesti in interesa delovnih ljudi za to vrsto kulturne ustvarjalnosti.

Trgovsko podjetje Murka obnavlja stavbo kjer je bila prodajalna manufakturnega blaga v starem delu Radovljice. Obnovili in posodobili bodo celotno notranjost stavbe in jo uredili v specializirano modno blagovnico za moške, ženske in otroke, razen tega pa bodo imeli veliko zalogo kožne in tekstilne galanterije. Računajo, da bo nova prodajalna odprta koncem junija.

VOLITVE 1974

Delegacije krajevnih skupnosti občine Jesenice izvoljene 31. marca 1974

KRAJEVNA SKUPNOST RATEČE (glasovalo 98,2 % volivcev):

1. Marija Behet, 2. Antonija Brudar, 3. Jože Erlih, 4. Anton Kavalir, 5. Janez Makovec, 6. Jože Mertelj, 7. Alojz Mlinar, 8. Janez Mlinar, 9. Jakob Oman, 10. Vladimir Petrič, 11. Anton Požar, 12. Vinko Šumi, 13. Jože Terčič, 14. Janez Žerjav, 15. Jerca Žerjav.

KRAJEVNA SKUPNOST KRANJSKA GORA (glasovalo 92,8 volivcev):

1. Jože Bizjak, 2. Franc Bratuž, 3. Mihaela Dimitrovič, 4. Jože Gregori, 5. Janez Jelinčič, 6. Andrej Kolenc, 7. Marjan Košir, 8. Anton Kovač, 9. Marija Kramar-Stojanovič, 10. Jože Lavtižar, 11. Ema Mertelj, 12. Boris Oitzl, 13. Zarko Radanov, 14. Peter Robič, 15. Marija Sluga, 16. Evgen Škrilec, 17. inž. Franc Žerjav.

KRAJEVNA SKUPNOST DOVJE MOJSTRANA (glasovalo 96,1 volivcev):

1. Silva Dornik, 2. Vera Gartner, 3. Janez Jakelj, 4. Ivan Klančnik, 5. Janez Kosmač, 6. inž. Rado Košir, 7. Vukoman Lešnjak, 8. Alojz Lipovec ml., 9. Jože Miklavčič, 10. Francka Mrak, 11. Janez Pernel, 12. Zdravko Rabič, 13. Slavko Vucela, 14. Srečo Zima, 15. Albina Zupan.

KRAJEVNA SKUPNOST HRUŠICA (glasovalo 95,7 volivcev):

1. Boris Jeklič, 2. Janko Kavalir, 3. Zora Kobentar, 4. Ivanka Lorenčič, 5. Marinka Majnik, 6. Alojz Mrvič, 7. Rafael Ortar, 8. Emil Rihtaršič, 9. Janko Robič.

KRAJEVNA SKUPNOST PLANINA POD GOLICO (glasovalo 98,9 volivcev):

1. Janez Bergant, Pl. p. Gol. 57, 2. Slavka Kerec, Pl. p. Gol. 39, 3. Anica Klinar, Prihodi 14, 4. Franc Klinar, Pl. rovt 14, 5. Jože Klinar, Pl. p. Gol. 39, 6. Jože Klinar, Pl. p. Gol. 9, 7. Marta Klinar, Pl. rovt 14, 8. Mirko Klinar, Pl. rovt 9, 9. Stanko Klinar, Pl. p. Gol. 5 a, 10. Stanko Klinar, Pl. p. Gol. 57, 11. Jakob Kosmač, Prihodi 8, 12. Ivan Razinger, Pl. p. Gol. 78, 13. Berta Štefelin, Pl. p. Gol. 14.

KRAJEVNA SKUPNOST JESENICE — PLAVŽ (glasovalo 92,7 volivcev):

1. Igor Bric, 2. Viktor Brun, 3. Marjan Drole, 4. Olga Grm, 5. Jože Jelovčan, 6. Marjan Jelovčan, 7. Darja Kemperle, 8. Anton Korenc, 9. Drago Kovač, 10. Franc Merlak, 11. Franc Pirc, 12. Dušan Pleš, 13. Zdravko Pogačnik, 14. Albin Polk, 15. Jože Resman, 16. Jelka Vidali, 17. dr. Branislav Vladikovič.

KRAJEVNA SKUPNOST JESENICE SAVA (glasovalo 90,8 volivcev):

1. dipl. inž. Ivo Arzenšek, 2. Bernard Balantič, 3. Ivo Boršnik, 4. Karl Frančeskin, 5. Helena Jagodic, 6. Vitomira Komljanec, 7. mag. dipl. inž. Peter Kunc, 8. Milan Magazin, 9. Jože Oblak, 10. Matjaž Pogačnik, 11. dipl. inž. Janez Pšenica, 12. inž. Stefan Rodi, 13. Alojz Šimnic, 14. Ilinka Šmid, 15. Marjan Šmid, 16. dipl. inž. Rudolf Varl, 17. Ivan Voh.

KRAJEVNA SKUPNOST JESENICE — PODMEŽAKLJA (glasovalo 88,6 volivcev):

1. Ivan Capuder, 2. Marinka Čemažar, 3. Neda Dejak, 4. Brane Globočnik, 5. Jožica Magnik, 6. Andrej Močnik, 7. Anton Mrak, 8. Franc Pogačnik, 9. Janez Zurec.

KRAJEVNA SKUPNOST JAVORNIK — KOROŠKA BELA (glasovalo 92,9 volivcev):

1. Marjan Beg, 2. Tilka Bogataj, 3. Edi Cenček, 4. Magda Ferk, 5. dipl. inž. Drago Grobovšek, 6. Mirko Harej, 7. Srečko Kavčič, 8. Darinka Klinar, 9. Nazif Ljuta, 10. Stanko Malej, 11. Veljko Mandič, 12. Vinko Praprotnik, 13. Franc Svetina, 14. Anton Šmid, 15. Drago Šuligoj, 16. Jože Zidar, 17. Jože Zupan.

KRAJEVNA SKUPNOST BLEJSKA DOBRAVA (glasovalo 96,2 volivcev):

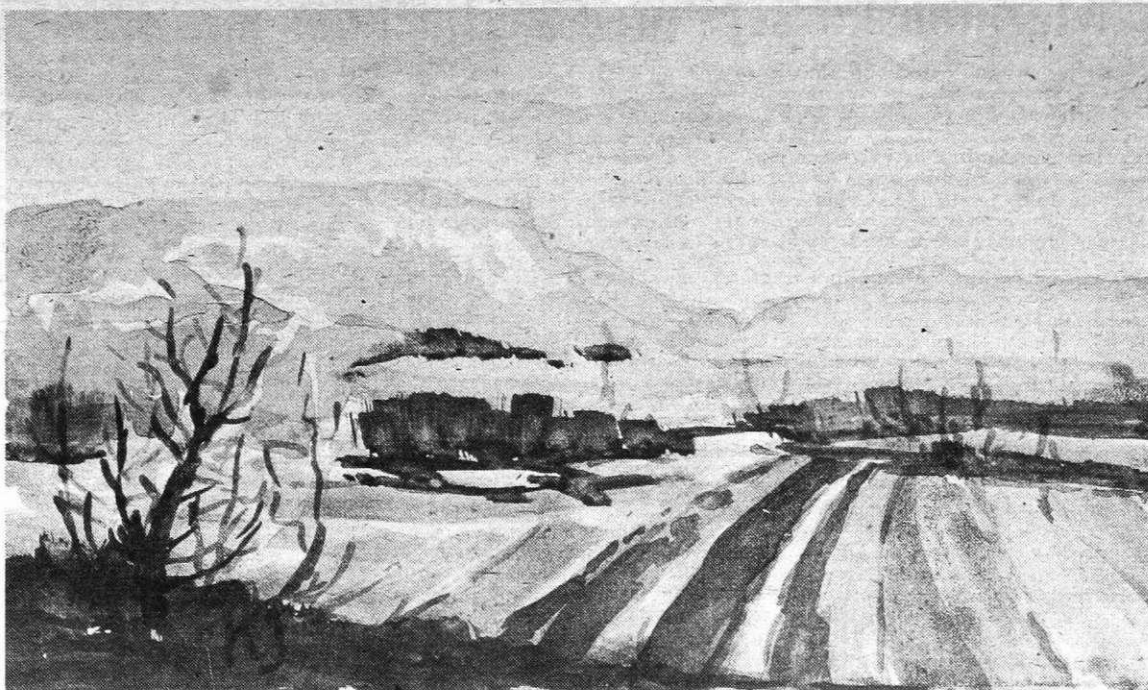
1. Anton Arh, 2. Ivo Bondarenko, 3. Mimica Črv, 4. Janko Ferk, 5. Janko Kos, 6. Peter Kusterle, 7. Marjan Medja, 8. Joža Noč, 9. Franc Pukelj, 10. Tine Razinger, 11. Janez Rozman, 12. Mira Sodja, 13. Miro Svetina, 14. Marjan Vogrinčič, 15. Zvone Žmitek.

KRAJEVNA SKUPNOST ŽIROVNICA (glasovalo 92,7 volivcev):

1. Ciril Anderle, 2. Danica Benedik, 3. Filip Dolar, 4. Francka Dolar, 5. Pavel Jenko, 6. Francišek Knafelj, 7. Jože Kokalj, 8. Miran Mekina, 9. Anton Noč, 10. Nande Osojnik, 11. Ivana Pogačar, 12. Marija Petrič, 13. Anton Rebol, 14. Janez Šebat, 15. Draga Turk, 16. Andrej Vidic, 17. Željko Završnik.

V delegacije krajevnih skupnosti je bilo skupaj izvoljenih 161 delegatov, ki imajo v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine 22 delegatskih mest, ali vsaka krajevna skupnost delegira za posamezno sejo zbora po dva delegata.

Na volitvah 28. marca je bilo v temeljnih organizacijah združenega dela in organizacijah združenega dela izvoljenih 7 delegacij s 442 izvoljenimi delegati, ki imajo v zboru združenega dela občinske skupščine 53 delegatskih mest.

Janko Korošec — Pogled v dolino — akvarel

Osma knjiga Male Čufarjeve knjižnice

V preteklem tednu je izšla iz tiska osma knjiga Male Čufarjeve knjižnice, ki jo izdaja kulturno umetniški klub Tone Čufar pri istoimenskem delavsko prosvetnem društvu Svoboda Tone Čufar Jesenice, ki bo še prav posebno razveselila najmlajše bralce. To je izbor otroških pesmi in ugank književnika in publicista Črtomirja Sinkovca. Knjigo je opremil in ilustriral akademski slikar Jaka Torkar, tiskala pa jo je tiskarna Gorenjski tisk Kranj. Finančno je izdajo podprla kulturna skupnost občine Jesenice.

Po komaj triinpolletnem delovanju kluba, je le-ta izdal že osem

knjig v skupni nakladi 10.500 izvodov, kiso predvsem namenjene šolski mladini in delovnim ljudem, saj so tako po vsebini kot po zmerni ceni dostopne vsem. Pri tem je klub le za štiri knjige prejel podporo slovenske ali občinske kulturne skupnosti, medtem ko je ostale štiri izdal v povsem lastni režiji. Če k temu dodamo, da so knjige tudi dovolj estetsko opremljene in da nič ne zaostajajo za opremljenostjo knjig, ki jih izdajajo druge založbe, ki se profesionalno ukvarjajo s tem, potem je to nedvomno zelo pomembno delo tega mladega kluba. Poleg tega je klub v tem času uredil in izdal tudi petnajst števk LISTOV, kulturno

Četrta Čopova razstava Kozolec na Slovenskem

S koncertom Slovenskega pihalnega kvinteta, bodo nocoj ob 19.30 odprli v dvorani graščine v Radovljici razstavo fotografije Jaka ČOPA, člana fotokluba Andrej Prešern z Jesenic s tematiko Kozolci na Slovenskem. Razstava je rezultat dolgoletnega avtorjevega opazovanja in beleženja na objektih svojega fotoaparata različnih zgradb kozolcev na Slovenskem pa tudi preko meja, kjer se v resnici končujejo slovenske narodnostne meje. Med 120 fotografijami bomo našli različne vrste edinstvenih slovenskih kozolcev, do propadajočih in tistih, ki jih oblikuje novi čas, z drugačnimi materiali. Kdor pozna Čopovo kritično in bistro oko, potem ve, da v svoj razstavni izbor ni postavil nič preveč in nič premalo, kljub temu pa pri svo-

jem izboru zadržal popolnost in prepričljivost. To tematiko je Jaka Čop razstavil v galeriji v Kranju, v Novem mestu in Novi Gorici.

Razstava v Radovljici bo odprta do 22. aprila vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

umetniške priloge Železarja, katerih izdajo finančno omogoča delovni kolektiv Železarne. To je nedvomno bogata kulturno-literarna bera, ki pomeni tudi pomemben delež k celotni slovenski založniški in splošni kulturno ustvarjalni tvornosti.

Jurij Herman samostojno razstavlja na Jesenicah

Jutri v soboto 13. aprila bodo v mali dvorani Delavskega doma odprli samostojno razstavo slik izdelanih s slamo člana likovne skupine DOLIK JURIIJA HERMANA. To bo njegova že druga samostojna razstava slik izdelanih v svoji tehniki — lepljenje slame na naravno podlago. Razstava bo odprta do vključno 21. aprila vsak dan od 9. do 12. in od 15.30 do 19.30. To je že letošnja šesta razstava na Jesenicah v organizaciji likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice.

Odprto pismo Jeseničanom

ALI SMO RES TAKO BOGATI?

Prosimo, prečitajte ta sestavek in sodelujte pri ukrepanju! Sliši se kot klic v sili — in to v resnici tudi je. Res, da ne gre za reševanje življenj — gre pa za varčevanje naše — skupne imovine.

Spomnimo se, koliko časa smo Jeseničani prosili in čakali na tako potrebne otroške vrtce. Priznati pa moramo, da se je družba v zadnjih letih zelo zavzela za razrešitev problemov otroškega varstva, saj smo v zadnjih dveh letih dobili na Jesenicah kar dva lepa in funkcionalna otroška vrtca.

Verjemite nam, da za te gradnje ni šlo malo denarja in da družba za vzgojno delo in vzdrževanje teh zgradb prispeva mnogo. In kdo je družba, ki je vrtce gradila? To smo vendar mi vsi — mi občani občine Jesenice.

In-za koga smo gradili? Za naše potrebe vendar — za naše otroke! Sedaj pa preidimo k stvari.

Težave imamo (pri obeh vrtcih), posebno pa pri vrtcu Angelece Ocepek na Plavžu. Na igrišču, ki ni odprtega tipa, se po vse dneve, posebno pa še v popoldanskem času, pa tudi zvečer zadržujejo otroci, mladina in celo odrasli. Po hodnikih se vršijo najrazličnejši fizikalni podvigi, celo kolesarske dirke. Cvetlični nasadi so vsako leto uničeni, cvetje odnešeno celo s posodo. Kdor potrebuje miško za svoje nasade, si jo vzame iz peskovnikov na igrišču itd., da o snagi, oz. nesnagi raje ne govorimo.

Odločitev za klic v sili pa je padla, ko smo v zadnjem tednu marca morali zamenjati kar pet velikih okenskih šip, katere so se zdrobile kot »žrtve« nezazelenih — neodgovornih gostov.

Račun za teh pet šip znaša 750.00 dinarjev.

Sprašujemo se: Ali smo res tako bogati, da mečemo denar skozi okna?, ko ga pa niti za igranje nimamo dovolj?

Zato, da bi očuvali to, kar imamo, prosimo vse občane za sodelovanje! Prosimo starše, mladino, uprave šol, pionirske in mladinske organizacije, da vsak po svojih močeh, na svojih položajih prispeva k temu, da se preneha uničevati to, kar je last nas vseh, kar je bilo zgrajeno za naše najmlajše — pa ne samo za sedanjo generacijo, tudi za prihodnji rod — tudi za otroke tistih, ki danes nepremišljeno povzročajo škodo. Pravijo, da lepa beseda lepo mesto najde.

Upamo in želimo, da bodo tudi naše padle na plodna tla. Sicer pa se bomo morali poslužiti drugačnega načina reševanja problemov.

Starši, vplivajte na svoje otroke! Mladinci in mladinke, odvrnite svoje kolege od prostaških dejanj!

Vsem, ki nas boste razumeli in nam pomagali — iskrena hvala.

KOLEKTIV
VZGOJNO VARSTVENEGA ZAVODA JESENICE

Lepo urejena ploščad pred tehničnim muzejem Železarne postaja svojstven razstavni prostor na prostem, na katerem so namestili stara nakovalna iz vigenjca v Kamni gorici.

Razglas

Skupščina občine Jesenice, od dne 16/4-1974 do vključno 26/4-1974 obvezno fluorografiranje prebivalcev rojenih do vključno leta 1950. Fluorografiranje bo opravljeno po naslednjem razporedu:

Plan fluorografske akcije — ekipa A

Baza	Datum	Čas fluorografiranja od do	Fluorografska baza	Teritorij
1.	16/4	8—12, 13—18	Hotel Triglav Mojstrana	Mojstrana, Zg. Radovna, Belca, Dovje
2.	17/4 18/4 19/4	7—12, 13—18 7—12, 13—18 7—12, 13—18	TVD Partizan Jesenice	območje središče mesta, del Tomšičeve c. od št. 1 do št. 70/e del Titove c. od št. 1/a do št. 51 del C. Br. Stražišar od št. 1 do št. 41
3.	22/4	7—12, 13—18	Hokej igrišče Podmežaklja	Podmežaklja, del Prešernove c. od št. 5 do št. 48
4.	23/4 24/4 25/4	7—12, 13—18 7—12, 13—18 7—12, 13—18	ZD Jesenice — TBC dispanzer	območje Plavž, del C. m. Tita od št. 52 do št. 114 del Prešernove c. od št. 1 do št. 4

Plan fluorografske akcije — ekipa B

Baza	Datum	Čas fluorografiranja od do	Fluorografska baza	Teritorij
5.	16/4 17/4	9—17 9—17	Splošna ambulanta Selo-Zirovnica	Selo, Vrba, Zabreznica, Breznica, Doslovec, Smokuč, Rodine
6.	18/4	9—16	Splošna ambulanta Selo-Zirovnica	Zirovnica, Moste, Breg
7.	19/4	9—11 12,30—16	Cokla Blejska Dobrava	Blejska Dobrava, Kočna, Lipce, Podkočna
8.	22/4	8—11 11,30—13,30 14—17	a) Dom pod Golico b) Krajevna skupnost Hrušica	Plavški rovt, Prihodi, Planina pod Golico Hrušica
9.	23/4	9—16	a) Osnovna šola Rateče b) Hotel Vitranc Podkoren c) Stara šola Gozd Martuljek	Rateče Podkoren Gozd Martuljek, Srednji vrh
10.	24/4 25/4 26/4	7—12, 13—18 7—12, 13—18 7—13	Splošna ambulanta Kranjska gora	Kranjska gora, Log
			Kulturni dom Javornik	Javornik, Koroška Bela, Potoki, Javorniški rovt del Tomšičeve c. od št. 71 do št. 111 del C. Br. Stražišarjev od št. 45—51
	26/4	7—10	ZD Jesenice TBC dispanzer	zamudniki

Za vse zamudnike je fluorografiranje možno v BAZI 4 — Zdravstveni dom Jesenice — dne 26/4-1974 od 7. do 10. ure.

Posamezniki bodo vabljeni na rentgensko slikanje s posebnim va-

bilom, na katerem bo naveden datum, čas in kraj fluorografiranja.

V primeru, da bi kdorkoli od občanov ne prejel osebnega vabila, naj se kljub temu javi na slikanje po razporedu svojega kraja.

Fluorografiranje je po občinskem odloku brezplačno in obvezno.

Vsak neopravičen izostanek se kaznuje z denarno kaznijo na podlagi 43. člena zakona o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Ur. list SFRJ, št. 2/74).

OBVESTILO PREBIVALCEM KOROŠKE BELE, JAVORNIKA, POTOK, JAVORNIŠKEGA ROVTA IN VSEM DRUGIM, KI IMAJO GROBOVE NA POKOPALIŠČU KOROŠKA BELA

Leta 1961 je občinska skupščina Jesenice na svoji 48. seji sprejela sklep o opustitvi pokopališča na Koroški Beli z dne 1. 6. 1961. Po zakonskih predpisih je potrebna desetletna doba mirovanja, da se prostor opuščene pokopališča lahko uporabi v druge namene. Strokovni načrtovalci urbanistične ureditve Koroške Bele so upoštevali mnenje prebivalcev in predvideli, da se prostor pokopališča preuredi v spominski park, ki bo imenovan PARK TALCEV.

V letošnjem letu bomo na izgradnji parka talcev opravili dela I. faze in zasadili dreve.

V zvezi s tem naprošamo vse lastnike grobov, da opravijo prekopke svojcev do najkasneje 25. aprila 1974. Do tega časa naj odstranijo tudi vrednejši material.

Po tem terminu bomo zemljišče izravnavali.

Za sodelovanje se najlepše zahvalujemo.

GRADBENI ODBOR
ZA IZGRADNJO PARKA TALCEV NA
KOROŠKI BELI

Obvestilo strojnim in elektro vzdrževalcem

V ponedeljek 15. aprila bo ob 20. uri v gledališki dvorani na Jesenicah

KONCERT KOROŠKEGA OKTETA

za člane osnovnih organizacij strojnega in elektro vzdrževanja. Vstopnice dobite pri svojih referentih za oddihe, rekreacijo in kulturo.

ZAHVALA

ob smrti očeta, deda, pradedna in brata

AVGUSTA VISTRA st.

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin, nam v teh dneh pomagali, izrekli sožalje in poklonili cvetje in vence.

Posebej se zahvaljujemo sodelavcem iz martinarne in elektrojeklarne ter metalurškega inštituta in dipl. inž. Stankotu Čopu za poslovnice besede. Hvala njegovim lovskim tovarišem in prijateljem iz LD Kranjska gora in Jesenice ter posebej še LD Dovje za organizacijo pogreba in Stefanu Šterbiču za poslovnice besede na grobu. Toplo zahvalo izrekamo tudi dobrim sosedom, še posebno pa Minki in Tonetu Pretnarju za vso pomoč.

Prisrčna hvala, dr. Grošlju za obiske na domu in vsemu osebju kirurškega oddelka jeseniške bolnice za skrb in prizadevanje pri njegovem zdravljenju. Hvala tudi godbi na pihala s Hrušice in pevčemu ter vsem v vsakem posebej, ki so počastili njegov spomin na domu ali ga spremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: Avgust in Miro z družinama, hčerka Veronika, Franc Francka, bratje z družinami, Rostoharjevi, Vidmarjevi in ostalo sorodstvo.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

13. april amer. barvni risani film TOM IN JERRY — VELIKA PARADA, ob 15. uri

13. in 14. aprila italij. jugosl. barvni film MORILEC PRIHAJA IZ GROBA, v režiji Armando Crispino, v gl. vlogi Alex Cord, ob 17. in 19. uri

15. in 16. aprila amer. CS barvni film ČRNI IZZIV, v režiji Martin Ritt, v gl. vlogi Jane Alexander, ob 17. in 19. uri

17. aprila amer. CS barvni film IZGUBLJENA KOMANDA, ob 17. in 19. uri

18. aprila zaprto!

19. aprila franc. CS barvni film ŽENSKA JE USTVARILA LJUBEZEN, v režiji Fabien Collin, v gl. vlogi Olivier Despax, ob 17. in 19. uri

20. aprila amer. CS barvni film RDEČE SONCE, v režiji Terence Young, v gl. vlogi Charles Bronson, ob 17. in 19. uri

KINO PLAVŽ

13. in 14. aprila amer. CS barvni film ČRNI IZZIV, ob 18. in 20. uri

14. aprila amer. barv. risani film TOM IN JERRY — VELIKA PARADA, ob 10. uri

15. in 16. aprila italij. jugosl. barvni film MORILEC PRIHAJA IZ GROBA, ob 18. in 20. uri

17. aprila zaprto!

18. aprila jugosl. barvni film SLEDI ČRNE DEKLICE, ob 18. in 20. uri

19. aprila amer. CS barvni film IZGUBLJENA KOMANDA, ob 18. in 20. uri

20. aprila franc. CS barvni film UGRABITELJ V PALAČI PRAVICE ob 18. in 20. uri

KINO KRANJSKA GORA

13. aprila italij. barvni film PUŠČICA STRUPENEGA PAJKA

14. aprila jugosl. barvni film SLEDI ČRNE DEKLICE

17. aprila amer. CS barvni film ČRNI IZZIV

18. aprila amer. CS barvni film IZGUBLJENA KOMANDA

20. aprila italij. jugosl. barvni film MORILEC PRIHAJA IZ GROBA

Gledališče

SOBOTA, 13. 4. ob 19.30 uri Tone Partljič: ŠČUKE PA NI — Komedijska z nagrado za posameznika v štirih dejanjih

NEDELJA, 14. 4. ob 19.30 uri Tone Partljič: ŠČUKE PA NI — Komedijska z nagrado za posameznika v štirih dejanjih

PONEDELJEK, 15. 4. ob 20. uri KONCERT KOROŠKEGA OKTETA — za člane osnovnih organizacij sindikata strojnega in elektro vzdrževanja Železarne

OBVESTILO UPOKOJENCEM

Društvo upokojencev Žirovnica obvešča člane — železarje, da sprejemamo prijave za letovanje v domovih Biograd n/m in Crikvenico v ponedeljek 15. aprila.

Obenem obveščamo vse člane, da smo pričeli redno uradovati vsak ponedeljek od 16.30 dalje v pisarni gasilskega doma v Zabreznici.

Društvo upokojencev
Žirovnica

Rdeči križ Slovenije

vas poziva, da se s svojim prispevkom pridružite akciji zbiranja pomoči za žrtve hude lakote v Afriki.

Vse leto 1973 smo bili priče hudega položaja, v katerem so se znašli ljudje teh dežel, pomagali smo jim in želeli, da bi letošnje deževje njihov položaj izboljšalo. Žal se to ni zgodilo. Izgube živine in poljskih pridelkov so katastrofalne, lanska letina je npr. v Nigru dala le 25 odstotkov v običajnih letinah pridelanih pridelkov. Zato bo letošnje leto za te ljudi, ki danes zaradi lakote umirajo v več stotinah dnevno, še težje. MORAMO JIM POMAGATI PREŽIVETI.

Denarni prispevek lahko nakažete na tekoči račun 50103-678-51579 — RO RK Slovenije (za pomoč Afriki), če pa bi radi darovali kak prehramben artikel, pa vas prosimo, da se predhodno povežete z našo operativno skupino (telefon 24-294 Ljubljana) zaradi dogovora o prevozu in transportu.

Za vaše sodelovanje in prispevek se vsem vnaprej zahvaljujemo!

RK Slovenije

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta

IVANA JEGLIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, ki so mi v težkih trenutkih pomagali in mi stali ob strani. Iskrena hvala vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so mi v težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, podarili vence in cvetje in ga spremili na njegovo zadnjo pot. Zahvaljujem se tudi varnostni službi železarne Jesenice za darovani venec in vsem zdravnikom ter osebju internega oddelka bolnice Jesenice za ves trud, da bi ga ohranili pri življenju. Iskrena hvala mojim sodelavcem iz obrata OTK, ki so mi izrazili sožalje in ga spremili na njegovo poslednjo pot.

Prisrčna hvala prav vsem za vse kar so dobrega storili v življenju mojega pokojnega očeta in ob njegovi smrti kakorkoli počastili njegov spomin.

Žalujoci sin Ivan in
ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi dragega moža in očeta

MILETA RADONJIČA

se iskreno zahvaljujem sosedom za vso izkazano pomoč v najtežjih dneh. Zahvala velja tudi vsem sovaščanom, krajevni organizaciji ZK in ZB NOV za zadnje spremstvo, govornikom za poslovnice besede in vsem sodelavcem za izraze sočutja. Topla zahvala tudi godbi in pevčemu za ganljive žalostinke.

Vsem, ki so ljubljene pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnjo pot in mu poklonili toliko prelepega cvetja ter s svojo prisotnostjo počastili njegov spomin, vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoci žena Milka s sinom Milovanom, mama, bratje, sestra ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru Javornik I se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času mojega bolovanja.

Ivan Beravs

ČRNA STENA

Več let je že od takrat, ko sem prvič poizkušal srečo v tej neprijazni Črni steni. Takrat je bil moj tovariš na vrvi Peter Gros. Čeprav je že dolgo, se tega spominjam, kot bi bilo včeraj.

Otvorjena s težkimi nahrbtniki se v ranem jutru vzpenjava pod severno steno. Hoja je počasna, korak negotov. Bolj kot težka nahrbtnika naju muči misel na samo steno. Samo pogledaš jo in že ti je jasno, zakaj se imenuje »črna« stena. Ko se tako pogosto ozirava navzgor in v mislih iščeva prehodov čez ta, skoraj nepremagljivi skalni zid, prideva pod vzhodno steno. Tako Črna stena ni več dosegljiva najinima ocenjujocima pogledoma. Po Slovenski smeri in Zlatorogovih policah se povzpneva do vzhodja. Sredi dopoldneva sva na prehodu v Črni graben. Od tu je pogled nanjo še grozljivejši, upanje na uspeh še manjše. Čeprav sem si steno ogledal že večkrat iz različnih krajev, me vedno znova preseneča s svojo mogočnostjo in nepristopnostjo.

Iz Črnega grabna se dviga črna trikotna stena, postavljena na glavo. Spodnji del je močno previsen, in ker sonce nikoli ne

posije nanj, je tudi moker in krušljiv. Nato se stena nekoliko razširi in položi pa tudi skala ni več mokra in krušljiva.

Pod previsno skalo si poiščeva prostor, varen pred padajočim kamenjem. Tu pustiva odvečno opremo. Zavedava se, da stene v enem dnevu ne moreva preplezati, zato bova ta dan poskusila splezati čim višje. Od tam se bova po vrveh spustila nazaj prenočevat, jutri pa bi nadaljevala.

Z vso mogočo plezalno opremo se odpraviva proti mestu, kjer se nama zdi stena preplezljiva.

Že prvi raztežaj po grabnu nama dá vedeti, da stvar ne bo preprosta. Skala je mokra, mrzla in porasla s sluzastim mahom. Oprimki so majhni in nezanesljivi. Precej časa porabiva za teh 40 metrov.

Od tu naprej ne veva, kako bova nadaljevala. Nad nama so črni previsi, ki zapirajo prehod navzgor. Neizrazita poč, ki vodi navzgor, je edini možni prehod in še ta daje le malo upanja na uspeh.

Brez nahrbtnika, s klini in vponkami za pasom, se prilepim na skalo. Napredovanje je težko in nevarno; klini slabo prijemajo. Posvetim se samo tem nekaj metrom skale — svet okoli

zame ne obstaja. Le tu in tam sl. im prijatelja, ki sprašuje, kako je.

Iz metra v meter je težje; stena postaja hudo previsna. Telo sili v globino, ki postaja čedalje večja. Napori so skoraj nečloveški. Končno priplezam od slabega stojišča, kjer se lahko vsaj malo sprostim. Skoraj dve uri sem potreboval za 40 metrov.

Pogled navzgor ni ohrabrujoč — težave se bodo stopnjevale. Postane nama jasno, da steni nisva kos. Edino, kar lahko storiva, je, da se umakneva.

Noč je že, ko sva na mestu, kjer sva pustila opremo. Čeprav tokrat nisva uspela, ne bom imel miru, dokler stena ne bo preplezana.

Minevala so leta, stena pa je še vedno čakala snubcev. Včasih ni bilo časa, drugič niso bile razmere ugodne pa tudi volje ni bilo zmeraj dovolj. Ves ta čas sem si steno ogledoval od daleč in blizu. Spoznal sem vse njene podrobnosti.

Po šestih letih sem spet tukaj; z menoj je Šrauf. Tokrat imava več možnosti za uspeh: dolgo že ni bilo večjega deževja, (Dalje na zadnji strani)

Smučarske tekme cicibanov in pionirjev na Kaninu

Preko Trbiža in Predila je Bovec za Jesenice dosegljiv v dobri uri. Vršič se ni pluzen, preko Bohinja ali Ljubljane pa je pot občutno daljša. Zato so se pri SD Jesenice odločili, da odpotujejo na razpisane tekme za kategorizacijo v veleslalomu in slalomu na Kaninu, v novozgrajenem smučarskem centru, v katerem vodi žičnica pri nas v Sloveniji najvišje, na višino 2.200 metrov čez Predil. Na Kaninu bo treba sicer še mnogo graditi in urejevati, toda v spomladanskih mesecih ima zadosti snega, da pokrije vse tisto, kar še ni urejeno.

V soboto, 6. aprila, je bil veleslalom za cicibane, v nedeljo, 7. aprila, pa slalom za pionirje, katerega so se udeležili tudi cicibani z boljšimi razredi, kar pravila dopuščajo.

Snežne razmere so bile zelo ugodne, saj v tej višini še vedno vlada prava zima s temperaturami pod ničlo. Veleslalom je imel 20 vrtic in 130 metrov višinske razlike, prva steza je imela 29 vrtic, druga 31, dolžina stez 350 metrov.

Z uvrstitvijo naših tekmovalcev smo lahko zadovoljni. Brigita Kežar, ki odhaja letos med ml. mladinke, je osvojila v slalomu odlično prvo mesto, Barbka Kunc v veleslalomu pri cicibanih tretje mesto in Matej Oblak pri cicibanih v velesla-

lomu tudi tretje mesto. Pohvaliti moramo večino vseh ostalih, ki so se uvrstili v prvo tretjino. Nastopilo je 96 tekmovalcev, od tega 32 deklic in 64 dečkov pri pionirjih, ter 66 tekmovalcev pri cicibanih, od tega 16 deklic in 50 dečkov.

Rezultati:

Veleslalom — deklice: 1. Snežana Ostrež — Gorica — 73.6, 2. Andreja Leskošek — Novinar — 74.7, 3. Barbka Kunc — Jesenice — 77.8;

veleslalom — dečki: Tomaž Čizman — Olimpija — 70.3, 2. Sandi Peterkel — Novinar — 71.2, 3. Matej Oblak — 73.0, 11. Matjaž Naglič — 79.7, 16. Jani Pirc — 81.7, 21. Matjaž Prestrel — 85.9, 34. Roman Kavčič — 104.1 — vsi Jesenice;

slalom — pionirke: 1. Brigita Kežar — Jesenice — 69.6, 2. Tanja Leskošek — Novinar — 72.4, 3. Mojca Macarol — Akademik — 72.7, 9. Saška Vesek — 78.0, 10. Barbka Benedičič — 79.9, 11. Nataša Čop — 80.8, 12. Barbka Kunc — 80.9 (iz kateg. cicibank) — vse Jesenice;

pionirji: 1. Jure Franko — Gorica — 62.5, 2. Robi Klakočar — Izletnik — 66.3, 3. Jaka Švab — Tržič — 66.4, 8.—9. Aleš Podrekar — 69.5, 10. Aleš Kunc — 69.7, 17. Matej Oblak — 74.0 (iz kategorije cicibanov), 25. Bojan Kavčič — 76.0, 28. Uroš Pestotnik — 77.0, 31. Roman Kavčič — 78.1, 37. Matjaž Naglič — 81.0 (ciciban), 41. Rok Česnik — 84.0 (vsi Jesenice). A. B.

Rokomet

RK Storžič : RK Jesenice 16:25

Križe, ponovljena tekma jesenskega dela prve gorenjske rokometne lige, gledalcev 200, teren dober, za igro, sodnik Zupan iz Kranja.

Rokometaši Jesenice, ki so nastopili v postavi: Šporar, Rebolj, Pogačnik, Prešeren, Pavlič, Šturm, Geršak, so v Križah premagali ekipo Storžiča, ki se ji je poznalo, da v mrtvi sezoni skoraj ni trenirala. Jeseničani so prišli v Križe brez rezervnega igralca, kar bi ob morebitni poškodbi lahko močno vplivalo na rezultat, saj bi igrali oslabljeni. Tekmo so začeli resno, ko pa so uvideli, da jim tekme ni dosegel, so v drugem delu nadaljevali z ležerno igro in brez posebnega napora premagali igralce iz Golnika.

Najboljša pri gostih sta bila Prešeren in Pogačnik, za zmago pa je zaslužna vsa ekipa.

RK Sava B : RK Jesenice 20:30

Kranj, prva tekma spomladanskega dela v prvi gorenjski rokometni ligi, gledalcev 150, teren dober za igro.

Jeseniški rokometišči so nastopili v sestavi: Šporar, Rebolj, Radinovič, Prešeren, Pogačnik, Geršak, Pavlič.

V prvi tekmi spomladanskega dela so Jeseničani v gosteh premagali dobro ekipo Save B iz Kranja. Vso tekmo so bili boljši nasprotniki, o čemer govori tudi rezultat 30:20. Domet

mači so vodili samo enkrat in sicer v prvem polčasu s 6:4.

Pri Jeseničanih so bili najboljši Prešeren, Pavlič in Pogačnik, omeniti pa je treba, da sta Geršak in Rebolj igrala poškodovana.

Jeseničani pozimi niso počivali, ampak so se vestno pripravljali na novo sezono. Trenirali so enkrat tedensko v telovadnici v Mojstrani, ki pa za igranje rokometu ni primerna. Sedaj trikrat tedensko trenirajo na igrišču za osnovno šolo na Jesenicah, kjer bo v soboto ob 17. uri prvenstvena tekma med RK Jesenice in RK Križe B. Rokometaši resno in trdo trenirajo, saj si želijo čim boljše uvrstitve v prvi gorenjski rokometni ligi. tok

Nogomet

NK Jesenice : NK Šenčur 2:1

Preteklo soboto je približno 400 jeseniških gledalcev videlo domače moštvo v povsem novi luči. V lepi igri so dosegli tesno, toda zaslužno in pomembno zmago. Z novima dvema točkama so se na lestvici povzpeli na peto mesto.

Ob bučni podpori gledalcev so takoj začeli s hitrimi napadi. Napadalec Topič je kar dvakrat zadel vratnico. Vodilni zadetek je v 10. minuti dosegel Trobič. Kmalu zatem je eden od igralcev gostujočega moštva v svojem obrambnem prostoru igral z roko in sodnik je dosodil najstrožjo kazen. Donev I. je povečal vodstvo domačih.

Triglavski turni smuk

Planinska društva Javornik—Koroška Bela, Mojstrana in Martuljki, organizirajo letos v dneh 13. in 14. aprila že šesti tradicionalni triglavski turni smuk.

Skupni odhod udeležencev je v soboto ob 6. uri zjutraj od Kovinarske koče na Zasipski planini. Zložne hoje iz Zasipske planine do Staničevega doma, kjer se zbero vsi udeleženci v soboto (13. 4.) je pet do sedem ur. Cesta je prevozna po dolini Radovne (z Bleda) ali iz Mojstrane vse do Zasipske planine v Krmi. Obe planinski postojanki — Kovinarska koča in Staničev dom bosta oba dneva odprti — na razpolago pa bo le prenočišče in tople pijače. Hrano prinese smučarji s seboj.

Smuk bo v nedeljo, 14. t. m. ob 8. uri iz grebena Rži nad Staničevim domom. Snega je še dovolj vse do melišč pod Malim Dražkim vrhom. Vsa proga bo označena z zastavicami, za reševalno službo so odgovorni gorniki iz Mojstrane.

Udeleženci smuka dobijo za enkratno udeležbo posebno bronasto značko, za trikratno srebrno in za petkratno — zlato značko. Lani (1973) je dobilo že 18 udeležencev zlato. Po desetkratni udeležbi prejmejo smučarji — gorniki posebno spominsko značko in diplomu.

Gostje so dosegli svoj edini zadetek po streljanju ponovljene enajstmetrovke. Prvi strel z bele točke je jeseniški vratar obranil in izbil žogo v kot. Na prigovarjanje gostov pa je sodnik odločil, da kazenski strel ponovijo, češ, da sta pri izvajanju tega strela dva domača igralca pregledala svoj prostor.

najboljših igralcev, visoko premagali sovratnike iz Senčurja z 9:4. Zadetek so dosegli: Crnojevič 3, Jovičič 3, Zubanovič 1, Omanovič 1, Urek 1.

V soboto bo člansko moštvo Jesenic igralo v Kranju s Korotanom, mladinci v nedeljo z Naklom, pionirji pa bodo v soboto gostovali na Bledu.

M. Cimirotič

Največ je pokazala ekipa Železarn, ki je imela tudi najbolj izenačeno ekipo. Od 28 možnih točk jih je Železarna osvojila kar 25. Za Železarno so nastopili: Zorko, Krajnik, Krničar in Ravnik, torej kar trije prvokategorijski. Za drugo in tretje mesto sta se izenačeno borili ekipa šahovskega društva in ekipa invalidov, ostale ekipe pa so bile bolj izenačene.

Vrstni red: 1. Železarna Jesenice 25, 2. Invalidi Jesenice 20, 3. Šahovsko društvo Jesenice 19,5, 4. Carina Jesenice 15, 5. Osnovna šola Prežihov Voranc 11, 6. Kovinoservis 9,5, 7. ŽIC Jesenice 8, 8. KOOP Mojstrana 4.

Železarna je za prvo mesto prejela pokal in diplomu. Prvenstvo je odlično uspelo, saj je tekmovalje potekalo brez zastojev in zapletov.

Gorenjska liga

V soboto se je končalo tekmovalje v gorenjski ligi, kjer so igrali tudi Jeseničani s svojo drugo ekipo. V sobotnem srečanju so v zadnjem kolu Jeseničani izgubili z ekipo Zvez slepih Kranj z rezultatom 3,5 : 6,5 in si tako delijo tretje mesto ravno s to ekipo. Prvo mesto je osvojila ekipa Save iz Kranja s 30,5 točkami in se tako uvrstila v drugo republiško ligo.

Za Jesenice so nastopili: Zašev, Barač, Lušič, Saltirov, Petrov, Kramar I, Komel, Topič, Trobič, Donev I in Donev II.

V predtekmi pa so pionirji Jesenic, kljub temu, da so igrali brez osmih

Šah

Občinsko prvenstvo za pokal maršala Tita

V nedeljo dopoldne je bilo v prostorih šahovskega društva Jesenice občinsko prvenstvo ekip delovnih organizacij za pokal maršala Tita. Udeležba je bila dobra, čeprav bi lahko nastopilo še več ekip. Sodelovalo je osem ekip in sicer: Carina Jesenice, ŽIC Jesenice, železarna Jesenice, osnovna šola Prežihov Voranc, ekipa invalidov Jesenice, šahovsko društvo Jesenice, Kovinoservis Jesenice in KOOP Mojstrana. Vsaka ekipa je štela štiri igralce, ki so igrali po igralnem času desetih minut.

ČRNA STENA

(Nadaljevanje z 11. strani)

tako da je spodnji del Črne stene precej osušen. Grozljiva črna barva ni več tako izrazita.

Tudi sam sem se spremenil; za menoj so bogate alpinistične izkušnje. Soplezalec je prav tako dorasel težavam, ki naju čakajo.

Ker steno že pozna, sva njej primerno opremo tudi prinesla s seboj. Predvsem so to dolgi klini za spodnji del. Predvidava, da bova za plezanje potrebovala dva ali celo tri dni.

Plezalni pripomočki se iz nahrbtnika preselijo na telo. Tako ovešena z vsi mogočo »šaro« sva kot novoletni jelki. Še zadnji prigrizek in sredi dneva sva pripravljena za plezanje.

Prvi metri so mi že znani. Star, zarjavel klin je nema priča neuspelega poizkusa. Prvi raztežaj je danes težji. Snega, ki nama je prvič olajšal vzpon po grapi, ni.

Pod previsi si urediva dobro stojišče. Tokrat bova poizkusila srečo nekoliko desno, naravnost navzgor. Pregledam in si uredim opremo, prijatelj pa mi zaželi veliko sreče. Od zdaj naprej se bodo slišala le še povelja in preklinjanje, ko bo kdo v težavah. Po centimetrih se vzpenjam kvišku. Tu ni estetskega plezanja. Tudi pravila treh opornih točk ni moč uporabljati. Dovoljeni so vsi načini, samo da se obdržiš na tej mokri, krušljivi skali. Zabijam kline, kjer se le dá, čeprav to ni moja navada.

Izmučen, zamazan in raztrgan, vendar srečen, priplezam na prvo stojišče in zabijem več varovalnih klinov. Končno se lahko vsaj malo odpočijem. S pomožno vrvijo najprej potegnem nahrbtnik; ko ga Šrauf spusti iz rok, zaniha daleč od stene. Šele sedaj vidim, kako je v resnici stena previsna. Nato varujem še Šraufa.

Čas naju neusmiljeno priganja, zato pohitiva. Šrauf že gleda, kje naj bi smer potekala naprej. Težave bodo prav tako velike — tudi on bo potreboval mnogo sreče.

Opazujem ga, kako se muči v črnih previsih nad menoj. Od tam bo poskusil napredovati levo pod veliko streho. Kmalu ni več dosegljiv mojim pogledom. Le vrvi, ki naju vežeta, me spominjata, da nisem sam.

Voda, ki enakomerno in vztrajno kaplja iz previsov nad menoj, me živčno uničuje. Zavesti, da se težave stopnjujejo in povratek zaradi previsnosti ni mogoč, se pridruži še borba s časom.

Medtem Šrauf pripleza do stojišča. Pripravim se, da se podam za njim. Tudi tokrat nahrbtnik zaniha in obvisi prosto v zraku. Najdlje se zamudim z izbijanjem klinov.

Dan že ugaša, ko sem pri Šraufu. Tu, v težki prečki, kjer si je uredil varovališče, ne bo moč prenočiti. Hitro se pripravim za nadaljevanje. Dan se poslavlja, ko premagujem težko prečko. Še sreča, da je vsaj tu skala dobra in klini prijemljejo! Vrvi zmanjka, prečke pa še vedno ni konec. Medtem se je stemnilo — borbo s časom sva izgubila.

Zabijem nekaj klinov. Potrudim se, da so res dobri, kajti pripeta na teh klinih med nebom in zemljo bova prestajala dolgo, mrzlo noč. Šrauf si pomaga z baterijo. Kot netopir nevarno niha nad globino in snop žarkov poplesuje po steni. Tišina. Moti jo le žvenket plezalne opreme. — Včasih se zasliši preklinjanje.

Zazrem se v dolino Vrat. Petek je danes. Kako prijetno bi bilo v veseli družbi v Aljaževem domu! Iz Mojstrane prihajajo avtomobili; le dve luči se premikata, zginjata in se spet pokazeta na drugem mestu.

Ko sva spet skupaj, si morava urediti bivač. Prostora ni niti toliko, da bi lahko pošteno sedel. O kakšnem spanju ne moreva misliti. Sam si iz vrvi naredim nekakšen vrvi sedež. Šraufu bo lažje — s seboj ima desko, privezano na pruskih (čičko). Na njej bo prav udobno presedel dolgo noč.

Priprave za prenočevanje nama gredo počasi od rok. Paziti morava, kajti vse, kar ni privezano in spustiš iz rok, se ustavi nekaj sto metrov nižje. Ko se »udobno« namestiva, je na vrsti večerja. Hrana nama ne tekne preveč, le huda žeja naju muči. Dobro, da sva na to računala.

Iz doline signalizirajo — sporočiva, da je vse v redu.

Vrvi se mi zažirajo v telo; večkrat se moram premestiti. Luči v zaselkih Gornjesavske doline ugašajo — ljudje se odpravljajo k počitku. Ne zavidam jim. Kaj vse doživiš v enem takih bivakov, kaj vse občutiš v teh trenutkih samote, ve le

tisti, ki je to doživel. Nekaj lepega, vznemirljivega je v tem, čeprav je združeno z velikimi napori.

Kazalci na uri se počasi premikajo. Kako neusmiljeno dolga je lahko taka noč!

Za kratek čas zadremam, vendar me bolečine, ki jih povzročajo vrvi, prisilijo k spremembi položaja. Tako počasi mineva noč. Proti jutru postane hladneje. Na vzhodu se pričinja svitati. Obeta se lep, sončen dan.

Rana ura, zlata ura, pravi pregovor, zato se pričneva pripravljati za odhod. Še prej zaužijeva nekaj hrane. Prečka, na kateri sva prespala, vodi naprej proti levi. Šrauf že zabija prvi klin. Kakih dvajset metrov bo še težko, potem se prečka razširi v široko polico. Ko bi to vedela, bi si prihranila hud bivač. Tudi spočila bi se, tako pa sva utrjena še bolj kot prejšnji dan.

Šrauf je že na polici in me varuje. V prvih metrih sem neroden in nezanesljiv, šele proti koncu se ogrejem in razgibam. Sedaj sva v levem delu Črne stene. Od tu imava lep razgled na srednji in desni del stene. Srednji del je gladek, brez razčlemb. Čeznji bi lahko prišel samo z vrtnjem. Tudi na desni ni dosti boljše.

Od tu naprej bova poskusila naravnost navzgor po sistemu zajed in počti priti na vrh. Stena ni več previsna, skala pa je suha in manj krušljiva. Razčlemb je več, tako da bo zgornji del lažji. Po nekaj težjih odstavkih priplezava v lažji del. Tu se smer priključi Dolgi nemški. Še nekaj raztežajev in stojiva na Kugijevi polici.

Kako hitro je minil dan! Sonce zahaja za vrhovi gora. Opazujeva, kako ugaša dan. Prijetno je, ko veš, da je konec težav in nevarnosti. Plačilo za prestane napore je zavest, da sva preplezala novo smer.

Ker se bo kmalu stemnilo, se odpraviva nazaj v dolino. PRVENSTVENO SMER V ČRNI STENI SEVERNE TRIGLAVSKE STENE STA PREPLEZALA STANE BELAK-SRAUF IN MARJAN MANFREDA. OCENA V—VI A.3.

SMER JE BILA PREPLEZANA V SPOMIN MARJANU ZORČU, KI SE JE PONESREČIL 1. JULIJA 1973 V KRIŽKI STENI. Marjan Manfreda